

Pihtiputaan kunnan vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2026–2027 taloussuunnitelma

Hyväksytty: Kunnanvaltuusto 25.11.2024 § 60

1.	Johdanto.....	4
2.	Pihtiputaan strategia	5
2.1.	Kuntalain 37 § mukaiset määrittelyt.....	7
2.2.	Palveluiden järjestäminen ja tuottaminen.....	7
2.3.	Kunnan hyvinvoinnin edistäminen	8
2.4.	Elinvoima	9
2.5.	Henkilöstö ja asukkaat.....	10
2.6.	Talous ja mittarit.....	11
3.	Konsernitavoitteet	12
3.1.	Kunnan yleiset konsernitavoitteet.....	12
3.2.	Pihtiputaan Vuokra-asunnot Oy.....	12
3.3.	Pihtiputaan Lämpö ja Vesi Oy.....	12
3.4.	Kiinteistö Oy Putaanportti	12
3.5.	Kiinteistö Oy Niemenharju.....	13
3.6.	Konsernihallinto – kunnanvaltuusto, kunnanhallitus ja kunnanjohtaja	13
4.	Sitovuus	14
5.	Tuloslaskelma 2025	15
6.	Yleishallinnon toimielimet	17
6.1.	Yleishallinnon – talousarvio 2025.....	22
7.	Tukipalvelut.....	23
7.1.	Tukipalvelut – talousarvio 2025	26
8.	Maaseutuhallinto	27
8.1.	Elinkeino- ja maataloustoimi – talousarvio 2025	29
8.2.	Yleishallinto yhteensä - talousarvio 2025.....	30
9.	Sivistystoimen toimiala	31
9.1.	Sivistystoimen keskeiset tavoitteet vuodelle 2025	35
9.2.	Varhaiskasvatus	37
9.3.	Varhaiskasvatuksen strategian mukaiset mittarit.....	39
9.4.	Varhaiskasvatus - talousarvio 2025.....	40
9.5.	Koulut	41
9.6.	Peruskoulujen ja esikoulun strategian mukaiset mittarit	45
9.7.	Lukio	47
9.8.	Lukion strategian mukaiset mittarit	48
9.9.	Koulut – talousarvio 2025	49
9.10.	Opistot	50
9.11.	Opistojen strategian mukaiset mittarit	52
9.12.	Opistot – talousarvio 2025	53
9.13.	Aluekirjasto.....	54
9.14.	Kirjaston strategian mukaiset mittarit	56
9.15.	Kirjasto – talousarvio 2025.....	57
9.16.	Hyvinvointi, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimi	58
9.17.	Hyvinvointi, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen strategian mukaiset mittarit.....	61
9.18.	Hyvinvointi, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen – talousarvio 2025.....	62
9.19.	Sivistystoimen toimiala - talousarvio 2025	63
10.	Teknisentoimen toimiala	64
10.1.	Teknisentoimen keskeiset tavoitteet 2025	64
10.2.	Teknisen hallinto (2405).....	71
10.3.	Teknisen hallinto – talousarvio 2025	72

10.4.	Yhdyskuntatekniset palvelut (2410).....	73
10.5.	Yhdyskuntatekniset palvelut – talousarvio 2025	75
10.6.	Tilapalvelu	76
10.1.	Kiinteistötiimi – talousarvio 2025.....	79
10.2.	Siivouspalvelut (2480)	80
10.3.	Siivouspalvelut – talousarvio 2025	81
10.4.	Ruokapalvelut (2482)	82
10.5.	Ruokapalvelut – talousarvio 2025.....	83
10.6.	Maankäyttö (2485)	84
10.7.	Maankäyttö – talousarvio 2025	88
10.8.	Tilapalvelu – talousarvio 2025.....	89
10.9.	Tekninen toimiala – talousarvio 2025.....	90
11.	Ympäristölautakunta.....	91
11.1.	Hallintopalvelut	91
11.2.	Rakennusvalvonta	91
11.3.	Ympäristönsuojelu.....	93
11.4.	Ympäristöterveysvalvonta	94
11.5.	Eläinlääkintä	94
11.6.	Eläinsuojelu	95
11.7.	Ympäristölautakunta – talousarvio 2025	96
12.	Investoinnit 2025.....	97
13.	Investointien seliteosa	103
14.	Rahoituslaskelma 2025	109
15.	Allekirjoitukset	110

1. Johdanto

Asiakirjan rakenne käsittää karkealla tasolla seuraavat osiot:

- kuntastrategia, kohta 2
- konsernitavoitteet, kohta 3
- Toimialakohtaiset tavoitteet(sisältää talousarvion ja taloussuunnitelma, kohdat 4-11)
- investoinnit, kohta 12
- investointien seliteosa 13
- rahoituslaskelma, kohta 14

2. Pihtiputaan strategia

Pihtiputaalainen yhteistyö ja yhteisöllisyys on tuntuva, syvää, aitoa.

TEKEMISEN MEININKI

on sitä, että tuloksien eteen tehdään töitä.
Mennään rohkeasti eteenpäin, kuten mummo lumessa.
Ollaan askel tai kaksi edellä aikaamme.

TEEMME ASIAT HELPOIKSI

tarkoittaa selkeää viestintää sekä joustavia ja nopeita prosesseja.

PILKETTÄ SILMÄKULMASSA

Meillä on eväät kohtaamisiin ja välittämiseen sekä positiiviseen ja poikkeavaan viestintään.

Meillä on myös hyvä työyhteisö, jossa saa iloita ja on tilaa huumorille.

Strategian toteuttamisesta vastaa koko kuntakonsernin päättäjät ja henkilöstö kunnanjohtajan johdolla.

Kunnan missio eli kunnan tehtävä: Yhdessä tekemistä, hyvinvointia ja elinvoimaa - keihäänkärkenä kestävä kehitys

Visio (eli mitä haluamme olla tulevaisuudessa) Koti ja sydän Pihtiputtaalla
- elämän ainekset kohillaan

PAINOPISTEALUEET VALTUUSTOKAUDELLE 2021-2025

UUDISTUVA PIHTIPUDAS

Edistämme hyvinvointia, kasvatusta ja sivistystä sekä luomme uutta elinvoimaa.

1. Luomme uuden organisaatio- ja toimintamallin ja otamme huomioon muuttuvan toimintaympäristön kunnan toiminnassa ja taloudessa.
2. Vahvistamme viestintää ja parannamme pihtiputtaalaista tunnettavuutta ja identiteettiä.
3. Hyödynnämme kasvatusta- ja koulutuspalveluita sekä tapahtumia vetovoimatekijöinä.
4. Edistämme hyvinvointia ja terveyttä sekä vaikutamme hyvinvointialueen palveluihin saavutettavuuteen.
5. Korostamme yhteisöllisyyttä ja pidämme hyvää huolta henkilöstöstä.

YRITTÄJIEN PIHTIPUDAS

Olemme vastuullinen, kehittyvä ja yrittäjäystävällinen kunta.

1. Mahdollistamme uusien työpaikkojen syntymisen ja työvoiman saatavuuden.
2. Tuemme yrittäjyyttä maankäytöllä, infralla ja yrityspalveluilla.
3. Pidämme tiivistä yhteyttä yrittäjiin ja yritysilmapiirimme on kannustava.
4. Kuntahankintamme tukevat paikallista yrittäjyyttä.
5. Tarjoamme yrittäjyys-kasvatusta lapsille ja nuorille.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN PIHTIPUDAS

Edistämme kestävästä kehitystä niin taloudellisesti, kulttuurisesti, sosiaalisesti kuin ekologisestikin.

1. Hyödynnämme uusiutuvaa energiaa.
2. Edistämme nelostien kehittämistä.
3. Viemme eteenpäin luontomatkailua ja siihen pohjautuvia elinkeinoja.
4. Mahdollistamme järvenranta-asumisen luontoarvot huomioiden.
5. Olemme Keski-Suomen johtava maatalouspitäjä ja suosimme lähiruokaa.

STRATEGIAN SEURANTA JA ARVIOINTI

Strategian toteuttaminen, seuranta ja arviointi on osa kunnan talousarvio- ja tilinpäätösprosesseja:

- Talousarvio perustuu valtuuston hyväksymään strategiaan.
- Talousarviossa asetetaan strategisista tavoitteista johdettuja toimenpiteitä ja mittareita, jotka vastuutetaan avainhenkilöille.
- Osavuosi- ja tilinpäätösraportoinnissa seurataan toimenpiteiden toteutumista mittareiden pohjalta.
- Arviointikertomuksessa raportoidaan kunnan tavoitteiden ja strategian toteutumista.
- Kunnan strategian toteutumista arvioidaan kyselyllä osana valtuustotyöskentelyn väliarviointia vuonna 2024 ja koko valtuustokauden työskentelyn arviointia vuonna 2025.

2.1. Kuntalain 37 § mukaiset määrittelyt

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. Uusi kuntastrategia on vahvistettu marraskuun 2021 valtuustossa. Strategian mukaan kuntaan luodaan uusi organisaatiomalli hyvinvointialueuudistuksen jälkeistä aikaa varten.

2.2. Palveluiden järjestäminen ja tuottaminen

Kunnan järjestämät ja tuottamat palvelut

Kunta järjestää laissa säädetty palvelut.

Varhaiskasvatuspalvelut

Kunnan varhaiskasvatuspalvelut tuotetaan pääosin omana toimintana päiväkodeissa sekä ryhmäpäiväkodeissa.

Perusopetus

Kunnassa järjestetään perusopetusta 0-9 luokkien oppilaille. Esikoulu toimii samassa yhteydessä kun muut luokat.

Lukio

Lukio on Pihtiputaalla erittäin korkeatasoinen. Sinne hakeudutaan opiskelemaan myös muualta Suomesta. Vetovoimaisuutta lisätään erikoistumisella. Pihtiputaalla on yleislinjan lisäksi lentopallo-, hiihto-, musiikki- ja johtajalinja sekä keihäslinja. Koulussa satsataan myös hyvään ilmapiiriin ja keskinäiseen yhteistyöhön hyvinvoinnin varmistamiseksi.

Vapaa-ajanpalvelut

Kunnassa on laadukkaat kirjasto-, liikunta- ja nuorisotilat. Harrastusmahdollisuuksiin satsataan. Kunnassa on useita liikuntasaleja, ja urheilukenttä on hyvätasoinen. Talviurheilun kehittämiseen ollaan panostamassa. Kunnan alueella on paljon luontoreittejä.

Tekniset palvelut

Tekniset palvelut tuotetaan oman työnä ja osin ostopalveluina.

Sosiaali- ja terveystyöpalvelut

Pihtiputaan kunnan sosiaali- ja terveystyöpalvelut on järjestänyt vuodesta 2023 lähtien Keski-Suomen hyvinvointialue.

Kunnan tehtäviä koskevassa laissa säädetty palvelutavoitteet

Oman toiminnan tavoitteet

Kunnan palvelut tuotetaan lakien edellyttämällä tavalla. Taloudellisen tilanteen kohentuessa voidaan palvelujen laatutasoa nostaa kokonaistaloudellisuus huomioiden.

Omistajapolitiikka

Kuntakonserniin kuuluvat Kiinteistö Oy Pihtiputaan Vuokra-Asunnot, Kiinteistö Oy Putaanportti, Kiinteistö Oy Niemenharju sekä Pihtiputaan Lämpö ja Vesi Oy. Kunta on osakkaana Keski-Suomen Verkkoholding Oy:ssä.

2.3. Kunnan hyvinvoinnin edistäminen

Kaikenikäisillä kuntalaisilla on Pihtiputaalla mahdollisuus hyvään elämään turvallisessa ja luonnonmukaisessa ympäristössä, laadukkaiden palveluiden äärellä.

Hyvinvoinnin osalta on vahvistettu kolmea painopistealuetta:

1. Asukkaiden omaehtoisen terveyden edistämisen vahvistaminen. Kunta panostaa kuntalaisten hyvinvoinnin omaehtoisen toiminnan tukemiseen. Asukkaille tarjotaan monipuoliset liikunta- ja kokoontumispaikat sekä tarvittava ohjaus taloudellisten resurssien rajoissa. Kunta satsaa hyvinvoinnin aktiiviseen tukemiseen. Kunta edistää yksittäisten kuntalaisten, seurojen, järjestöjen ja yhdistysten toimintaa kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Kunta satsaa myös tiedottamisen kautta hyvinvoinnista huolehtimiseen. Kunta panostaa kuntalaisten yhteisöllisyyden kasvuun ja toisten asukkaiden huomioimisen ja kunnioittamisen lisäämiseen.
2. Varhainen puuttuminen ja ennaltaehkäisy. Kunnan järjestämät ja tuottamat palvelut ovat ennaltaehkäiseviä ja asukkaiden arjen toimintoja tukevia. Kunnassa lisätään kykyä, uskallusta, halua sekä käytäntöjä puuttua varhain ongelmakohtiin sekä ennaltaehkäistä niiden syntyä. Tämän tehtävän täyttämiseksi asetetaan tavoitteet sekä toimialoittain että toimintojen kesken.
3. Työllisyyden lisääminen ja syrjäytymisen ehkäisy. Työllisyys on tärkeä hyvinvoinnin edistäjä. Kunta tekee toimenpiteitä työllisyyden parantamiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

2.4. Elinvoima

Elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen

Elinvoiman kehittämisen kannalta tärkeimpiä toimenpiteitä on saada myönteinen vire, tekojen kautta tuloksia sekä positiivinen kierre, joista tiedottamalla tietoisuus Pihtiputaasta kasvaa. Tiedottamista ja sosiaalisen median hyödyntämistä lisätään.

Elinkeinojen ja työntekomahdollisuuksien kehittäminen

Kunta on edistänyt pitkäjänteisesti omaa elinvoimaansa ja satsauksia on tarkoitus tehdä jatkossakin. Kunnassa tehdään työtä uusien yritysten saamiseksi paikkakunnalle. Tästä jokaisella toimijalla on vastuu: kunnasta viedään positiivista viestiä ja ohjataan aktiivisesti alueelle hakeutuvat elinvoimapäällikön ja yrityskehittäjien puheille.

Pihtiputaan tarkoituksena on erottua muista erityisen hyvän yrittäjäpalvelun kuntana ja kunta panostaa yritysmyönteiseen toimintaympäristöön. Ajatuksena on, että yrittäjä saa Pihtiputaalla aina apua, päätöksiä tehdään nopeasti, palvelu on ystävällistä ja asiakkaiden tarpeet ymmärretään. Pihtiputaan kunta tekee tärkeää työtä alueen elinvoimaisuuden kehittämiseksi yhteistyössä useamman lähikunnan kanssa.

Työpaikkojen määrän kasvu riippuu myös yritysten kilpailukyvystä ja kannattavuudesta. Kunta auttaa yrityksiä järkevällä hankintapolitiikalla, suotuisilla kaavaratkaisuilla, järkevällä maankäytön suunnittelulla, palveluja kehittämällä sekä järjestämällä yritysten tarvitsemaa neuvontaa. Käytännön tekojen kautta kuntaan synnytetään yritysmyönteinen ympäristö, jossa yritysten on hyvä kehittää toimintaansa.

Työllisyyden turvaaminen on tärkeä tavoite. Kunnan tavoitteena on saada työttömyys alle 10 prosenttiin. Nuorten tulevaisuuden eteen tehtävä työ on parasta mahdollista panostusta tulevaisuuteen. Siitä hyötyy koko yhteiskunta. Nuoret tarvitsevat ja heille järjestetään esimerkiksi kesätyö- ja harjoittelu- ja koulutuspaikkoja, työpajatoimintaa sekä oppisopimuskoulutusta yhteistyössä kunnan, oppilaitosten, yritysten ja kolmannen sektorin toimenpitein. Yrityksille tiedotetaan tarjolla olevista tukimuodoista ja – palveluista sekä autetaan niiden hyödyntämisessä.

Maanhankinta ja kaavoitus:

Kunnan on pidettävä huolta ennakkoon siitä, että tarjolla on riittävä määrä valmiiksi kaavoitettua maata teolliseen toimintaan. Kunnassa maanhankintaa kohdistetaan alueille, joissa on jo aikaisemmin teollisuutta ja yrityksiä. Näin pystytään varmistamaan, että noususuhdanteen käynnistyessä halukkaita kyetään palvelemaan viivytyksittä. Yritystoimintaan tarkoitettuja alueita tullaan laajentamaan.

Viihtyisä asuin- ja elinympäristö:

Kunta pyrkii sovittamaan yhteen ympäristön monimuotoisen käytön huomioiden alueen asukkaiden asumisviihtyvyyden ja elinkeinotoiminnan kehittämisen. Uudet asuin- ja yritystoimintaan keskittyvät alueet kaavoitetaan olemassa olevien alueiden läheisyyteen. Lisäksi kaavoituksessa ja luparatkaisuissa kunnioitetaan ympäristön hyvinvointia ja

varmistetaan rakennetun ympäristön siisteys ja viihtyisyys. Tyhjä toimitilat pyritään ensisijassa ottamaan käyttöön.

Koulutuksen, vapaa-ajan, kulttuurin, harrastusten tarjontaan panostaminen

Koulutuksen, kulttuurin ja muut vapaa-ajan palvelut ovat keskeinen tekijä ihmisten hyvinvoinnissa, siksi on tärkeää panostaa niihin monipuolisesti ja kokonaisvaltaisesti. Päättäjien halu panostaa koulutukseen, vapaa-aikaan ja kulttuuriin kertoo kunnan elinvoimasta. Kunnassa on hyvät harrastusmahdollisuudet ja luonto on lähellä. Alueelta löytyy loistavia mahdollisuuksia liikuntaan, ulkoiluun, retkeilyyn ja kulttuurin harrastamiseen.

Palveluiden keskittäminen/uudet palvelumuodot/digitalisointi

Fyysisten palvelupisteiden määrä on vähentynyt ja tulee jatkossakin vähenemään, sillä tilalle astuvat erilaiset liikkuvat ja sähköiset palvelut. Pihtipudas laajentaa palvelutarjontaa asteittain ottamalla ennakkoluulottomasti käyttöön uusia palvelumuotoja ja hyödyntämällä nykYTEKNOLOGIAA. Palvelutuotantoa organisoidaan yhdessä kylien ja kolmannen sektorin, näin varmistetaan palvelutuotannon saatavuus koko kunnan alueella.

2.5. Henkilöstö ja asukkaat

Henkilöstöpolitiikka

Henkilöstöraportti toteutetaan kerran vuodessa. Sen avulla seurataan henkilöstöön liittyvien keskeisten avainlukujen kehittymistä. Kunnassa on henkilöstöryhmä sekä henkilöstön yhteistyötoimikunta. Kunta toteuttaa osallistavaa ja motivoivaa pitkäjänteistä henkilöstöpolitiikkaa, jolla varmistetaan toimintaan sitoutunut ja pätevä henkilöstö.

Tavoitteena on edistää ideointikulttuuria osana henkilöstön osallistamista. Henkilöstö on mukana strategian toteuttamisessa mm. ideoinnin kautta.

Henkilöstön hyvinvointiin ja työkykyyn panostaminen on aina kannattava investointi. Kuntien nykytilanteessa ja toimintaympäristön muuttuessa se on välttämätöntä. Osaava, työssään viihtyvä ja hyvinvoiva henkilöstö on menestymisen edellytys. Kunta panostaa henkilöstön kehittämiseen ja hyvien työskentely edellytysten turvaamiseen.

Kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Kunnassa satsataan aktivoivaan, osallistavaan toimintaan myös kuntalaisten keskuudessa ja pyritään tarjoamaan lisää vaikuttamiskanavia heille.

Kunnassa toteutetaan osallistavia tilaisuuksia erilaisten teemojen ympärillä. Kuntalaisia aktivoidaan viestimään kunnasta. Strategian sisältöön on ollut mahdollisuus kuntalaisilla vaikuttaa avoimen tilaisuuden sekä sähköisen kyselyn kautta. Yrittäjien kanssa toteutetaan aamukahveja, kuntalais- ja kyläiltoja.

Pyrimme myös kuuntelemaan kuntalaisia aktiivisesti ja pyydämme asiakaskohtaamisissa palautetta toiminnastamme sekä ideoita kehittämiseen. Kunnan päätöksenteko on nopeaa, harkitsevaa ja siinä pyritään huomioimaan kuntalaisilta tuleva palaute. Lisäksi kuntalaisten mielipiteitä kysytään erilaisilla asiakastyytyväisyyskyselyillä.

2.6.Talous ja mittarit

Taloustilanne on kunnalla kohtalainen. Vaikka takana on myös alijäämäisiä tilinpäätöksiä ja raskaita alaskirjauksia, on edellisiltä tilikausilta edelleen jäljellä ylijäämiä. Kunnan talousarvio vuodelle 2024 on alijäämäinen.

Vetovoimamittarit

Tavoitteena on tilanne, jossa asukasluku ei vähene lähialuetta enemmän.

Työpaikkojen nettolisäys (entisiä vähenee)

Työttömyys-% alle 10 %

Matkailutulo € kasvaa

Talous

- Velkaa/asukas, tavoite velan väheneminen
- Muuttovoitto/-tappio, tavoite muuttovoitto

Asiakaskyselyt

- Asiakastyytyväisyys
- Yrittäjien tyytyväisyys
- Matkailijan kokemus Pihtiputaasta
- Kesäasukkaan kokemus Pihtiputaasta
- Opiskelijan kokemus Pihtiputaasta

Työntekijät

- Työntekijöiden tyytyväisyys ja innostus, kyselyt henkilöstöraportin yhteydessä
- Poissaolo-% laskee

3. Konsernitavoitteet

3.1. Kunnan yleiset konsernitavoitteet

Konserniyhtiöiden kanssa käydään syyskaudella tavoitekeskustelut yhtiöiden tulevan kauden tavoitteista ja keväällä käydään arviointikeskustelu tavoitteiden saavuttamisesta.

Konserniyhtiöistä Kiinteistöyhtiö Putaanportti ja Kiinteistöyhtiö Niemenharju omistavat liiketilat valtatie 4 varrella. Pihtiputaan kunta on saanut rahoituksen valtatie 4 matkailuympäristön kehittämishankkeelle. Hankkeen kautta kehitetään alueen yritysten toimintaympäristöä vuosien 2023-2025 välisenä aikana.

3.2. Pihtiputaan Vuokra-asunnot Oy

Pihtiputaan kunta ylläpitää noin 250 vuokra-asunnon vuokra-asuntokantaa.

Kunta-omistajan tavoitteena on se, että paikkakunnalle saataisiin sellaisia laadukkaita asuntoja, jolla uusia asukkaita voitaisiin houkutella. Tämä voi tapahtua joko uusia asuntoja hankkimalla tai vanhoja remontoimalla. Yhtiölle on annettu tehtäväksi selvittää minitalorakentamista ja mahdollisen uuden rivitalon rakentamista tai rivitalo huoneistojen ostamista mahdollisesta uudisrakentamiskohteesta. Yhtiön tulee tavoitella ekologisia ja energiatehokkaita ratkaisuja asumisessa. Yhtiön tulee selvittää vajaakäyttöisten kiinteistöjen mahdollinen purkaminen ja purkamiseen saatavat tuet, jotta kiinteistöjen käyttöastetta saataisiin nostettua ja vajaakäytöstä johtuvat kustannukset tätä kautta pienenevät.

3.3. Pihtiputaan Lämpö ja Vesi Oy

Yhtiö ylläpitää ja kehittää Pihtiputaan alueen vesi- ja kaukolämpötoimintaa. Yhtiön tavoitteena on toimittaa kuntalaisille kustannustehokkaasti vettä ja lämpöä sekä johtaa ja puhdistaa jätevettä.

Yhtiöllä on kunnan suuntaan 60.000 € tulouttamistavoite. Summa sisältää maa-aluevuokran ja kunta-omistajan myöntämän lainan koron. Yhtiö on tulouttanut Pihtiputaan kunnalle vuodelta 2023 maa-aluevuokraa 8.270,88 € ja lainan korkoa 13.500,00€, muuta tulouttamista ei ole suoritettu yhtiökokouksen päätöksellä, johtuen Yhtiön viime vuosien tappiollisista tuloksista. Yhtiö on tehnyt useita toimia vastatakseen nousseisiin energiakustannuksiin ja yleiseen hintojen nousuun ja Yhtiö kääntää liiketoiminnan kannattavaksi vuoden 2025 aikana.

Yhtiö on lyhentänyt 300.000,00 € lainaansa kunnalle 75.000,00 € vuonna 2022 ja 75.000,00 € vuonna 2023. Loput 150.000,00 € lainasta maksetaan takaisin vuosina 2024 ja 2025.

Edellisen lämmöntoimitussopimuksen päätyttyä loppuvuodesta 2020, FM Timber Oy palautti aiemman lämmöntoimitussopimuksen palautuskelpoisen 500.000,00€ liittymämaksun Pihtiputaan kunnalle.

Vuoden 2021 alusta astui voimaan uusi lämmöntoimitussopimus, jossa PLV maksoi 500.000,00 € liittymämaksun kilpailutuksen voittaneelle FM Timber Oy:lle. Liittymämaksun poistot katetaan asiakasmaksuilla.

Yhtiö tekee jätevedenpuhdistamon esisuunnittelua ja tulee vertailemaan uuden puhdistamon ja vanhan puhdistamon saneerauksen kustannusarvioita.

Yhtiö myy kunnalle inhouse pohjalta LVI- ja kunnallistekniikan asennuspalvelua.

3.4.Kiinteistö Oy Putaanportti

Yhtiö omistaa noin 1000 m² suuruisen liiketilan Shellin yhteydessä. Yhtiön tavoitteena on laatia Putaanportin alueelle kehittämissuunnitelman, jonka tavoitteena on nostaa Putaanportin alueen kiinnostavuutta pysähtymiskohteena. Putaanportin alueen mainoskylttien kunnostaminen on myös tärkeää houkuttelevuuden lisäämiseksi.

3.5.Kiinteistö Oy Niemenharju

Kiinteistö Oy Niemenharju omistaa Niemenharjun matkailukeskuksen, joka on edelleen vuokrattu MLA Niemenharjulle. Tavoitteena on, että kiinteistössä harjoitettava liiketoiminta olisi kannattavaa ja yhtiöstä voitaisiin luopua muutaman vuoden aikaviiveellä. Lyhyellä tähtäimellä ei ole saneeraustarpeita, koska rakennuskanta on uutta. Alueelle olisi hyvä saada jotain tapahtumia alueen tunnettavuuden lisäämiseksi. Yhtiö käy yrittäjän kanssa aktiivisesti neuvotteluja alueen kehittämistarpeista.

3.6.Konsernihallinto – kunnanvaltuusto, kunnanhallitus ja kunnanjohtaja

Kunnanvaltuusto ja -hallitus vastaavat kunnan elinvoimaisuuden ja kilpailukyvyn kehittämisestä kuntastrategiassa antamansa kuntayhteisön toiminnan linjoituksen ja voimavarojen jaon pohjalta. Perustana ovat Kuntalain mukaiset tavoitteet kuntalaisten hyvinvoinnista.

Kuntastrategia päivitettiin vuonna 2021. Valtuusto seuraa strategiassa annettujen kehittämistavoitteiden toteuttamista. Kunnanvaltuusto pitää normaalien kokousten lisäksi iltakouluja ja seminaareja, joissa käsitellään kunnan kehittämistä ja ajankohtaisia kysymyksiä.

Palvelukunnan omistajaohjaus toteutetaan konserniohjeiden, konsernin toiminnan ja talouden hallinnan sekä palvelutarpeiden ja -tarjonnan yhteensovittamisen avulla ja palvelurakenteen sekä tuotantolaadun ohjauksella.

4. Sitovuus

Talousarvio on sitova prosesseittain tai muutoin sillä tasolla, jolla kunnanvaltuusto myöntää määrärahan ja tuloarvion sekä vahvistaa tavoitteet. Lautakuntien tulee vahvistaa omat käyttösuunnitelmat sekä tarkentaa tavoitteensa valtuuston hyväksymien määrärahojen mukaan. Valtuusto on hyväksynyt talousarvion nettoperusteisesti.

Investointiosassa yli 168.187 euron hankkeille myönnetyt määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia, pienempien kohteiden määrärahat ovat lautakuntia sitovia sillä tarkkuudella, joilla valtuusto määrärahan ja tuloarvion vahvistaa – ellei sitovalla perustelulla ole toisin määrätty.

Tuloslaskelma 2025

PIHTIPUTAAN KUNTA	Tilinp. 2023	Ed.budj 2024	Budj. 2025	Muutos %	TS2 2026	TS3 2027
TULOSLASKELMA ULKOINEN						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Liiketoiminnan myyntituotot	103 723	132 000	131 960		132	132
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	1 830 273	971 721	979 986	0,9	980	980
Muut suoritteiden myyntituotot	240 548	55 776	54 717	-1,9	55	55
Myyntituotot	2 174 544	1 159 497	1 166 663	0,6	1 167	1 167
Maksutuotot						
Sosiaalitoimen maksut	46 749	35 000	35 000		35	35
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	122 550	109 250	108 800	-0,4	109	109
Maksutuotot	169 299	144 250	143 800	-0,3	144	144
Tuet ja avustukset	609 473	568 817	627 000	10,2	627	627
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	2 344 554	2 422 201	2 423 285		2 423	2 423
Muut toimintatuotot	51 838	77 930	70 230	-9,9	70	70
Muut toimintatuotot	2 396 393	2 500 131	2 493 515	-0,3	2 494	2 494
TOIMINTATUOTOT	5 349 710	4 372 695	4 430 978	1,3	4 431	4 431
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-7 563 703	-8 012 026	-7 965 879	-0,6	-7 966	-7 966
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-68 934					
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	85 415					
Palkat ja palkkiot	-7 547 223	-8 012 026	-7 965 879	-0,6	-7 966	-7 966
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 594 805	-1 669 132	-1 608 116	-3,7	-1 608	-1 608
Muut henkilösivukulut	-292 527	-317 837	-189 620	-40,3	-190	-190
Henkilösivukulut	-1 887 332	-1 986 969	-1 797 736	-9,5	-1 798	-1 798
Henkilöstökulut	-9 434 554	-9 998 995	-9 763 615	-2,4	-9 764	-9 764
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-898 251	-818 644	-447 993	-45,3	-448	-448
Muiden palvelujen ostot	-2 907 748	-2 932 844	-3 885 188	32,5	-3 885	-3 885
Palvelujen ostot	-3 805 999	-3 751 488	-4 333 181	15,5	-4 333	-4 333
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-1 935 790	-1 830 934	-1 956 864	6,9	-1 957	-1 957
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 935 790	-1 830 934	-1 956 864	6,9	-1 957	-1 957
Avustukset						
Avustukset kotitalouksille	-127 915	-156 500	-144 500	-7,7	-145	-145
Avustukset yhteisöille	-537 064	-586 500	-495 700	-15,5	-496	-496
Avustukset liikelaitoksille	-19 849	-45 000	-45 000		-45	-45
Avustukset	-684 828	-788 000	-685 200	-13	-685	-685
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-409 675	-197 734	-231 684	17,2	-232	-232
Muut toimintakulut	-84 888	-149 093	-147 252	-1,2	-147	-147

Muut toimintakulut	-494 563	-346 827	-378 936	9,3	-379	-379
					-17	-17
TOIMINTAKULUT	-16 355 734	-16 716 244	-17 117 796	2,4	118	118
					-12	-12
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-11 006 025	-12 343 549	-12 686 818	2,8	687	687
Verotulot	8 391 264	7 916 000	8 667 000	9,5	9 056	9 260
Valtionosuudet	6 113 338	5 299 699	5 342 000	0,8	5 342	5 342
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	54 219	254 000	254 000		254	254
Muut rahoitustuotot	51 421	10 000	25 000	150	25	25
Korkokulut	-553 238	-300 000	-250 000	-16,7	-250	-250
Muut rahoituskulut	-61 588	-20 000	-10 000	-50	-10	-10
Rahoitustuotot ja -kulut	-509 186	-56 000	19 000	-133,9	19	19
VUOSIKATE	2 989 391	816 150	1 341 182	64,3	1 730	1 934
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 694 033	-1 807 046	-1 808 743	0,1	-1 809	-1 809
Poistot ja arvonalentumiset	-1 694 033	-1 807 046	-1 808 743	0,1	-1 809	-1 809
TILIKAUDEN TULOS	1 295 357	-990 896	-467 561	-52,8	-79	125
Varausten ja rahastojen muutokset						
Poistoeron muutos	58 757					
Varausten ja rahastojen muutokset	58 757					
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 354 115	-990 896	-467 561	-52,8	-79	125

5. Yleishallinnon toimielimet

015000 Kunnallisvaali

Kustannuspaikkaan on arvioitu keskusvaalilautakunnan kokouspalkkiot ja muut toimintakulut kunnallis- ja maakuntavaalien 2025 järjestämiseen.

Valtuuston toimikaudekseen valitsema keskusvaalilautakunta huolehtii vaalien toimeenpanosta kunnassa. Vaalipäivän äänestyksen toimittamisesta vastaa vaalilautakunta ja ennakkoäänestyksen laitosäänestyksen toimittamisesta vaalitoimikunta.

Kunnassa on kunnanvaltuuston 26.8.2019 § 72 päätöksellä yksi äänestysalue. Korvaavaa äänestyspalvelua kuntalaiset saavat äänestysauton kautta, joka aiemmista vaaleista poiketen toteutetaan tila-autolla. Äänestysauton kustannuksiksi on arvioitu 3.000 euroa (4470). Äänestysauton reitti suunnitellaan siten, että Muurasjärven pysäkillä pysähdytään aikaisempaa kauemman aikaa.

016000 Tilintarkastus

Kustannuspaikalta menevät kaikki tilintarkastuksen kustannukset.

016010 Kunnanvaltuusto

Kunnanvaltuutettujen määrä valtuustokaudella 2025-2029 on 23. Kustannuspaikalle on varattu kunnanvaltuuston kokousmenot (palkkiot, korvaukset, kokouskustannukset). Valtuutettujen koulutuksiin (4440) on varattu 1.500 euroa ja asiantuntijapalveluihin (4341) 3.000 euroa.

016020 Kunnanhallitus

Asiantuntijapalveluihin (4341) on varattu 6.000 euron määräraha löytöeläinpalveluun, sekä 2.000 euron määräraha yrityskasvatuksen palvelusopimukseen. Muihin asiantuntijapalveluihin, esim. asianajokuluihin, on varattu 10.000 euroa.

Muihin palveluihin (4470) on varattu 12.000 euroa linja-autoreittiä varten sekä 10.000 euroa muiden palvelujen hankintoja varten.

Yhteisöjen avustuksiin (4740) varataan yhteensä 39.000 euroa. Tästä summasta 6.400 euroa on kärkitapahtumien yhteismarkkinointiin, johon valittavista tapahtumista päättää kunnanhallitus. Opiskelijastipendeihin varataan 4.000 euroa (4 x 1.000 €) ja avoimen korkeakoulun polkuopintojen tukemiseen 1.000 euroa, tapahtumayhteistyöhön 3.600 euroa ja 2.000 euroa (20 x 100 €) vuonna 2024 syntyvien lasten perheille jaettavaksi. Keihäskarnevaalien yhteistyösopimukseen on varattu 17.000 euroa.

016026 Työllistäminen

Pitkäaikaistyöttömien työllistämistukipalkkaan (4045) on varattu 70.000 euroa (laki työvoima- ja yrityspalveluista 7 luku, 7 §). Velvoitetöylyllistettyjen työllistämiseen on mahdollista saada 50 % palkkatuki, jolloin vastaavasti valtion työllistämistuen kautta saatavien tulojen määräksi on arvioitu 35.000 euroa.

Tilille 4740 on varattu 15.000 euroa nuorten kesätyöllistämistukeen. Tilille on myös varattu työmarkkinatuen kuntaosuus, jonka on arvioitu olevan noin 220.000 euroa.

Kehittämismenoihin on varattu 500 euroa (4925).

016027 Työllisyysalue

Kustannuspaikalle on varattu ostopalveluna Äänekosken kaupungilta saatavat työllisyyspalvelut. Määrärahavaraus on 430.000 €. Vastaava korvaus palveluiden ostamisesta saadaan valtionosuuksien kautta.

016035 Seutuyhteistyö

Seututyön organisointiin on varattu kunnanvaltuuston 25.9.2023 § 66 päätöksen mukaisesti 33.813 euroa, joista 20.500 euroa on seudullisten hankkeiden kuntarahoitusosuuksiin ja 13.313 euroa aluekoordinaation kustannuksiin.

016060 Muu toiminta

Kustannuspaikkaan sisältyy kunnan osuus verotuskustannuksista 45.000 euroa (4450), Keski-Suomen liiton jäsenmaksu 43.500 euroa (4455) sekä Kuntaliiton ja KT:n jäsenmaksut, joiden määrä on vuoden 2023 toteutumien perusteella arvioitu olevan 16.000 euroa (4465).

Avustuksiin (4740) on kirjattu LiigaPloki Pihtipudas ry:lle 20.000 euron yhteistoimintasopimusmääräraha, minkä lisäksi varataan 1.000 euroa bonusta pääsystä pudotuspeleihin ja 1.000 euroa mitalista (kvalt 25.4.2022 § 28).

016065 Vanhusneuvosto

Kustannuspaikkaan on arvioitu vanhusneuvoston kokouspalkkiot ja muut toimintakulut. Neuvoston toiminnan kustannukset ovat nousseet edellisiin vuosiin verrattuna johtuen hyvinvointialueen toiminnan alkamisesta.

016070 Vammaisneuvosto

Kustannuspaikkaan on arvioitu vammaisneuvoston kokouspalkkiot ja muut toimintakulut. Neuvoston toiminnan kustannukset ovat nousseet edellisiin vuosiin verrattuna johtuen hyvinvointialueen toiminnan alkamisesta.

016150 Sotaveteraanien lesket

Kustannuspaikalle on varattu 23.000 euron määräraha pihtiputaalaisten 1939-1945 Suomen sotien sotaveteraanien leskien tukemiseen (khal 23.10.2023 § 225).

016231 Viestintäsihteeri

Kustannuspaikalle on varattu viestintäsuunnittelijan palkkauskustannukset toukokuulle saakka. Tehtävä lakkaa määräaikaisuuden päättyessä. Asiantuntijapalvelujen menokohtaan on varattu 6.000 euroa viestintäsuunnitelman mukaisiin viestinnän ja markkinoinnin toimenpiteisiin.

016400 Elinvoimayksikkö

Elinvoimayksikön kustannuspaikka perustettiin vuoden 2023 aikana. Elinvoimayksikön kustannuspaikalle on laskettu elinvoimapäällikön ja yrityskehittäjien palkkauskustannukset, ICT-kustannukset sekä muut päivittäisestä työskentelystä aiheutuvat kulut.

Elinvoimayksikön tavoitteet talousarviovuodelle

Elinvoimayksikkö toimii Pihtiputaan kunnan kehittämisen keskiössä tukien yrittäjyyttä, investointeja ja alueen vetovoimaisuutta. Vuoden keskeisiä tavoitteita ovat yritysten tarpeisiin vastaaminen, investointien houkuttelevuus, työllisyyden edistäminen ja kuntabrändin vahvistaminen.

Toiminnassa painotetaan aktiivista vuorovaikutusta yritysten kanssa sekä yritysten tarpeiden kuuntelemista ja ratkaisemista.

Elinvoimayksikkö tukee yrityksiä investointitukien hakemisessa, niiden tarkoituksenmukaisessa käytössä ja hyödyntämisessä. Tukien avulla pyritään edistämään yritysten kasvua ja kestäväää kehitystä esimerkiksi toimitilojen kehittämisessä, uusien teknologioiden käyttöönotossa sekä innovaatioiden mahdollistamisessa. Investointien houkuttelemiseksi hyödynnetään kunnan strategista sijaintia valtatie 4:n varrella, ja yrityksiä tuetaan yksilöllisesti myös sijoittumiseen liittyvissä kysymyksissä.

Tehtävällä yrittäjäkyselyllä kartoitetaan yritysten odotuksia ja kehittämistarpeita, minkä pohjalta elinvoimayksikkö kehittää palvelujaan entistä käyttäjälähtöisemmiksi. Tavoitteena on varmistaa, että yritykset saavat kattavaa ja laadukasta neuvontaa muun muassa omistajanvaihdoksissa, liiketoimintansa kehittämisessä ja uusien toimintamallien rakentamisessa. Elinvoimayksikkö pyrkii digitalisoimaan palveluitaan ja uudistamaan verkkosivujaan ja näin tukemaan saavutettavuutta sekä palvelujen monipuolisuutta.

Elinvoimayksikkö tekee myös aktiivista yhteistyötä oppilaitosten ja muiden sidosryhmien kanssa parantaakseen työllisyyttä, osaamista ja yritysten kilpailukykyä. Lisäksi yksikkö pyrkii edistämään matkailun ja tapahtumien kehittämistä, luoden uusia mahdollisuuksia paikallisille yrityksille ja kunnan asukkaille.

Elinvoimayksikön tehtävänä on rakentaa Pihtiputaalle elinvoimainen, yritysystävällinen ja houkutteleva ympäristö, joka hyödyttää sekä paikallisia asukkaita että elinkeinoelämää. Toimintaa johdetaan tiedolla ja kehitetään jatkuvasti tavoitteiden ja saavutusten seurannan avulla.

Elinvoimayksikön numeerisia tavoitteita täsmennetään talousarvion täytäntöönpanosuunnitelmassa.

Asiantuntijapalveluihin (4340) on laskettu Leader Viisari ry:n vuoden 2025 kuntaosuus 23.000 euroa (kvalt 29.8.2022 § 60) ja metsänhoitoyhdistyksen asiantuntijapalkkioihin 1.000 euroa.

Yrityshankintaan/hankevalmisteluun tilille 4741 kunnanjohtajan käytettäväksi on varattu 15.000 euroa.

Kustannuspaikkaan 4740 varataan kunnanhallituksen päätöksen 5.10.2020 § 185 mukaisesti maksullisen lomituksen tukemiseen de minimis -tukea 10.000 euroa. Tuntihintaa tuetaan 3€/tunti ja enintään 60 tuntia/vuosi/yrittäjä.

Aikaisemmin kunnanhallituksen kustannuspaikalle varattu 70.000 euron kehittämismenojen budjetti on varattu elinkeinotoimen kustannuspaikalle (4925). Summa muodostuu aiempina vuosina (v.2022 saakka) Kehittämisyhtiö Witas Oy:lle varatun määrärahan hankeosuudesta (60.000 euroa) sekä ESR-hankkeisiin varatun omarahoitusosuuden määrärahoista (10.000 euroa).

018200 Putaanportin liiketilat

Vuokratuotoiksi tulevalle vuodelle on budjetoitu aiempien vuosien tapaan 47.000 euroa.

018300 Suvannonlahden leirikeskus

Suvannonlahtea vuokrataan kunnanhallituksen 19.4.2021 § 85 päättämien linjausten mukaisesti yleishyödylliseen käyttöön.

Suvannonlahden tuotoiksi (3420) on arvioitu 4.000 euroa. Tuotot tulevat Suvannonlahden vuokrauksesta kunnanhallituksen linjausten mukaisesti.

Suvannonlahden siivousta ja tarkastusta varten on varattu 2.000 euron määräraha muihin palveluihin (4470). Yleisten saunavuorojen järjestämistä varten on varattu 500 euroa.

Siivous- ja tarkastuspalvelun suorittamisesta koituviin matkakuluihin on varattu 200 euroa (4420) kunnanhallituksen päätöksen 3.2.2020 § 19 mukaisesti.

018500 Maa- ja metsätilat

Metsiä hoidetaan metsäsuunnitelman mukaan. Suunnitelmakausi (10 v.) on puolivälissä. Hakkuutuloja tulee myös taajamatonttien lähimetsien maisemaharvennuksista. Aiempien puukauppojen hakkuutuloja tuloutuu vuonna 2025 ja ovat arviona laskelmassa mukana.

Taajamametsien harvennusten yhteydessä tehdään myös raivausta ja tarvittaessa hakkuutähteiden poistoa.

Asiantuntijapalveluiden tilille (4341) on varattu MHY:n arvioima määräraha 31.500 euroa metsänhoitotöihin ennakoraivauksiin, taimikonhoitoon, lannoitukseen ja metsän uudistamiseen, sekä taajamametsien maisemanhoitoon tonttipuiden poistoihin ja raivauksiin. Arvioidut tuotot mm. puunmyynneistä ovat 132.000 euroa.

5.1. Yleishallinnon – talousarvio 2025

2160 YLEISHALLINNON TOIMIELIMET	Tilinp. 2023	Ed.budj 2024	Budj. 2025	Muutos %	TS2 2026	TS3 2027
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	14 105	18 000		-100		
Muut suoritteiden myyntituotot	61 927					
Myyntituotot	76 033	18 000		-100		
Tuet ja avustukset	-24	195 029	352 200	80,6	352	352
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	90					
Muut toimintatuotot	-9 485	66 000	66 000		66	66
Muut toimintatuotot	-9 395	66 000	66 000		66	66
TOIMINTATUOTOT	66 614	279 029	418 200	49,9	418	418
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-509 770	-564 675	-623 600	10,4	-624	-624
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-27 305					
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	727					
Palkat ja palkkiot	-536 348	-564 675	-623 600	10,4	-624	-624
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-371 126	-390 909	-366 063	-6,4	-366	-366
Muut henkilösivukulut	-18 100	-22 360	-14 717	-34,2	-15	-15
Henkilösivukulut	-389 225	-413 269	-380 780	-7,9	-381	-381
Henkilöstökulut	-925 574	-977 944	-1 004 380	2,7	-1 004	-1 004
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-10 088		-127 500	100	-128	-128
Muiden palvelujen ostot	-411 684	-565 317	-913 530	61,6	-914	-914
Palvelujen ostot	-421 772	-565 317	-1 041 030	84,1	-1 041	-1 041
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-25 669	-8 050	-6 300	-21,7	-6	-6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 669	-8 050	-6 300	-21,7	-6	-6
Avustukset						
Avustukset kotitalouksille	-521					
Avustukset yhteisöille	-376 807	-429 800	-351 000	-18,3	-351	-351
Avustukset	-377 328	-429 800	-351 000	-18,3	-351	-351
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-146 903	-94 411	-32 202	-65,9	-32	-32
Muut toimintakulut	-36 849	-21 653	-11 600	-46,4	-12	-12
Muut toimintakulut	-183 751	-116 064	-43 802	-62,3	-44	-44
TOIMINTAKULUT	-1 934 095	-2 097 175	-2 446 512	16,7	-2 447	-2 447
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 867 481	-1 818 146	-2 028 312	11,6	-2 028	-2 028
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-722	-481	-301	-37,4	0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-722	-481	-301	-37,4	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 868 203	-1 818 627	-2 028 613	11,5	-2 029	-2 029

6. Tukipalvelut.

Taloushallinnon tiimi tuottaa taloushallinnon palveluja kansalaiskunnille ja tukee toimialojen talouden seurantaa. Taloushallinto on hoitanut Pihtiputaan Lämpö ja Vesi Oy:n kirjanpitoa vuoden 2024 alusta lukien.

TALOUSTIIMIN TAVOITTEET JA MITTARIT VUODELLE 2025

Kirjanpito		
<i>Tehtävä:</i> Tuottaa kunnan muille hallintokunnille ja PLV Oy:lle niiden tarvitsemaa luotettavaa ja ajantasaista tietoa toimintojensa suorittamiseksi		
<i>Toiminnan painopistealueet vuonna 2025 ja suunnittelukaudella:</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - palvelutason säilyttäminen - valmistautuminen sote kiinteistöjen yhtiöittämiseen 		
Näkökulma	Toimintatapa	Mittari
Asiakas	Talousraportit ajan tasalla Palvelualttius	<ul style="list-style-type: none"> - ed. kuukauden kirjanpito valmiina seur. kk:n 20.päivä - monipuolinen osaaminen kaikilla
Toiminto	Tiedon reaaliaikaisuus Tiedon oikeellisuus	Laskut kirjataan kahden päivän sisällä <ul style="list-style-type: none"> - reskontra päivitetään heti saatavat karhutaan kahden viikon sisällä eräpäivästä - saatavien vastakuittaus
Talous	Kustannustarkkailu	Toimintomenot nykytasolla

Tietohallinnon tiimi tuottaa puhelinvaihde, arkistonhoito ja it palveluja kansalaiskunnille ja toimialoille.

TIETOHALLINTOTIIMIN TAVOITTEET JA MITTARIT VUODELLE 2025

Tietohallinto		
<i>Tehtävä:</i> Tuottaa kunnan muille hallintokunnille niiden tarvitsemat asiakirjahallinnon ja tietohallinnon palveluita.		
<i>Toiminnan painopistealueet vuonna 2025 ja suunnittelukaudella:</i>		
<ul style="list-style-type: none"> - järjestelmien ja ohjelmien päivitykset - palvelutason säilyttäminen 		
Näkökulma	Toimintatapa	Mittari
Asiakas	Toimivat tieto- ja puhelinjärjestelmät Palvelualltius	<ul style="list-style-type: none"> - Toimivat tietojärjestelmät - Vastaukset tukipyyntöihin nopeasti
Toiminto	Tiedon saavutettavuus	<ul style="list-style-type: none"> - selkeä dokumenttien hallinta ja arkistointi - tuki tietojärjestelmien käytölle
Talous	Kustannustarkkailu	Toimintomenot sopeutetaan nykyiseen toimintaympäristöön.

HENKILÖSTÖJOHTAMISEN -TIIMIN TAVOITTEET JA MITTARIT VUODELLE 2025

Henkilöstöjohtaminen		
<p><i>Tehtävä:</i> Henkilöstöjohtamisen tiimi tuottaa toimialoille ja kansalaiskunnille seuraavia henkilöstöhallinnon palveluja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - palkka- ja palvelussuhdeasiat - henkilöstön kehittäminen - henkilöstösuunnittelu ja rekrytointi - työsuojelu ja työturvallisuus - yhteistoiminta - työterveyshuolto (ostaminen) - muut henkilöstöpalvelut (tyky-toiminta, jne) 		
<p>Toiminnan painopistealueet vuonna 2025 ja suunnittelukaudella:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Työhyvinvoinnin ja työkyvyn ylläpidon kehittäminen - Palvelussuhteen elinkaariajattelun kehittäminen (rekrytointi, perehdyttäminen, toimiminen erilaisissa palvelussuhteen aikaisissa tilanteissa, palvelussuhteen päättymisen, lähtökyselyn toteuttaminen) 		
Näkökulma	Toimintatapa	Mittari
Asiakas	<p>Henkilöstön työhyvinvointi</p> <p>Henkilöstön kehittäminen</p> <p>Henkilöstön rekrytointi</p>	<ul style="list-style-type: none"> - työtyytyväisyyskysely - sairauspoissaolojen seuranta - tiimipalaverit, kehityskeskustelut, esimieskoulutus - eläköitymiseen varautuminen, henkilöstösuunnitelman toteuttaminen
Toiminto	<p>Palkka- ja palvelussuhdeasioiden kokonaisvaltainen hoitaminen</p> <p>Henkilöstötietojen reaaliaikaisuus</p> <p>Henkilöstöhallinnon toimintojen kehittäminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - palkat, palkkiot ja muut korvaukset maksetaan ajallaan ja oikein - palvelussuhdeneuvontaa annetaan koko henkilöstöhallinnon tiimissä - henkilöstöraportit ajan tasalla - tiedot henkilöstöhallintoon pääosin sähköisessä muodossa
Talous	Henkilöstökustannusten kokonaisseuranta	- henkilöstökustannusten kasvu sopimuskorotusten tasolla, seuranta toimialoittain kuukausittain

6.1.Tukipalvelut – talousarvio 2025

	Tilinp. 2023	Ed.budj 2024	Budj. 2025	Muutos %	TS2 2026	TS3 2027
2170 HALLINNON TUKIPALVELUT						
KÄYTTÖTALOUS						
TALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	1 228 585	799 758	783 056	-2,1	783	783
Muut suoritteiden myyntituotot	84 190	22 000	22 000		22	22
Myyntituotot	1 312 775	821 758	805 056	-2	805	805
Tuet ja avustukset	42 211	45 000	45 000		45	45
Muut toimintatuotot						
Muut toimintatuotot	2 535					
Muut toimintatuotot	2 535					
TOIMINTATUOTOT	1 357 520	866 758	850 056	-1,9	850	850
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-613 214	-429 500	-411 400	-4,2	-411	-411
Jaksotetut palkat ja palkkiot	16 707					
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	10 110					
Palkat ja palkkiot	-586 397	-429 500	-411 400	-4,2	-411	-411
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-100 752	-73 573	-68 951	-6,3	-69	-69
Muut henkilösivukulut	-22 159	-17 009	-9 709	-42,9	-10	-10
Henkilösivukulut	-122 911	-90 582	-78 660	-13,2	-79	-79
Henkilöstökulut	-709 309	-520 082	-490 060	-5,8	-490	-490
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-5 338					
Muiden palvelujen ostot	-620 071	-308 126	-318 903	3,5	-319	-319
Palvelujen ostot	-625 409	-308 126	-318 903	3,5	-319	-319
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-26 444	-11 960	-13 760	15,1	-14	-14
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26 444	-11 960	-13 760	15,1	-14	-14
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-41 025	-37 204	-35 206	-5,4	-35	-35
Muut toimintakulut	-2 539	-2 100	-2 200	4,8	-2	-2
Muut toimintakulut	-43 564	-39 304	-37 406	-4,8	-37	-37
TOIMINTAKULUT	-1 404 725	-879 472	-860 129	-2,2	-860	-860
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-47 205	-12 714	-10 073	-20,8	-10	-10
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-21 361	-11 714	-44 080	276,3	-44	-44
Poistot ja arvonalentumiset	-21 361	-11 714	-44 080	276,3	-44	-44
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-68 565	-24 428	-54 153	121,7	-54	-54

7. Maaseutuhallinto

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pihtipudas ja Viitasaari. Isäntäkuntana toimii Pihtipudas.

Kustannukset jaetaan sopijakuntien kesken toimintavuotta edeltävän vuoden peltoalojen suhteessa. Toimitilojen vuokrat ja siivouskulut maksaa jokainen sopijakunta itse, joten ne eivät kuulu jaettaviin kustannuksiin.

Kunta	Maksuosuuksien perusteena olevat peltohehtaarit	Maksuosuudet, %
Karstula	5.661,28	22,34
Kinnula	2.767,37	10,92
Kivijärvi	1.274,73	5,03
Kyyjärvi	2.377,25	9,38
Pihtipudas	7.210,14	28,46
Viitasaari	6.046,99	23,87
Yhteensä	25.337,76	100

Pihtiputaan kunnalla ja Saarijärven kaupungilla on ostopalvelusopimus, jonka perusteella maaseutuelinkeinoviranomaisen palveluita ostetaan ja myydään. Hakemuksiin liittyvä sitoumuskäsittely hoidetaan vastavuoroisuusperiaatteella. Saarijärvi ostaa lisäksi muutakin kuin sitoumuskäsittelyyn liittyvää työtä, joten myös heidän kanssaan tehtävä yhteistyö ja heidän tulevat henkilöjärjestelynsä vaikuttavat viran täyttämistarpeeseen. Joka tapauksessa lisätyövoimaa tarvitaan, joko vakinaista tai määräaikaista.

Maaseutuhallinto hoitaa kaikki maaseutuelinkeinoviranomaiselle laissa säädetyt tehtävät ja palvelut, joista keskeisimpiä ovat maatalouden tukijärjestelmiin, petoeläinvahinkoihin, peruslohkorekisteriin, eläintenpitäjärekisteriin sekä hukkakauralakiin liittyvät tehtävät.

Ruokaviraston ja kunnan välisen maksajavirastosopimuksen mukaan kunta vastaa siitä, että yhteistoiminta-alueen viljelijätukien hakijoilla on saatavana asianmukainen ja riittävä koulutus. Koulutusta järjestetään sekä paikan päällä että Teamsilla.

Palvelut tuotetaan lähipalveluna (hajautettu malli).

Yhteistoimintasopimuksen toteutumista sekä yhteistoiminta-alueen taloutta ja toimintaa seuraa maaseutuhallinnon yhteistoimintaryhmä, johon kuuluu jäsen jokaisesta sopijakunnasta. Ryhmän esittelijänä toimii maaseutupäällikkö. Ryhmä kokoontuu kaksi kertaa vuodessa.

Ruokavirastoon tehdään vakuutus maksajavirastotehtävien hoidosta maksajavirastosääntöjen edellyttämällä tavalla varainhoitovuosittain sekä lähetetään kustannusten seurantataulukko kaksi kertaa vuodessa ja työajan seurantataulukko kerran vuodessa. Sovellusten käyttöoikeuksien tarkistamisesta tehdään selvitys Ruokavirastolle kerran vuodessa.

Pihtiputaan maaseutuhallinnossa on laadittu Maksajavirastotoimijan ISO/IEC 27001 -soveltamistapakuvaus, jonka käyttöä seurataan vuosittain päivitettävillä työkirjoilla. Ruokavirasto suorittaa soveltamistapakuvauksen ja työkirjojen arvioinnin.

Henkilöstön työtehtävien eriyttäminen toteutetaan Pihtiputaan kunnan yhteistoiminta-alueen viljelijätukihallinnon osalta laaditun hallinto- ja valvontajärjestelmän kuvauksen mukaisesti.

7.1. Elinkeino- ja maataloustoimi – talousarvio 2025

	Tilinp. 2023	Ed.budj 2024	Budj. 2025	Muutos %	TS2 2026	TS3 2027
2180 ELINKEINO-JA MAATALOUSTOIMI						
KÄYTTÖTALOUS						
TALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Liiketoiminnan myyntituotot	100 904	132 000	132 000		132	132
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	189 939	236 218	231 967	-1,8	232	232
Muut suoritteiden myyntituotot	9 393	150	350	133,3	0	0
Myyntituotot	300 236	368 368	364 317	-1,1	364	364
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	49 473	51 000	51 000		51	51
Muut toimintatuotot	16 397					
Muut toimintatuotot	65 870	51 000	51 000		51	51
TOIMINTATUOTOT	366 106	419 368	415 317	-1	415	415
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-188 868	-228 761	-226 982	-0,8	-227	-227
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-1 103					
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	1 998					
Palkat ja palkkiot	-187 973	-228 761	-226 982	-0,8	-227	-227
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-30 832	-38 810	-38 042	-2	-38	-38
Muut henkilösivukulut	-7 599	-8 971	-5 356	-40,3	-5	-5
Henkilösivukulut	-38 431	-47 781	-43 398	-9,2	-43	-43
Henkilöstökulut	-226 404	-276 542	-270 380	-2,2	-270	-270
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-91 720	-125 875	-124 986	-0,7	-125	-125
Palvelujen ostot	-91 720	-125 875	-124 986	-0,7	-125	-125
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-3 599	-4 900	-4 400	-10,2	-4	-4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 599	-4 900	-4 400	-10,2	-4	-4
Avustukset						
Avustukset yhteisöille		-10 000	-10 000		-10	-10
Avustukset liikelaitoksille	-10 653	-15 000	-15 000		-15	-15
Avustukset	-10 653	-25 000	-25 000		-25	-25
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-149 163	-31 229	-120 800	286,8	-121	-121
Muut toimintakulut	-4 705	-75 475	-74 825	-0,9	-75	-75
Muut toimintakulut	-153 869	-106 704	-195 625	83,3	-196	-196
TOIMINTAKULUT	-486 245	-539 021	-620 391	15,1	-620	-620
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-120 139	-119 653	-205 074	71,4	-205	-205
Poistot ja arvonalentumiset	-384	-346	-311	-10,1	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-120 523	-119 999	-205 385	71,2	-205	-205

7.2. Yleishallinto yhteensä - talousarvio 2025

2010 YLEISHALLINTO	Tilinp. 2023	Ed.budj 2024	Budj. 2025	Muutos %	TS2 2026	TS3 2027
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Liiketoiminnan myyntituotot	100 904	132 000	132 000		132	132
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	1 432 629	1 053 976	1 015 023	-3,7	1 015	1 015
Muut suoritteiden myyntituotot	155 510	22 150	22 350	0,9	22	22
Myyntituotot	1 689 043	1 208 126	1 169 373	-3,2	1 169	1 169
Tuet ja avustukset	49 670	265 829	402 200	51,3	402	402
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	49 563	51 000	51 000		51	51
Muut toimintatuotot	9 447	66 000	66 000		66	66
Muut toimintatuotot	59 010	117 000	117 000		117	117
TOIMINTATUOTOT	1 797 723	1 590 955	1 688 573	6,1	1 689	1 689
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-1 316 664	-1 236 586	-1 272 482	2,9	-1 272	-1 272
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-11 701					
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	12 834					
Palkat ja palkkiot	-1 315 531	-1 236 586	-1 272 482	2,9	-1 272	-1 272
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-502 789	-505 793	-474 816	-6,1	-475	-475
Muut henkilösivukulut	-47 868	-48 917	-30 029	-38,6	-30	-30
Henkilösivukulut	-550 657	-554 710	-504 845	-9	-505	-505
Henkilöstökulut	-1 866 189	-1 791 296	-1 777 327	-0,8	-1 777	-1 777
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-15 426		-127 500	100	-128	-128
Muiden palvelujen ostot	-1 129 249	-1 016 618	-1 358 919	33,7	-1 359	-1 359
Palvelujen ostot	-1 144 675	-1 016 618	-1 486 419	46,2	-1 486	-1 486
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-55 738	-25 930	-24 460	-5,7	-24	-24
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-55 738	-25 930	-24 460	-5,7	-24	-24
Avustukset						
Avustukset kotitalouksille	-521					
Avustukset yhteisöille	-376 807	-439 800	-361 000	-17,9	-361	-361
Avustukset liikelaitoksille	-10 653	-15 000	-15 000		-15	-15
Avustukset	-387 981	-454 800	-376 000	-17,3	-376	-376
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-337 091	-162 844	-188 208	15,6	-188	-188
Muut toimintakulut	-44 737	-102 228	-90 125	-11,8	-90	-90
Muut toimintakulut	-381 828	-265 072	-278 333	5	-278	-278
TOIMINTAKULUT	-3 836 410	-3 553 716	-3 942 539	10,9	-3 943	-3 943
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 038 687	-1 962 761	-2 253 966	14,8	-2 254	-2 254
Poistot ja arvonalentumiset	-22 466	-12 541	-44 692	256,4	-45	-45
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 061 153	-1 975 302	-2 298 658	16,4	-2 299	-2 299

8. Sivistystoimen toimiala

Sivistystoimen tavoite ja tehtävä

Sivistystoimi vastaa varhaiskasvatuksen, esi- perusopetuksen, lukiokoulutuksen, nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalveluiden, vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen sekä kirjastotoiminnan järjestämisestä, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuudesta sekä kotouttamisesta. Sosiaali- ja terveystoimen siirryttyä hyvinvointialueelle sivistystoimi on sekä henkilöstömäärältään että kustannuksiltaan kunnan suurin toimiala. Sivistystoimen palvelut muodostavat keskeisen osan uuden ns. sivistyskunnan identiteettiä ja kuntalaisille näkyviä palveluja.

Pihtiputaan sivistys- ja hyvinvointilautakunta toimii 1.1.2024 alkaen sivistystoimen monijäsenisenä toimielimenä ja vastaa toimialan kehittämisestä, organisoinnista ja arvioinnista.

Pihtiputaan kunnanhallitus on 12.8.2024 § 154 päättänyt vuoden 2025 talousarvion laadintaohjeesta, talousarvioraamista vuodelle 2025 sekä suunnitelmavuosille 2026–2027. Sivistystoimen talousarvio on laadittu vuoden 2025 talousarvioraamin pohjalta ja siinä on otettu huomioon kunnanvaltuuston 17.6.2024 § 40 päättämät talouden tasapainottamistoimet. Sivistystoimen budjetti on laadittu arvioimalla kulut ja tuotot varovaisuusperiaatteen mukaisesti.

Toimintatuotot vuodelle 2025

Sivistystoimen toimintatuotot koostuvat pääosin kuntien välisestä laskutuksesta (kansalaisopisto, kirjasto, musiikkiopiston rehtorin palkkakustannukset) kotikuntakorvauksista, varhaiskasvatuksen maksutuotoista ja avustuksista.

Kotoutumislain mukaisesti valtio maksaa kunnalle korvauksia kansainvälistä suojelua saavien vastaanotosta ja kotoutumisen edistämisestä sekä laskennallisten että todellisten kustannusten perusteella. Pihtiputaan osalta maksatus alkoi 1.1.2024 alkaen ja vuodelle 2025 kotoutumiskorvauksia on arvioitu 20.000 euroa.

Sivistystoimi hakee aktiivisesti avustuksia ja hankerahoitusta vuoden 2025 aikana. Sivistystoimen vuodelle 2025 jatkuvat hankkeet löytyvät kunkin vastuualueen alta.

Toimintakulut vuodelle 2025

Vuoden 2025 talousarviolukujen perusteena käytetään vuoden 2024 ennustettuja toteumia. Ennustettu kustannusten nousu, inflaatiosta johtuen, vuodelle 2025 on 1,4 %. Talousarvioraamissa ei ole huomioitu uusia, kustannuksia nostavia palvelutason parannuksia. Budjetoinnissa on huomioitu talouden tasapainotusohjelmassa esitetyt toimenpiteet.

Sivistystoimen henkilöstökustannukset ovat kunnan suurin euromääräinen kuluerä -6.083.043 euroa. Vuodelle 2025 henkilöstökustannukset laskevat -4 %.

Palvelujen ostot -2.960.210 euroa nousevat yhteensä +4,1 %. Palvelujen ostojen suurimmat kustannukset koostuvat kuljetuspalveluista -877.909 euroa (+6,1 %) sekä sisäisinä erinä laskutettavista hallintopalveluista -434.674 euroa (atk, kirjanpito, palkanlaskenta, hallintopalvelut,

henkilöstöhallinto), ateriapalveluista -578.262 euroa (+10,3 %), puhtaanapitopalveluista -455.431 euroa (+1,4 %).

Sisäiset vuokrat nousevat +9,4 % ollen -1.388.821 euroa.

Kunnan itse päättämiin avustuksiin varattuja määrärahoja ei koroteta suunnitelmavuosina ja määrärahat tulee arvioida reaalisen käytön pohjalta käyttäen vuoden 2023 toteutuneita avustuksia. Aineiden ja tarvikkeiden budjetoinnissa on noudatettu tarkkuutta ja korvaavia hankintoja tehdään vain todelliseen tarpeeseen. Koneiden ja laitteiden osalta budjetoidaan vain välttämättömimmät hankinnat, joilla korvataan rikkoutuvat ja korjauskelvottomat laitteistot ja tavarat.

Sivistystoimen investoinnit

Sivistystoimen osalta teknisen lautakunnan investointiesityksessä on nostettu varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen itc- ja kalustehankintoihin varattua määrärahaa.

Varhaiskasvatuksen investointeihin vuodelle 2025 sekä suunnitelmavuosille 2026 ja 2027 on varattu 30.000 euroa vuodelle aikaisemman 15.000 euron sijaan.

Perusopetuksen kalusto- ja ict-laitteistoihin on varattu vuodelle 2025 sekä suunnitelmavuosille 2026 ja 2027 60.000 euroa aikaisemman 30.000 euron sijaan.

Lukion itc-hankintoihin on varattu vuodelle 2025 sekä suunnitelmavuosille 2026 ja 2027 15.000 euroa.

Sivistystoimen toimintakate vuodelle 2025

Sivistystoimen toimintakate eli toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus on -10.227.223 euroa. Muutosta edelliseen vuoteen on 0,1 %.

	Ta 2024	Ta 2025	Muutos euroa	Muutos%
Toimintakate	-10.222.104	-10.227.223	-5.119	0,1

Sivistystoimen riskit vuosille 2025 - 2028

Kotouttaminen siirtyi vuoden 2024 alusta sivistystoimen alle. Uudistettu kotoutumislaki (681/2023) tulee voimaan 1.1.2025 yhtä aikaa TE-palvelujen uudistuksen kanssa. Lakiuudistuksen myötä kunnalle tulee velvollisuus vastata työvoiman ulkopuolisten henkilöiden kotouttamisesta sekä järjestää monikielistä yhteiskuntaorientaatiota. Sivistystoimen resurssit kotoutumisen osalta ovat marginaaliset. Mikäli Ukrainan sotaa pakenevien tai muiden kuntaan saapuvien ulkomaalaistaustaisten määrä kasvaa, edellyttää se lisähenkilökunnan palkkaamista. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen maahanmuuttajille tarjottavan valmistavan opetuksen tarve saattaa myös muuttua nopeasti ja tämä lisää sekä kustannuksia että rekrytointitarvetta.

Pätevän henkilökunnan saatavuus ja rekrytoinnin vaikeudet koskevat tulevina vuosina kaikkia sivistystoimen yksiköitä ja kunnan toimialoja. Rekrytointeja tulee kehittää kokonaisuutena osana kunnan veto- ja pitovoimaa ja huolehtia nykyisen henkilöstön työhyvinvoinnista ja sitouttamisesta.

Henkilöstön jaksamista ja työhyvinvointia sekä koko kunnan yhteisöllisyyttä ja osallisuutta tulee rakentaa systemaattisesti kokonaisuutena yhdessä muiden toimialojen ja henkilöstöhallinnon kanssa.

Nuorten syrjäytyminen, pahoinvointi ja alhainen koulutustaso ovat koko kuntaa koskevia haasteita. Nuorten hyvinvointiin ja kouluttautumismahdollisuuksiin paikkakunnalla on jatkossa kiinnitettävä huomiota kunnan uutta strategiaa ja hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman painopisteitä määriteltäessä.

Pitkällä aikavälillä sivistystoimen suurin haaste liittyy väestörakenteen muutokseen, väestön vähenemiseen ja erityisesti lasten ja nuorten määrän sekä syntyvyyden laskuun. Vuoteen 2040 mennessä 7-12-vuotiaiden lasten määrän arvioidaan laskevan 40 % ja 13-15-vuotiaiden nuorten määrän 48 %. Tämä aiheuttaa muutoksia varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetuksen palveluntarpeessa. Perusopetuksen ja lukion palvelutarpeen arvioidaan laskevan jopa yli 40 %. Varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen henkilöstörakenne muuttuu palvelutarvetta vastaavaksi ilman erityistoimenpiteitä eläköitymisten ja määräaikaisten tehtävien päättymisen myötä. Lukion vetovoiman kehittäminen ja etenkin oman paikkakunnan nuorten kannustaminen lukio-opintoihin on keskeistä pätevien opettajien saamiseksi ja pitämiseksi paikkakunnalla.

Oppimisen tuen lainsäädäntö muuttuu näillä näkymin 1.8.2025. Tarkempaa tietoa muutoksen talousvaikutuksista ei tällä hetkellä ole käytettävissä.

Lukiolain uudistuminen ja valtiosuusuudistus vuoden 2026 alusta voivat vaikuttaa sivistystoimen valtiosuuksiin. Tarkempaa tietoa muutoksen talousvaikutuksista ei tällä hetkellä ole käytettävissä.

Toiminnan arviointi

Sivistystoimi arvioi toimintaansa ja vuosittain asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja raportoi niistä sivistyslautakunnalle toimintakertomuksessa ja tarkastuslautakunnalle vuosittain.

Arvioinnissa hyödynnetään sekä laadullisia että määrällisiä mittareita. Laadullisia mittareita ovat mm. henkilöstöraportit, toimintasuunnitelmat ja toimintakertomukset, kehityskeskustelut ja erilaiset kyselyt ja saatu palaute. Määrällisiä mittareita ovat erilaiset talouden tunnusluvut, käyttöasteet ja osallistujamäärät.

Lisäksi toiminnan arvioinnissa huomioidaan muut mahdolliset toiminnan valtakunnalliset, alueelliset ja paikalliset toiminnan laatua kuvaavat kyselyt, mittarit ja selvitykset. Hanketyön arviointia tehdään jatkuvasti ja loppuvaiheen raportoinnissa arvioidaan tulokset sekä tarvittavat jatkotoimenpiteet. Toimintaa arvioivat myös lautakunnan sisäiset tarkastajat.

Sivistystoimen painopisteet vuodelle 2025

Kuntastrategian painopiste: Edistämme hyvinvointia, kasvatusta ja sivistystä ja luomme uutta elinvoimaa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtiosuuden lisäosa eli hyte-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtiosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen. Hyte-raha ei ole korvamerkittyä, vaan yleiskatteellista ja se sisältyy kunnan saamaan valtiosuuteen. Kunta voi käyttää saamansa summan valtiosuuden perusteissa osoitettujen tehtävien hoitamiseksi.

Pihtiputaan kunnan saama hyte-kerroin on ollut vuonna 2022 17 e/as. (65.700 e v.) ja vuonna 2023 14,6 e/as. eli (54.800 euroa v.).

Sivistystoimen vastualueiden tavoitteet on luotu tea-viisarin perustella niin, että pyrimme parantamaan hyte-kertointa tekemällä aktiivista työtä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi ja kasvattamaan kunnan saamaa valtionosuutta.

Vastualueiden tavoitteet on luotu tarkastelemalla tea-viisarin indikaattoreita ja kehittämiskohteita.

8.1.Sivistystoimen keskeiset tavoitteet vuodelle 2025

Sivistystoimen tavoitteet talousarviovuodelle 2025 on laadittu Pihtiputaan kunnan kuntastrategian pohjalta.

Kuntastrategian painopiste	Toiminnan tavoite	Toimenpiteet	Aikataulu	Mittarit
Edistämme hyvinvointia, kasvatusta ja sivistystä ja luomme uutta elinvoimaa.	Hyte-kertoimen nostaminen sivistystoimen indikaattorien osalta	Tea-viisarin indikaattorien huomioiminen toiminnassa ja tavoitteissa	Jatkuva	Kunnan hyte-kerroin paranee
	Uuden lautakunnan perehdyttäminen	Sivistystoimen palveluihin ja lautakuntatyöhön perehdyttäminen	Syksy 2025	Toteutunut 100 %
	Avoin ja hyvä hallinto	Viranhaltijapäätösten yhdenmukaisuus, hallintosäännön jalkauttaminen	Jatkuva	Toteutunut 100 %
	Paikallisten koulutusmahdollisuuksien kehittäminen	Yhteistyö Savonian, Jyväskylän kesäyliopiston ja avoimen yliopiston kanssa	Jatkuva	Toteutuneet koulutukset
	Oppisopimustuen hyödyntäminen	Tiedotus yrittäjille yhteistyössä elinkeinoitiimin kanssa	Jatkuva	Oppisopimustukea saavien yrittäjien määrä
Korostamme yhteisöllisyyttä ja pidämme hyvää huolta henkilöstöstä	Henkilöstön hyvinvointi	Kehityskeskustelut, tyhy-päivät	Vuosittain	Toteutuminen 100 %
	Henkilöstön omaehtoinen lisäkoulutus	Mahdollistetaan kouluttautuminen työn ohessa	Jatkuva	Koulutus-suunnitelman toteutuminen
Vahvistamme viestintää	Sisäinen viestintä	Säännölliset esimiespalaverit	Kuukausittain	Toteutuminen 100 %
	Lautakunnan ja viranhaltijoiden välinen yhteistyö	Lautakunnan iltakoulut	2 krt vuodessa	Toteutuminen 100 %
Hyödynnämme kasvatus- ja koulutuspalveluita vetovoimatekijöinä	Pätevä henkilökunta	Rekrytointiprosessien yhdenmukaistaminen Työnantajakuvan kehittäminen	Jatkuva	Rekrytointien onnistuminen
Otamme huomioon muuttuvan toimintaympäristön kunnan taloudessa.	Aktiivinen hanketyö	Seurataan hankemahdollisuuksia aktiivisesti	Jatkuva	Toteutuneet hankkeet

Sivistystoimen hallinto

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on sivistystoimen palvelujen järjestäminen ja kehittäminen laadukkaasti ja taloudellisesti yhteistyössä muiden toimialojen ja yhteistyötahojen kanssa. Hallinto vastaa sivistystoimen suunnittelu-, valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä sekä varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, lukion sekä vapaa-aikatoimen hallinnosta sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja kotoutumisen kokonaisuudesta.

Sivistystoimen hallinnossa työskentelee ma. sivistys- ja hyvinvointijohtaja (Kvalt 19.6.2023 § 52) 31.12.2025 saakka sekä vakituinen toimistosihteeri.

Sivistystoimen hallinnon kustannuspaikalle sisältyy Pihtiputaan kunnan maksama tuki yrityksille pihtiputaalaisista oppisopimuskoulutettavista -30.000 euroa. Yritys voi saada tukea 340 €/kk/oppisopimuskoulutettava.

Henkilöstö	Ta 24	Ta 25	Ts 26	Ts 27
Sivistys- ja hyvinvointijohtaja	1	1	0	0
Toimistosihteeri	1	1	1	1
Yhteensä	2	2	1	1

8.2.Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu pedagogiikka. Varhaiskasvatus kattaa ikävuodet 0-6 ja on tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla. Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää (varhaiskasvatustalaki 2018/540 §5).

Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat päiväkotitoiminta, perhepäivähoito ja avoin varhaiskasvatustoiminta. Pihtiputaan keskustassa toimii päiväkotitoiminta Onnimanni, jossa on kolme ryhmää; Hippiaiset 0-3-vuotiaille, Tiitiäiset 3-5-vuotiaille ja Muksulan vuorohoitoryhmä 0-6-vuotiaille, lisäksi varhaiskasvatusta järjestetään ryhmäperhepäivähoitona Vekaralinnassa Muurasjärvellä, Riihi- ja Tenavatuvan ryhmissä sekä hoitajan omassa kodissa järjestettävänä perhepäivähoitona. Pihtiputaalla ei ole avointa varhaiskasvatustoimintaa. Varhaiskasvatuksen piirissä lapsia on yhteensä n. 90.

Varhaiskasvatuksessa on tapahtunut viime vuosina useita lainsäädäntömuutoksia, jotka ovat vaikuttaneet palvelun järjestämiseen (subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden palaaminen 1.8.2020, tarkennus henkilöstömitoituksesta ja ilmoitusvelvollisuus epäkohdista 1.8.2021, perhevapaa uudistus ja varhaiskasvatuksen kolmiportainen tuki 1.8.2022). Kokonaisuuteen on vaikuttanut myös asiakasmaksulain muutokset, jolloin varhaiskasvatus on yhä useammalle maksutonta.

Pätevän henkilökunnan rekrytointi on haastavaa. Henkilöstön kelpoisuusvaatimukset ovat muuttumassa vuonna 2030. Henkilökuntaa on kannustettu kouluttautumaan kouluttautumaan työn ohella. Savonia ammattikorkeakoulun ja Hubteekin kanssa järjestetään sosionomiopinnot verkkototeutuksena. Poken Viitasaaren yksikön kanssa on järjestetty henkilökunnalle räätälöityä oppisopimuskoulutusta varhaiskasvatuksen lastenhoitajan opinnoissa ja Kokkolan yliopistokeskus Chydenius järjestää varhaiskasvatuksen opettajakoulutusta.

Henkilöstö	Ta 24	Ta 25	Ts 26	Ts 27
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1	1
Toimistosihteerit	1	1	1	1
Päiväkodin johtaja	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen opettaja	3	3	3	3
Varhaiskasvatuksen sosionomi	2	3	3	3
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	1	1
Ryhmäperhepäivähoitaja	9	8	8	8
Perhepäivähoitaja (kotona)	1	1	1	1
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	6	6	6	6
Ryhmäavustaja	3	3	3	3
Henkilökohtainen avustaja	1	0	0	0
Hoitoapulainen	0,5	0,5	0	0
Yhteensä	29,5	28,5	28	28

Varhaiskasvatuspalveluiden tarve on säilynyt pääosin ennallaan. Vuorohoitoa sekä pienten lasten hoitopaikkoja kysytään eniten, joiden lisääntyvä tarve voi kasvattaa toimintakuluja ennakoimattomasti.

Muurasjärven perhepäivähoito Vekaralinnassa muutti kunnan omiin tiloihin elokuussa 2024.

Muutokset varhaiskasvatuksen toimintatuotoissa

Varhaiskasvatuksen järjestämisvastuu on sillä kunnalla, jossa lapsi on väestötietojärjestelmässä kirjoilla. Mikäli perhe tarvitsee lapselleen varhaiskasvatuspaikkaa toisen kunnan alueelta, voidaan sopia kuntien kesken palvelun ostamisesta/myymisestä. Ensi vuodelle ei ole tiedossa myyntituottoja toisilta kunnilta, joten tuottojen vaikutus arvioidaan 45.000e pienemmäksi kuin edellisenä vuonna.

Muutokset varhaiskasvatuksen toimintakuluissa

Tulevalle vuodelle ei ole tiedossa palvelujen ostoa toisilta kunnilta, kustannusvaikutus -34.000 e. Lasten määrän vähentymisen vuoksi lasten kotihoidon tukea arvioidaan menevän -10.000 e.

Henkilöstökustannukset

Henkilökohtaiselle avustajalle ei arvioida olevan tarvetta tulevana vuonna. Kustannusvaikutus toimintakuluihin -27.198 e.

Varhaiskasvatuksen hankkeet ja avustukset

ks. opetustoimi

8.3.Varhaiskasvatuksen strategian mukaiset mittarit

Kuntastrategian painopiste	Toiminnan tavoite	Toimenpiteet	Aikataulu	Mittarit
Edistämme hyvinvointia, kasvatusta ja sivistystä ja luomme uutta elinvoimaa.	Pedagogisen laadun yhdenvertainen toteutuminen	Tiimisopimus Varhaiskasvatussuunnitelmat: ryhmä- ja lapsitasolla	Suunnittelu- ja arviointipäivät	Toteutuminen 100 %
	Osallisuuden kehittäminen	Huoltajille asiakastyytyväisyys skysely	Vuosittain	Toteutuminen 100 %
		Lapset äänestävät hankinnan omaan yksikköön	Kevät 2025	Toteutuminen 100 %
		Henkilökunnan kyselyt	Vuosittain	Toteutuminen 100 %
Korostamme yhteisöllisyyttä ja pidämme hyvää huolta henkilöstöstä	Arkea tukeva lähijohtaminen	Kehityskeskusteut Tyhypoivät	Vuosittain	Toteutuminen 100 %
		Henkilöstön yhdenvertainen kohtelu	Jatkuva	Henkilökunnan kysely
Vahvistamme viestintää	Sisäisen viestinnän vahvistaminen	Palaverit, sähköpostit, yhteiset teamsit.	Säännöllisesti	Toteutuminen 100 % Henkilökunnan kysely
Hyödynnämme kasvatusta ja koulutuspalveluita vetovoimatekijöinä	Pätevä ja motivoitunut henkilökunta	Kouluttautuminen koulutussuunnitelman mukaan	Jatkuva	Toteutuminen 100 %
Otamme huomioon muuttuvan toimintaympäristön kunnan taloudessa.	Toimintaympäristön muutokseen ja lapsimäärän vähenemiseen vastaaminen	Eläköitymisten yhteydessä suoritettava tehtävän kuvan ja tulevan tarpeen arviointi	Jatkuva	Nettokustannukset e/as.

8.4. Varhaiskasvatus - talousarvio 2025

	Tilinp. 2023	Ed.budj 2024	Budj. 2025	Muutos %	TS2 2026	TS3 2027
2327 PIHTIPUTAAN VARHAISKASVATUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	89 182	45 000		-100		
Muut suoritteiden myyntituotot	1 850					
Myyntituotot	91 031	45 000		-100		
Maksutuotot						
Sosiaalitoimen maksut	46 749	35 000	35 000		35	35
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	9 700	7 200	7 800	8,3		
Maksutuotot	56 449	42 200	42 800	1,4	35	35
Tuet ja avustukset	208 437	60 078		-100		
Muut toimintatuotot						
Muut toimintatuotot	3 009	700		-100		
Muut toimintatuotot	3 009	700		-100		
TOIMINTATUOTOT	358 926	147 978	42 800	-71,1	35	35
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-1 006 930	-1 064 786	-1 042 820	-2,1	-1 013	-1 013
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-9 120					
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	18 652					
Palkat ja palkkiot	-997 399	-1 064 786	-1 042 820	-2,1	-1 013	-1 013
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-180 367	-182 398	-179 028	-1,8	-174	-174
Muut henkilösivukulut	-41 462	-42 165	-25 209	-40,2	-24	-24
Henkilösivukulut	-221 829	-224 563	-204 237	-9,1	-198	-198
Henkilöstökulut	-1 219 227	-1 289 349	-1 247 057	-3,3	-1 211	-1 211
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-117 590	-30 400		-100		
Muiden palvelujen ostot	-243 794	-267 184	-273 342	2,3	-245	-245
Palvelujen ostot	-361 384	-297 584	-273 342	-8,1	-245	-245
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-17 670	-19 930	-25 936	30,1	-25	-25
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 670	-19 930	-25 936	30,1	-25	-25
Avustukset						
Avustukset kotitalouksille	-110 788	-130 000	-120 000	-7,7	-120	-120
Avustukset	-110 788	-130 000	-120 000	-7,7	-120	-120
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-131 084	-120 056	-135 348	12,7	-112	-112
Muut toimintakulut	-7 637	-3 900	-3 900		-4	-4
Muut toimintakulut	-138 720	-123 956	-139 248	12,3	-116	-116
TOIMINTAKULUT	-1 847 790	-1 860 819	-1 805 583	-3	-1 718	-1 718
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 488 864	-1 712 841	-1 762 783	2,9	-1 683	-1 683
Poistot ja arvonalentumiset	-11 235	-9 775	-11 523	17,9	-12	-12
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 500 098	-1 722 616	-1 774 306	3	-1 694	-1 694

8.5. Koulut

Opetustoimi koostuu perusopetuslain mukaisesta esi- ja perusopetuksesta, perusopetuslain mukaisesta aamu- ja iltapäivätoiminnasta sekä lukiolain mukaisesta lukiokoulutuksesta.

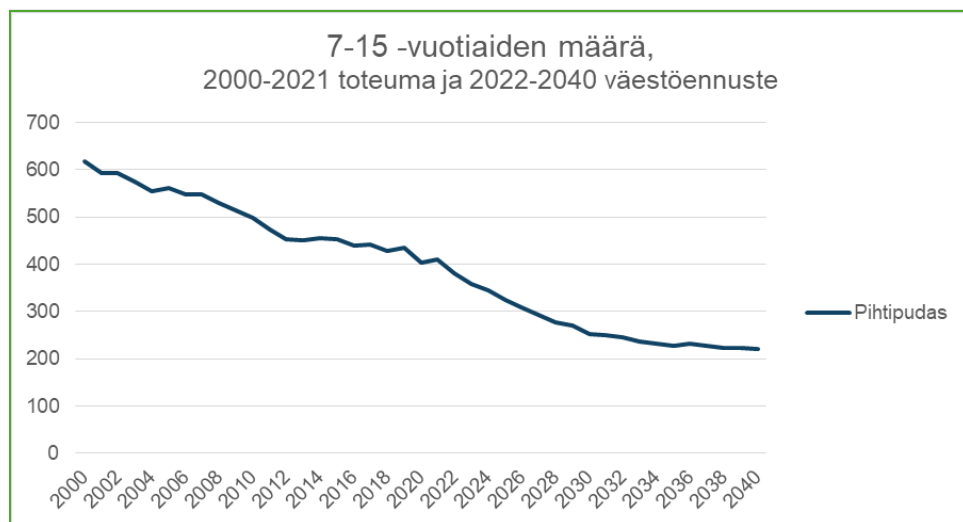
Perusopetus

Kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Perusopetuslaki määrää, että jokaisella koululla, jossa järjestetään tässä laissa tarkoitettua opetusta, tulee olla toiminnasta vastaava rehtori ja että opetuksen järjestäjällä tulee olla opetuksen järjestämismuoto huomioon ottaen riittävä määrä opettajan virkoja tai työsopimussuhteisia opettajia. Lisäksi opetuksen järjestäjällä voi olla tuntiopettajia, koulunkäyntiavustajia ja muuta henkilöstöä.

Opetusryhmien muodostamisesta säädetään perusopetusasetuksessa (20.11.1998/852). Asetuksen mukaan opetusryhmät muodostetaan vuosiluokittain. Jos opetuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä edellyttää, eri vuosiluokkien sekä esiopetuksen oppilaita voidaan kuitenkin opettaa samassa opetusryhmässä tai antaa opetusta yhdessä muun koulun tai oppilaitoksen oppilaiden kanssa. Yhdysluokkaopetusta annetaan sekä Putaanvirran koululla, että Muurasjärven koululla. Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetusryhmien muodostamisesta päättää opetuksen järjestäjä.

Sivistyslautakunta on päättänyt perusopetuksen enimmäisryhmäkooksi 25 oppilasta, jättäen koululle harkintavaltaa ryhmien muodostamiseen edellyttäen, että sivistyslautakunnan vuosittain osoittamaa tuntikehysraamia ei ylitetä (sivistysltk 25.2.2021 § 24). Fysiikan, kemian, käsityön ja kotitalouden ryhmäkooksi on päätetty 16 oppilasta oppilasturvallisuuden perustuen ja valinnaisaineiden minimiryhmäkooksi 7 oppilasta.

Perusopetuksen ja esiopetuksen lisäksi kunta voi järjestää ja hankkia perusopetuslain 8 a luvun mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa. Jos kunta järjestää tai hankkii tämän lain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa, tulee sitä tarjota kunnassa toimivien koulujen ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta erityisen tuen oppilaille kunnan päättämässä laajuudessa. Perusopetuksen oppilasennuste on voimakkaasti laskeva. Vuoteen 2030 mennessä perusopetuksen oppilasmäärä laskee lähes 130 oppilaalla. Oppilasmäärän lasku ja henkilökunnan eläköitymiset osuvat suunnitelmavuosille 2025-2026, jolloin perusopetuksen virkarakenne muuttuu eläköitymisien myötä vastaamaan laskevaa oppilasmäärää. Palvelutarpeen muutokseen on varauduttu talouden tasapainottamisohjelman yhteydessä.

Putaanvirran koulussa on luokat 0.–9. Koulussa on yhteensä 329 oppilasta, joista kuljetusoppilaita 160. Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään maanantaista perjantaihin.

Lukuvuosi	Lv 2024-25	Lv 2025-26	Lv 2026-27	Lv 2027-28	Lv 2028-29	Lv 2029-30
Oppilasmäärä	329	315	288	278	255	247

Opetusryhmien määrä	Lukuvuosi 2024-25	Lukuvuosi 2025-26	Lukuvuosi 2026-27	Lukuvuosi 2027-28
Esiopetusryhmä 0. lk	1	2	1	1
Perusopetusryhmä 1.-9. lk	17	15	15	15
Pienryhmä 1.-9. lk	3	2	2	2

Muurasjärven koulussa on luokat 0.–6. Oppilaita on yhteensä 52, joista kuljetusoppilaita 30. Iltapäivätoimintaa järjestetään maanantaista perjantaihin.

Lukuvuosi	Lukuvuosi 2024-25	Lukuvuosi 2025-26	Lukuvuosi 2026-27	Lukuvuosi 2027-28	Lukuvuosi 2028-29	Lukuvuosi 2029-30
Oppilasmäärä	52	43	43	31	30	31

Opetusryhmien määrä	Lukuvuosi 2024-25	Lukuvuosi 2025-26	Lukuvuosi 2026-27	Lukuvuosi 2027-28
0.-2.	1	1	1	1
3.-4.	1	1	1	1
5.-6.	1	1	1	1

Putaanvirran koulu

Henkilöstö	Ta 24	Ta 25	Ts 26	Ts 27
Rehtori	1	1	1	1
Toimistos sihteeri	1	1	1	1
Esiluokanopettaja	2	2	2	1
Luokanopettaja	10	10	9	9
Aineenopettajat	16	16	14	14
Erityisluokanopettaja	2	2	2	2
Perusopetuksen valmentava opettaja	1	0	0	0
Koulunkäynninohjaaja	10	10	8	8
Yhteensä	43	42	37	37

Muurasjärven koulu

Henkilöstö	Ta 24	Ta 25	Ts 26	Ts 27
Luokanopettaja sis. Koulunjohtaja	4	3	3	2,5
Erityisopettaja	0,6	0,6	0,6	0,6
Koulunkäynninohjaaja	2,4	1,7	1,7	1,7
Kiertävä englanninopettaja	0,6	0,4	0,4	0,4
Yhteensä	7,6	5,7	5,7	5,2

Muutokset perusopetuksen toimintakuluissa

Perusopetuksen oppilasennuste on voimakkaasti laskeva. Vuoteen 2030 mennessä perusopetuksen oppilasmäärä laskee lähes 130 oppilaalla. Oppilasmäärän lasku ja henkilökunnan eläköitymiset osuvat suunnitelmavuosille 2025-2026, jolloin perusopetuksen virkarakenne muuttuu eläköitymisten myötä vastaamaan laskevaa oppilasmäärää. Palvelutarpeen muutokseen on varauduttu talouden tasapainottamisohjelman yhteydessä.

Vuonna 2026 Putaanvirran koululla on mahdollista jättää kolme määräaikaista tai vapautuvaa opettajanvirkaa täyttämättä. Arvioitu kustannussäästö 120.000 euroa.

Muurasjärven koulu muuttui lukuvuoden 2024 alusta kolmeopettajaiseksi. Oppilasmäärän laskiessa syksystä 2027 alkaen on mahdollista jatkaa toimintaa kahdella luokanopettajalla ja kahdella ohjaajalla. Englannin opettaja ja erityisopettaja ovat yhteisiä Putaanvirran koulun kanssa.

Vuodelle 2025 kuljetuspalveluihin on lisätty -51.800 euroa syksyn 2025 kuljetusten indeksikorostukseen ja mahdollisiin kuljetuksiin petoeläin- ja muissa poikkeustilanteissa.

Perusopetuksen hankkeet ja avustukset vuodelle 2025

Aihe	Aika	Myöntäjä	Avustus-summa	Omapastuu %	Koordinointi/ raportointi
Erityisavustus yhteisöllisen opiskeluhuollon vahvistamiseen	1.1.2024- 31.7.2025	Okm	20.000 e	30 %	Siv.- ja hyv.joht.
Erityisavustus varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin v. 2024-2027	17.4.2024- 31.12.2027	Okm	60.000 e yhteensä vuosille 2024-2027 180.000 e	20 %	Siv.- ja hyv.joht.

8.6. Peruskoulujen ja esikoulun strategian mukaiset mittarit

Kuntastrategian painopiste	Toiminnan tavoite	Toimenpiteet	Aikataulu	Mittarit
Edistämme hyvinvointia, kasvatusta ja sivistystä ja luomme uutta elinvoimaa.	Jatko-opintoihin sijoittuminen	Ohjaussuunnitelman mukaan	Jatkuva	100 % (lukioon jatkaneiden %) Oman lukion ohivuoto %
	Yhteisöllisyys, osallistaminen	Aktiivisen oppilaskuntatoiminnan mahdollistaminen nimeämällä vuosittain opettaja ohjaamaan toimintaa. Oppilaiden osallisuuden kehittäminen kuulemalla oppilaskuntaa lukuvuosisuunnitelman osalta (lukuvuosisuunnitelma 25-26)	Jatkuva	Oppilaskunnan kokousten lkm/lukuvuosi Toteutunut/ ei toteutunut
	Riittävän tuen tarjoaminen	Syksyllä 2025 voimaan astuvien oppimisen tukea koskevien valtakunnallisten säädösmuutosten valmistelu ja toimeenpano	Lukuvuosi24-25	Asiaan liittyvien paikallisten päätösten tekeminen ennen 1.8.2025
	Kasvatusyhteistyö huoltajien kanssa	Vanhempainvartioiden ja vanhempainiltojen pitäminen koko kohderyhmälle	Lukuvuosi 24-25	Pidettyjen vanhempainvartioiden osuus kohdeikäluokasta Vanhempainillat kaikille opetusryhmille
Korostamme yhteisöllisyyttä ja pidämme hyvää huolta henkilöstöstä	Arkea tukeva lähijohtaminen	Kehityskeskustelut	Lukuvuosi 24-25	Toteutuminen 100 %
	Henkilöstön koulutus	Koulutussuunnitelman mukaan	Jatkuva	Koulutussuunnitelman toteutuminen
Vahvistamme viestintää	Sisäinen viestintä	Yhteydenpitovälineet, -ohjelmat ja yhteystiedot kunnossa	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut
Hyödynnämme	Kelpoinen henkilökunta	Rekrytoinnin	Jatkuva	Kelpoisten osuus

kasvatus- ja koulutuspalveluita vetovoimatekijöinä		näkyvyyden kasvattaminen.		opettajista /ohjaajista
	Asiakastyytyväisyyskysely	Kyselyn toteutuminen	Lukuvuosi24-25	Toteutunut/ ei toteutunut
Otamme huomioon muuttuvan toimintaympäristön kunnan taloudessa.	Toimintaympäristön muutokseen ja laskevaan oppilasmäärään vastaaminen	Toimintaympäristön muuttumisen ennakoiminen virkarakenteessa	Jatkuva	Nettokustannukset e/as.
Vahvistamme yrittäjyyttä	Yrityskasvatus koulussa	Yrityskylä-vierailut yhdeksänsille ja kuudensille luokille Yrittäjyys valinnaisaineryhmän toteutuminen	Vuosittain Vuosittain	Toteutuminen 100 % Toteutunut/ ei toteutunut

8.7.Lukio

Pihtiputaan lukio on yleislukio, jossa on tarjolla erikoistumislinjat, musiikkiin, lentopalloon, partio- ja johtajatoimintaan sekä yksilölliseen urheiluun. Lukiolla on osin yhteinen henkilökunta ja tilat Putaanvirran koulun kanssa. Lukiossa opiskelee lukuvuonna 2024-25 86 opiskelijaa (+8 opiskelijaa v.23-24), joista ulkopaikkakuntalaisia 27. Erikoislinjoilla opiskelee 60 % opiskelijoista.

Henkilöstö	Ta 24	Ta 25	Ts 26	Ts 27
Rehtori	1	1	1	1
Toimistos sihteeri	0,5	0,5	0,5	0,5
Lehtori	8	8	8	8
Yhteensä	9,5	9,5	9,5	9,5

Lukiotoiminnassa ei olennaisia toiminnallisia muutoksia. Vuonna 2025 jatketaan syyslukukauden 2024 alussa tulleita muutoksia erityislinjojen jalkauttamisen suhteen (yksilöllisen urheilijan linja, musiikkiopistoyhteistyö).

Muutokset lukion toimintakuluissa

Pihtiputaalla syksyllä 2024 aloittaville, päättötodistuksen valmiiksi tekeville opiskelijoille annetaan 1.000 euron jatko-opintostipendi. Kustannusvaikutus kohdentuu vuoteen 2027 riippuen valmistuvien opiskelijoiden määrästä.

Musiikkilinjan vetovoiman kasvattamiseksi musiikkilinjan opiskelijoille kustannetaan musiikkiopistossa yhden aineen opinnot. Kustannusvaikutus -6.000 euroa verrattuna vuoteen 2024.

Hiihto- ja heittolinja yhdistettiin syksyllä 2024 yksilöllisen urheilijan linjaksi, joka palvelee nuoria, jotka haluavat yhdistää liikunnallisen elämäntavan osaksi lukio-opintoja. Kustannukset vähenevät n. 1.500 euroa, vaikka linjalla opiskelevien määrä on viisinkertaistunut.

Ulkopaikkakuntalaisten koulumatkatukea vähennetty 2000 euroa. Lukion ensimmäisen vuoden opiskelijoille maksetaan kotimatkakorvausta 1 krt/kk halvimman lipputaksan mukaan. 2-4.vuositason opiskelijoille korvaus on 2 krt/kk. Pihtiputaalaiset lukiolaiset voivat käyttää edelleen maksutta perusopetuksen järjestämiä koulukyytejä päivittäin.

Lukion hankkeet ja avustukset

Aihe	Aika	Myöntäjä	Avustussumma	Ostavastuu %	Koordinointi/ raportointi
Lukiokoulutuksen oppimisen tuen kehittäminen 2023	1.1.2024-30.6.2025	Okm	19.350 e	10 %	Lukiopalveluista vastaava rehtori

8.8. Lukion strategian mukaiset mittarit

Kuntastrategian painopiste	Toiminnan tavoite	Toimenpiteet	Aikataulu	Mittarit
Edistämme hyvinvointia, kasvatusta ja sivistystä ja luomme uutta elinvoimaa.	Vetovoimaiset erityislinjat	Laadukas ja sujuva arki	Jatkuva	% opiskelijoista
	Oppimistulokset(yo)	Korkeatasoinen opetus	Jatkuva	Yo-tulokset valtak. keskiarvo
	Jatko-opintoihin sijoittuminen	Ohjaussuunnitelman mukainen opiskelijan tuki ja ohjaus	Jatkuva	100 %
	Yhteisöllisyys, osallistaminen	Opiskelijakunnan säännöllinen toiminta mukana lukion arjessa	Jatkuva	Jatkuva palaute
	Riittävän tuen tarjoaminen, ohjaus, yksilöllisyys	Yksilöllinen opiskelijan kohtaaminen, riittävä tuki tarvittaessa	Jatkuva	Jaksopalaute
	Laadukas opetus	Laadukas arki kehittävällä työotteella	Jatkuva	Jaksopalaute
Korostamme yhteisöllisyyttä ja pidämme hyvää huolta henkilöstöstä	Arkea tukeva lähijohtaminen	Kehityskeskustelut	Lv 24-25	Toteutuminen 100 %
	Sisäisen viestintä toimii	Yhteydenpitovälineet, ohjelmat ja yhteystiedot kunnossa	Jatkuva	Kehityskeskustelut, jatkuva palaute
	Toimintaympäristömme muutoksissa ajan tasalla pysyminen	Henkilöstön koulutus	Koulutussuunnitelman mukaan	Koulutussuunnitelman toteutuminen
Hyödynnämme kasvatusta ja koulutuspalveluita vetovoimatekijöinä	Pätevä henkilökunta	Panostamme rekrytointiin, luomme myönteistä kuvaa työyhteisöstämme. Samalla ylläpidämme asiallisia työskentelyolosuhteita henkilökunnan pitämiseksi	Jatkuva	Kelpoisten osuus opettajista %
	Asiakastytytyväisyyskysely	Kyselyn toteutuminen	Lukuvuosi 24-25	Toteutunut / ei toteutunut

8.9. Koulut – talousarvio 2025

2322 PIHTIPUTAAN KOULUT	Tilinp. 2023	Ed.budj 2024	Budj. 2025	Muutos %	TS2 2026	TS3 2027
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	94 917	26 800	33 177	23,8	33	33
Muut suoritteiden myyntituotot	8 673					
Myyntituotot	103 590	26 800	33 177	23,8	33	33
Maksutuotot						
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut					8	8
Maksutuotot					8	8
Tuet ja avustukset	133 616	17 500	37 500	114,3	38	38
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	4 101					
Muut toimintatuotot	14 187	5 500	2 500	-54,5	3	3
Muut toimintatuotot	18 288	5 500	2 500	-54,5	3	3
TOIMINTATUOTOT	255 494	49 800	73 177	46,9	81	81
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-2 839 614	-3 030 695	-2 920 676	-3,6	-2 951	-2 951
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-12 768					
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	33 510					
Palkat ja palkkiot	-2 818 872	-3 030 695	-2 920 676	-3,6	-2 951	-2 951
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-494 656	-525 377	-497 873	-5,2	-503	-503
Muut henkilösivukulut	-112 776	-121 453	-70 109	-42,3	-71	-71
Henkilösivukulut	-607 432	-646 830	-567 982	-12,2	-574	-574
Henkilöstökulut	-3 426 303	-3 677 525	-3 488 658	-5,1	-3 525	-3 525
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-221 478	-195 346	-210 528	7,8	-211	-211
Muiden palvelujen ostot	-1 523 013	-1 770 636	-1 849 580	4,5	-1 878	-1 878
Palvelujen ostot	-1 744 491	-1 965 982	-2 060 108	4,8	-2 088	-2 088
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-210 494	-230 393	-234 605	1,8	-235	-235
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-210 494	-230 393	-234 605	1,8	-235	-235
Avustukset						
Avustukset kotitalouksille	-16 155	-25 000	-23 000	-8	-23	-23
Avustukset	-16 155	-25 000	-23 000	-8	-23	-23
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-812 834	-745 624	-802 543	7,6	-826	-826
Muut toimintakulut	-14 085	-15 190	-16 410	8	-16	-16
Muut toimintakulut	-826 918	-760 814	-818 953	7,6	-842	-842
TOIMINTAKULUT	-6 224 363	-6 659 714	-6 625 324	-0,5	-6 713	-6 713
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-5 968 869	-6 609 914	-6 552 147	-0,9	-6 632	-6 632
Poistot ja arvonalentumiset	-54 279	-59 112	-52 294	-11,5	-52	-52
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-6 023 148	-6 669 026	-6 604 441	-1	-6 684	-6 684

8.10. Opistot

Pihtiputaan ja Viitasaaren kansalaisopiston toiminta järjestetään kuntien yhteisenä toimintana siten, että palveluja hallinnoi Pihtiputaan kunta ((Pdas kvalt 27.6.2022 § 48 ja Vts kvalt 13.6.2022 § 35).

Pihtiputaan ja Viitasaaren kansalaisopisto on Pihtiputaan kunnan omistama ja opetushallituksen valvoma vapaan sivistystyön oppilaitos, joka tarjoaa mahdollisuuden oppimiseen ja inhimilliseen kasvuun kaikenikäisille. Opisto toimii Pihtiputaan ja Viitasaaren taajamissa sekä lähes kaikissa kyläkunnissa. Opetusta järjestetään lukuvuonna 2024-2025 muun muassa musiikissa, sana- ja näyttämötaiteissa, kielissä, tietotekniikassa, kuvataiteessa, muotoilussa ja käden taidoissa, liikunnassa, tanssissa, luonnontieteissä ja kotitaloudessa. Vuosittainen opetustuntimäärä on 7.800 opetustuntia, josta Pihtiputaan osuus noin 2.400 tuntia ja Viitasaaren osuus noin 5.400 tuntia.

Henkilöstö	Ta 24	Ta 25	Ts 26	Ts 27
Rehtori	0,5	0,5	0,5	0,5
Toimistos sihteeri	1	0,5	0,5	0,5
Suunnittelijaopettaja	2	2	2	2
Yhteensä	3,5	3	3	3

Viitaseudun musiikkiopiston järjestetään kuntien yhteisenä toimintana siten, että palveluja hallinnoi Viitasaaren kaupunki (Pdas kvalt 27.6.2022 § 48 ja Vts kvalt 13.6.2022 § 35).

Viitaseudun musiikkiopisto antaa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista musiikin opetusta Viitasaarella, Pihtiputaalla, Kinnulassa ja Keiteleellä. Kustannuspaikka sisältää Viitasaaren alueen musiikkiopistolle maksettavat maksusuudet.

Muutokset opistotoiminnan toimintatuotoissa

Pihtiputaalaisten taiteen perusopetuksen oppilaiden määrä on noussut huomattavasti edellisvuosista (syksyllä 2024 19 oppilasta, syksyllä 2025 34 oppilasta). Tämän takia musiikkiopiston perus- ja syventävien opintojen oppilaspaikkoihin varattu määräraha on edellisvuosia 17.000 euroa korkeampi sisältäen sekä varhaisiän musiikkikasvatuksen osuuden ja taiteen perusopetuksen oppilaiden oppilaspaikat. Musiikkiopiston ostopalvelut -50.000 euroa

Opistotoiminnan hankkeet ja avustukset

Aihe	Aika	Myöntäjä	Avustussumma	Omavastuu %	Koordinointi/ raportointi
MOTTI-monipuolisia taitoja tietotekniikkaan yhdessä Kiuruveden kansalaisopiston Pielaveden ja Keiteleen kansalaisopiston, Sonkajärven ja Vieremän kansalaisopiston sekä Pihtiputaan ja Viitasaaren kansalaisopiston kanssa	28.2.2025 saakka	Okm	62.730 e	%	Kiuruveden kansalaisopisto

8.11. Opistojen strategian mukaiset mittarit

Kuntastrategian painopiste	Toiminnan tavoite	Toimenpiteet	Aikataulu	Mittaristo
Hyvinvoiva lapsi/oppilas/kuntalainen	Yhteisöllisyys, osallistaminen	Kurssitoiveiden kerääminen	Kevät 2025	Toteutunut/ei toteutunut
		Tapahtumaviikkojen profiilin vahvistaminen	Kevät 2025	Tapahtumien ja konserttien luku- ja kävijämäärät
	Yhteisöllisyys, osallistaminen	Vahvistamme yhteistyötä muiden harrastuksia järjestävien kanssa	Kevät 2025	Yhteiset palaverit järjestöjen kanssa
Korostamme yhteisöllisyyttä ja pidämme hyvää huolta henkilöstöstä	Arkea tukeva lähijohtaminen	Kehityskeskustelut	Jatkuva	Tavoite 100 %
	Sisäinen viestintä toimii	Yhteydenpitovälineet, -ohjelmat ja yhteystiedot kunnossa	Jatkuva	Toteutunut/ei toteutunut
	Tarkoituksenmukaiset opetustilat	Sähköinen tilavarausjärjestelmän käyttöönotto	Syysy 2025	Sähköinen tilavarausjärjestelmä käyttöönotettu
Hyödynnämme kasvatus- ja koulutuspalveluita vetovoimatekijöinä	Pätevä henkilökunta	Henkilöstön koulutus	Koulutussuunnitelman mukaan	Koulutussuunnitelman toteutuminen
	Digitalisaation hyödyntäminen	Hybridi- ja etäopetuksen kehittäminen	Jatkuva	Hybridikurssien määrä

8.12. Opistot – talousarvio 2025

	Tilinp. 2023	Ed.budj 2024	Budj. 2025	Muutos %	TS2 2026	TS3 2027
2328 PIHTIPUTAAN KANSALAI SOPISTO						
KÄYTTÖTALOUS TALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	40 824		41 732	100	42	42
Muut suoritteiden myyntituotot	7 837					
Myyntituotot	48 661		41 732	100	42	42
Maksutuotot						
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	30 315	28 000	28 000		28	28
Maksutuotot	30 315	28 000	28 000		28	28
Tuet ja avustukset	700					
TOIMINTATUOTOT	79 676	28 000	69 732	149	70	70
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-171 818	-168 660	-182 868	8,4	-183	-183
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-2 074					
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	892					
Palkat ja palkkiot	-173 000	-168 660	-182 868	8,4	-183	-183
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-29 932	-28 892	-30 648	6,1	-31	-31
Muut henkilösivukulut	-6 333	-6 680	-4 316	-35,4	-4	-4
Henkilösivukulut	-36 265	-35 572	-34 964	-1,7	-35	-35
Henkilöstökulut	-209 265	-204 232	-217 832	6,7	-218	-218
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-8 444					
Muiden palvelujen ostot	-58 712	-72 522	-80 032	10,4	-80	-80
Palvelujen ostot	-67 156	-72 522	-80 032	10,4	-80	-80
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-8 942	-10 600	-10 748	1,4	-11	-11
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 942	-10 600	-10 748	1,4	-11	-11
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-90 348	-87 877	-90 110	2,5	-90	-90
Muut toimintakulut	-768	-950	-963	1,4	-1	-1
Muut toimintakulut	-91 117	-88 827	-91 073	2,5	-91	-91
TOIMINTAKULUT	-376 480	-376 181	-399 685	6,2	-400	-400
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-296 804	-348 181	-329 953	-5,2	-330	-330
Poistot ja arvonalentumiset	-6	-4	-3	-25	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-296 809	-348 185	-329 956	-5,2	-330	-330

8.13. Aluekirjasto

Pihtiputaan ja Viitasaaren aluekirjaston palvelut järjestetään kuntien yhteisenä toimintana siten, että palveluja hallinnoi Pihtiputaan kunta ja kirjaston työntekijät ovat Pihtiputaan kunnan palveluksessa (Pdas kvatl 27.6.2022 § 48 ja Vts kvalt 13.6.2022 § 35). Kirjastotoiminnan kustannukset jaetaan Pihtiputaan ja Viitasaaren kesken siten, että Viitasaaren osuus on 60 % ja Pihtiputaan 40 % prosenttia. Lisäksi molemmat kunnat vastaavat omista kirjastorakennuksistaan ja niiden kustannuksista.

Pihtiputaan ja Viitasaaren yhteisellä aluekirjastolla on kolme toimipistettä: Pihtiputaan kirjasto, Viitasaaren kirjasto ja kirjastoauto. Kirjastoautossa ei ole tällä hetkellä vakituista kuljettajaa, vaan kuljettajapalvelu ostetaan tuntityönä.

Kirjastolain 6 §:n mukaan yleisen kirjaston tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjasto edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin sekä elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen, tukee aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Aluekirjasto kuuluu Keski-Suomen alueen kirjastoverkostoon (Keski-kirjastot), mikä mahdollistaa laajan aineistokokoelman yhteiskäytön. Tampereen kaupunginkirjasto on Keski-Suomen ja Pirkanmaan alueellinen kehittämiskirjasto. Kehittämiskirjaston tarjoama koulutus on oleellinen osa kirjaston henkilökunnan ammattitaidon jatkuvaa ylläpitoa ja kehittämistä.

Pihtiputaan ja Viitasaaren kirjastolle on laadittu kirjastopoluksi nimetty suunnitelma, jonka avulla tuetaan kuntalaisten monilukutaitoa ja edistetään lukuharrastusta. Kirjastopolku tarjoaa kaikille kuntalaisille tietoa kirjaston palveluista ja tapahtumista sekä mediakasvatus- ja lukutaitotyöstä.

Kirjastopolku koostuu neljästä erillisestä kokonaisuudesta: varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, toisen asteen ja aikuisten suunnitelmasta. Suunnitelmia laadittaessa on huomioitu kirjastolain, Kansallisen lukutaitostrategian 2030 ja Kansallisten mediakasvatuslinjausten asettamat tavoitteet ja vaatimukset. Lapsille ja nuorille suunnatut sisällöt on kytketty lisäksi opetussuunnitelmien tavoitteisiin. Pohjana on käytetty varhaiskasvatussuunnitelman perusteita, esiopetuksen, perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelman perusteita sekä ammatillisten tutkintojen perusteita. Kirjasto tekee tiivistä yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa, ja yhteistyökumppanit on osallistettu myös kirjastopolun sisältöjen suunnitteluun.

Kirjastopolulla tuetaan kuntalaisten lukuharrastusta mm. kirjavinkkauksien, lukutuokioiden, kirjailijavierailujen ja lukupiiritoiminnan avulla. Mediataitoja edistetään esimerkiksi digiopastuksissa ja tiedonhaun opastuksissa sekä mediataitoaiheisissa työpajoissa ja luennoilla. Kirjaston hakeutuvat palvelut vievät aineistoja ja tapahtumia mm. vanhusten palvelutaloihin, päiväkeskukselle ja koteihin. Maksuton digituki pyrkii siihen, että digitaaliset sisällöt ovat yhdenvertaisesti kuntalaisten käytössä. Kotipalvelu on tarkoitettu asiakkaille, jotka eivät korkean iän, sairauden, liikuntaesteiden, toimintakyvyn heikkenemisen tai pitkän välimatkan vuoksi pääse itse käymään kirjastossa. Yhteisöllisyyttä ja aktiivista kansalaisuutta kirjasto edistää mm. järjestämällä monipuolisesti eri väestöryhmiä kiinnostavia tapahtumia.

Aluekirjaston henkilökunta

Henkilöstö	Ta 24	Ta 25	Ts 26	Ts 27
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1
Kirjastovirkailija	3,5	3,5	3,5	3,5
Kirjastonhoitaja	2	2	2	2
Yhteensä	6,5	6,5	6,5	6,5

Muutokset kirjaston toimintakuluissa

Vuodelle 2025 kirjaston toiminnassa ei tapahdu merkittäviä muutoksia, joilla olisi vaikutusta kirjaston toimintakuluihin.

Kirjaston hankkeet ja avustukset

Aihe	Aika	Myöntäjä	Avustussumma	Omavastuu %	Koordinointi/raportointi
Lukukoukku – media- ja lukutaitoja toiselle asteelle Pds/Vts	1.4.2024-31.12.2025	Avi	15.000 e	20 %	Kirjastotoimenjohtaja

8.14. Kirjaston strategian mukaiset mittarit

Kuntastrategian painopiste	Toiminnan tavoite	Toimenpiteet	Aikataulu	Mittaristo
Edistämme hyvinvointia, kasvatusta ja sivistystä ja luomme uutta elinvoimaa	Yhteisöllisyys ja osallistaminen	Tapahtumien ja tilaisuuksien järjestäminen ja tilojen tarjoaminen	Jatkuva	Tapahtumien ja osallistujien määrät
	Riittävän tuen tarjoaminen tietoyhteiskunnan haasteisiin	Tietopalvelu ja digituki Lukutaidon tukeminen (esim. kirjavinkkaus) ja kirjastonkäytön opetukset	Jatkuva	Tietopalvelun ja digituen toteutuminen Lukutaidon tukeminen ja Kirjastonkäytön opetukset lkm
	Yhteiskunnallisen ja kulttuurisen aktiivisuuden edistäminen	Ajantasainen, monipuolinen ja uudistuva kokoelma. Laajat aukioloajat (omatoimikirjasto)	Jatkuva	Lainaaajat %/ as.luku Fyysiset käynnit/asukasluku
Korostamme yhteisöllisyyttä ja pidämme hyvää huolta henkilöstöstä	Arkea tukeva lähijohtaminen	Kehityskeskustelut	Vuosittain	Tavoite 100 %
	Henkilöstön omaehtoinen koulutus	Henkilöstön kouluttautuminen mahdollistetaan työn ohessa	Jatkuva	Tavoite koulutussuunnitelman mukaan
Hyödynnämme kasvatus- ja koulutuspalveluita vetovoimatekijöinä	Pätevä henkilökunta	Panostamme rekrytointiin ja työpaikan pitovoimaan: toimiva ja psykologisesti turvallinen työympäristö.	Jatkuva	Tavoite 100 %
	Palvelu vastaa asiakaskunnan tarpeita	Asiakastyytyväisyyskysely	Vuosittain	Asiakastyytyväisyyden tulokset
	Digitalisaation hyödyntäminen	Toimiva verkkokirjasto ja muut verkkopalvelut	Jatkuva	Asiakaspalaute
Otamme huomioon muuttuvan toimintaympäristön kunnan taloudessa.	Laadukas kirjastotoimi taloudellisesti toteutettuna	Talouden hyvä suunnittelu	Jatkuva	Nettokustannukset e/as.

8.15. Kirjasto – talousarvio 2025

	Tilinp. 2023	Ed.budj 2024	Budj. 2025	Muutos %	TS2 2026	TS3 2027
2329 PIHTIPUTAAN KIRJASTO						
KÄYTTÖTALOUS						
TALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	331 227	362 306	366 020	1	366	366
Muut suoritteiden myyntituotot	1 985	1 500	1 500		2	2
Myyntituotot	333 212	363 806	367 520	1	368	368
Tuet ja avustukset	66 901					
Muut toimintatuotot						
Muut toimintatuotot	3 101	1 500	1 500		2	2
Muut toimintatuotot	3 101	1 500	1 500		2	2
TOIMINTATUOTOT	403 213	365 306	369 020	1	369	369
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-280 872	-251 810	-262 290	4,2	-262	-262
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-7 848					
Palkat ja palkkiot	-288 720	-251 810	-262 290	4,2	-262	-262
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-48 587	-43 136	-43 960	1,9	-44	-44
Muut henkilösivukulut	-11 170	-9 971	-6 191	-37,9	-6	-6
Henkilösivukulut	-59 758	-53 107	-50 151	-5,6	-50	-50
Henkilöstökulut	-348 477	-304 917	-312 441	2,5	-312	-312
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-40					
Muiden palvelujen ostot	-142 293	-161 943	-158 778	-2	-159	-159
Palvelujen ostot	-142 333	-161 943	-158 778	-2	-159	-159
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-122 663	-126 380	-128 145	1,4	-128	-128
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-122 663	-126 380	-128 145	1,4	-128	-128
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-66 866	-87 250	-99 347	13,9	-99	-99
Muut toimintakulut	-3 173	-3 275	-3 290	0,5	-3	-3
Muut toimintakulut	-70 038	-90 525	-102 637	13,4	-103	-103
TOIMINTAKULUT	-683 511	-683 765	-702 001	2,7	-702	-702
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-280 298	-318 459	-332 981	4,6	-333	-333
Poistot ja arvonalentumiset	-4 953	-4 952	-4 952		-5	-5
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-285 251	-323 411	-337 933	4,5	-338	-338

8.16. Hyvinvointi, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimi

Kunnilla on kuntalain (410/2015) 1 §:n mukaan velvollisuus edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla ja myös kuntastrategiassa tulee huomioida kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 §:ssä kunnille on säädetty ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä omassa toiminnassaan ja vastuu seurata asukkaiden elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin.

Pihtiputaan kuntastrategian mukaisesti Pihtiputaan tavoitteena on edistää hyvinvointia ja terveyttä kunnan palveluiden puitteissa. Tätä työtä ohjaa valtuustokausittain laadittava hyvinvointisuunnitelma ja vuosittain valtuustolle annettava hyvinvointikertomus. Kunnan toimenpiteitä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi seurataan erilaisin kyselyin ja mittaristoin, jonka perusteella kunta saa hyte-kertoimen mukaan laskettua valtionosuutta. Pihtiputaan kunnan hyte-raha vuonna 2023 on noin 65.000 euroa.

Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoimi järjestää vapaa-ajan palveluita kuntalaisille. Liikuntalain (390/2015) 5 §:n mukaisesti kunnan vastuulla on järjestää liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmille, tukea seuratoimintaa ja rakentaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja. Nuorisolaki (1285/2016, 8 §) velvoittaa kuntia luomaan edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. Etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta ovat kunnan lakisääteisiä palveluja (1285/2016, 10 §, 13 §).

Kulttuuripalvelut ovat yksi kunnan lakisääteisistä palveluista (166/2019, 3 §). Lain mukaan kunnan tehtävänä on mm. edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä, edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa, tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen, edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa sekä edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalvelut voidaan tuottaa vapaa-aikatoimen omina palveluina, yhteistyössä kunnan muiden sektoreiden sekä toimijoiden kanssa. Vapaa-aikatoimi luo edellytyksiä vapaa-ajan palveluiden järjestäjille. Yhteistyö järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa sekä yhdyspintatyö hyvinvointialueen kanssa on keskeinen osa hyvinvointipalvelujen järjestämistä.

Hyvinvoinnin, liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoimen henkilökunta

Henkilöstö	Ta 24	Ta 25	Ts 26	Ts 27
Hyvinvointi-koordinaattori	1	1	1	1
Toimistos sihteeri	0,3	0	0	0
Nuorisotyöntekijä	2	1	1	1
Etsivä nuorisotyöntekijä	1	1	1	1
Nuorten työpajaohjaaja	1	1	0	0
Liikuntaneuvoja	0,4	0	0	0
Yhteensä	5,7	4	3	3

Haetaan nuorisoalan alueellisen ja paikallisen toiminnan kehittämisen avustusta.

Muutokset hyte-työssä, liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoimen toimintakuluissa

Sallilan torin siirrettävä esiintymislavan hallinnoinnista ja säilytyksestä vastaa kulttuuritoimi (kvalt 29.5.2023 § 42). Siirrettävän lavan käyttökustannukset (talvisäilytystilan vuokra 1.770 euroa, siirrot 2.000 euroa) arvioitu kulttuuripalvelujen kuluihin 3.770 euroa.

Kunnanvaltuuston aloitteen nuorten häiriökäyttäytymisen kitkemiseksi 28.11.22 § 85., jonka johdosta nuorisotilalle lisättiin toinen nuorisotyöntekijä (sivistysltk 21.2.23 § 19). Vuonna 2025 perusnuorisotyö jatkaa yhdellä nuorisotyöntekijällä ja hankeavustuksella palkataan yhteisöohjaaja kehittämään koulunuorisotyötä ja yhteisöllistä opiskelijahuoltoa. Kustannusvaikutus 35.000 euroa.

Nuorisotyössä kehitetään loma-aikojen suunnitelmallista toimintaa ja leiritoimintaan varataan 4.000 euroa.

Vuoden 2025 alusta tuleva TE24-uudistus ja palkkatukiudistus vaikuttavat nuorten työpajatoiminnan järjestämiseen. Pihtiputaan nuorten työpajalla nuoret ovat olleet pääosin palkkatuella ja työsuhteessa kuntaan. Vuoden 2025 alusta alkaen kunta voi työllistää palkkatuella ainoastaan vajaatyökykyisiä tai yli 65-vuotiaita pitkäaikaistyöttömiä. Nuorten työpajatoiminnan järjestämisen mahdollisuuksia tulee tarkastella vuoden 2025 alusta työllisyysalueiden aloittaessa.

Kulttuuritoimessa kunnalle kuuluu veteraanipäivän ja itsenäisyyspäivän juhlien järjestäminen. Tarjoilujen hintojen nousun vuoksi kulttuuritoimen budjettiin lisätään edustusmenoihin -700 euroa.

Liikuntatilojen sähköisen varausjärjestelmän hankkiminen on liikuntapalvelujen, mutta myös opiston ja koulujen toiminnan kannalta välttämätöntä. Kustannusvaikutus -6.084 euroa.

Kuntalain 22 §:n (8.2.2019/175) mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Kuntalaisten osallisuutta edistetään osallistavan budjetoinnin kokeilun kautta. Osallistava budjetoinnissa kuntalaisille annetaan mahdollisuus vaikuttaa määrärahojen kohteiden valintaan. Kustannusvaikutus -2.000 euroa. Avustuksiin sisältyy 15.000 € määräraha 4h toiminnan tukemiseen.

Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoimen hankkeet ja avustukset

Aihe	Aika	Myöntäjä	Avustussumma	Omapastuu %	Koordinointi/raportointi
Harrastamisen Suomen malli	1.8.2024– 31.7.2025	Avi	26.000 e	30 %	Hyvinvointi-koordinaattori
Nuorten työpajatoiminta	1.1.2024- 31.12.2025	Avi	30.000 e	25 %	Hyvinvointi-koordinaattori
Etsivä nuorisotyö	20.9.2024- 19.9.2025	Avi	25.000 e		Hyvinvointi-koordinaattori
Yhteistöllisyyttä ja hyvinvointia aktivoivasta koulunuorisotyöstä	1.8.2024- 31.7.2026	Okm	30.000 e	10 %	Hyvinvointi-koordinaattori ja rehtorit

8.17. Hyvinvointi-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen strategian mukaiset mittarit

Kuntastrategian painopiste	Toiminnan tavoite	Toimenpiteet	Aikataulu	Mittaristo
Edistämme hyvinvointia, kasvatusta ja sivistystä ja luomme uutta elinvoimaa	Suunnitelmallinen hyte-työ	Laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman laadinta sekä jalkautus	Jatkuva	HV-kertomuksen ja -suunnitelman indikaattoreiden kehitys sekä arviointitaulukko
	Suunnitelmallinen hyte-työ	Hyvinvointisuunnitelma- ja hyvinvointikertomusprosessin päivittäminen	Kevät 2025	Toteutunut/ei toteutunut
	Osallistavan budjetoinnin kokeilu vapaa-aikapalveluissa	Äänestys/toteutus	Syky 2025	Toteutunut/ei toteutunut
Korostamme yhteisöllisyyttä ja pidämme hyvää huolta henkilöstöstä	Lasten ja nuorten kesätoiminnan kehittäminen suunnitelmallisesti kunnan ja kolmannen sektorin yhteistyönä	Avin avustus kesätoimintaan	Kevät 2025, toteutus kesä 2025	Toteutunut toiminta, osallistujien määrä, yhteiset palaverit
	Järjestöyhteistyö	Säännölliset järjestötapaamiset	Jatkuvaa	Toteutunut/ei toteutunut
	Arkea tukeva lähijohtaminen	Kehityskeskustelut	Vuosittain	Tavoite 100 %
	Sisäinen viestintä	Tiimipalaverit, nuorisotyön suunnittelun	Jatkuva	Suunnitelma on tehty ja toteutusta arvioitu
Hyödynnämme kasvatus- ja koulutuspalveluita vetovoimatekijöinä	Pätevä henkilökunta	Koulutussuunnitelman mukaisesti	Jatkuva	Koulutussuunnitelman toteutuminen
	Digitalisaation hyödyntäminen	Digitaalinen nuorisotyö, Discord-alusta	Jatkuva	Discordin ja digitaalisen nuorisotyön näkyminen NuoDossa
Otamme huomioon muuttuvan toimintaympäristön kunnan taloudessa.	Lasten ja nuorten määrän vähenemisen huomioiminen palvelurakenteessa	Tehtäväkuvien päivittäminen ja palvelurakenteen tarkastelu	Jatkuva	Nettokustannukset e/as.

8.18. Hyvinvointi, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimen – talousarvio 2025

	Tilinp. 2023	Ed.budj 2024	Budj. 2025	Muutos %	TS2 2026	TS3 2027
2330 PIHTIPUTAAN HYVINVOINTI-KULTTUURI- LIIKUNTA-NUORISO						
KÄYTTÖTALOUS						
TALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	12 966					
Myyntituotot	12 966					
Tuet ja avustukset	122 447	100 601	81 000	-19,5	81	81
Muut toimintatuotot						
Muut toimintatuotot	6 662	4 230	230	-94,6	0	0
Muut toimintatuotot	6 662	4 230	230	-94,6	0	0
TOIMINTATUOTOT	142 076	104 831	81 230	-22,5	81	81
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-251 348	-294 597	-216 050	-26,7	-216	-216
Jaksotetut palkat ja palkkiot	9 556					
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	1 607					
Palkat ja palkkiot	-240 185	-294 597	-216 050	-26,7	-216	-216
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-42 076	-47 038	-36 212	-23	-36	-36
Muut henkilösivukulut	-9 252	-10 874	-5 101	-53,1	-5	-5
Henkilösivukulut	-51 328	-57 912	-41 313	-28,7	-41	-41
Henkilöstökulut	-291 513	-352 509	-257 363	-27	-257	-257
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-53 257	-54 700	-54 765	0,1	-55	-55
Muiden palvelujen ostot	-101 731	-104 736	-110 333	5,3	-110	-110
Palvelujen ostot	-154 988	-159 436	-165 098	3,6	-165	-165
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-22 682	-20 120	-26 560	32	-27	-27
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 682	-20 120	-26 560	32	-27	-27
Avustukset						
Avustukset kotitalouksille	-450	-1 500	-1 500		-2	-2
Avustukset yhteisöille	-47 680	-49 700	-49 700		-50	-50
Avustukset	-48 130	-51 200	-51 200		-51	-51
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-219 890	-196 015	-226 000	15,3	-226	-226
Muut toimintakulut	-8 102	-7 140	-11 219	57,1	-11	-11
Muut toimintakulut	-227 992	-203 155	-237 219	16,8	-237	-237
TOIMINTAKULUT	-745 304	-786 420	-737 440	-6,2	-737	-737
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-603 228	-681 589	-656 210	-3,7	-656	-656
Poistot ja arvonalentumiset	-4	-25 632	-8 997	-64,9	-9	-9
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-603 232	-707 221	-665 207	-5,9	-665	-665

8.19. Sivistystoimen toimiala - talousarvio 2025

2030 SIVISTYSLAUTAKUNTA	Tilinp. 2023	Ed.budj 2024	Budj. 2025	Muutos %	TS2 2026	TS3 2027
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	931 119	689 503	748 019	8,5	748	748
Muut suoritteiden myyntituotot	31 895	1 500	1 500		2	2
Myyntituotot	963 014	691 003	749 519	8,5	750	750
Maksutuotot						
Sosiaalitoimen maksut	46 749	35 000	35 000		35	35
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	122 550	109 250	108 800	-0,4	109	109
Maksutuotot	169 299	144 250	143 800	-0,3	144	144
Tuet ja avustukset	556 405	178 179	118 500	-33,5	119	119
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	4 101					
Muut toimintatuotot	26 969	11 930	4 230	-64,5	4	4
Muut toimintatuotot	31 070	11 930	4 230	-64,5	4	4
TOIMINTATUOTOT	1 719 788	1 025 362	1 016 049	-0,9	1 016	1 016
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-5 019 032	-5 231 042	-5 094 558	-2,6	-5 095	-5 095
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-42 210					
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	64 302					
Palkat ja palkkiot	-4 996 940	-5 231 042	-5 094 558	-2,6	-5 095	-5 095
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-878 770	-898 788	-866 467	-3,6	-866	-866
Muut henkilösivukulut	-198 607	-207 777	-122 018	-41,3	-122	-122
Henkilösivukulut	-1 077 377	-1 106 565	-988 485	-10,7	-988	-988
Henkilöstökulut	-6 074 317	-6 337 607	-6 083 043	-4	-6 083	-6 083
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-469 971	-313 446	-315 293	0,6	-315	-315
Muiden palvelujen ostot	-2 187 134	-2 530 707	-2 644 917	4,5	-2 645	-2 645
Palvelujen ostot	-2 657 105	-2 844 153	-2 960 210	4,1	-2 960	-2 960
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-400 651	-428 080	-447 134	4,5	-447	-447
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-400 651	-428 080	-447 134	4,5	-447	-447
Avustukset						
Avustukset kotitalouksille	-127 394	-156 500	-144 500	-7,7	-145	-145
Avustukset yhteisöille	-47 680	-49 700	-49 700		-50	-50
Avustukset liikelaitoksille	-9 197	-30 000	-30 000		-30	-30
Avustukset	-184 270	-236 200	-224 200	-5,1	-224	-224
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-1 447 054	-1 366 361	-1 485 808	8,7	-1 486	-1 486
Muut toimintakulut	-38 230	-35 065	-42 877	22,3	-43	-43
Muut toimintakulut	-1 485 284	-1 401 426	-1 528 685	9,1	-1 529	-1 529
	-10 801					
TOIMINTAKULUT	628	-11 247 466	-11 243 272		-11 243	-11 243
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-9 081 840	-10 222 104	-10 227 223	0,1	-10 227	-10 227
Poistot ja arvonalentumiset	-70 477	-99 475	-77 769	-21,8	-78	-78
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-9 152 317	-10 321 579	-10 304 992	-0,2	-10 305	-10 305

9. Teknisen toimiala

Toiminnan kuvaus

Teknisen toimiala tuottaa tukipalveluja niin kuntalaisille kuin muille kunnan toimialoille. Osa toimialan tehtävistä on lakisääteisiä. Toimiala tuottaa kasvun edellytyksiä ja vetovoimaa paikkakunnalle. Toimiala tuottaa kuntalaisille, yrityksille ja työntekijöille terveelliset, turvalliset, laadukkaat ja viihtyisät toiminta- ja elinympäristöt, joissa on hyvä toimia, työskennellä, elää, harrastaa sekä matkailla.

Teknisen toimen palvelulupaus:

Hoidamme rakennuksia, pihoja, katuja ja alueita kuin omiamme.

Pidämme vatsat täynnä ja tilat puhtaana. Luomme kaavoituksella sekä alueiden käytön suunnittelulla ja investoinneilla edellytyksiä alueen myönteiselle kehitykselle ja elinvoimalle.

9.1. Teknisen toimialan keskeiset tavoitteet 2025

UUDISTUVA PIHTIPUDAS - Edistämme hyvinvointia, kasvatusta ja sivistystä sekä luomme uutta elinvoimaa

TAVOITE	TOIMENPIDE	MITTARIT
<p>Luomme uuden organisaatio- ja toimintamallin ja otamme huomioon muuttuvan toimintaympäristön kunnan toiminnassa ja taloudessa.</p>	<p>Toimiala ja toimintayksikkökohtaisten strategioiden, palvelutasoasiakirjojen ja muiden toimintaa ohjaavien asiakirjojen laadinta, päivitys</p>	<p>Toteutuneet asiakirjat, niiden noudattaminen, päivitys ja seuranta</p>
	<p>Toimiala ja toimintayksikkökohtaisten tietovarantojen perustaminen, digitointi, kehittäminen ja hyödyntäminen arjessa työkaluna. Digitalisaatioon vastaaminen yleisesti.</p>	<p>Toteutetut järjestelmät, niiden yhteensopivuus ja onnistunut käyttöönotto</p>

Kaavatuotannon kehittäminen tietomallimuotoiseen suuntaan. Koneluetettavan kaavatiedon siirto rajapinnan kautta valtakunnalliseen RYHTI-järjestelmään. Erillinen testaushanke.

Hankkeen loppuraportti

Olennaiset muutokset toiminnassa ja talouden yhteenveto

Toimialan muutokset ja talouden yhteenveto on käsitelty tarkemmin toimintayksiköittäin. Hyvinvointialueen aloittaessa v 2023 henkilöorganisaation sijaisjärjestelyt vaikeutuivat siivous ja ruokapalveluissa. Lisäksi hyvinvointialueen muutokset oli osin vaikea arvioida vielä vuoden 2024 talousarvioonkin. Nämä realisoituneet epävarmuudet on nyt pyritty oikaisemaan vuoden 2025 talousarvioon. Talousarvio on laadittu hyödyntäen vuoden 2024 toteumatietoja ja toteumaennustetta sekä saatavilla olevaa tietoa tulevasta kustannustason noususta. Toimialan toimintakulut ja toimintatuotot kasvavat maltillisesti sekä tilikauden tulos pysyy tyydyttävänä.

Vuoden 2025 aikana iso tehtävä toimialalla on jatkaa organisaatiomuutoksen jalkauttamista. Teknisen toimen henkilöorganisaation muuttuessa on toimintatapojen muutokselle varattava aikaa. Vaikka suuri osa uuden organisoitumisen kustannuksista on huomioitu jo 2024 talousarviossa, tulee muutoksesta kustannusvaikutuksia toimialalle henkilöstön koulutuksesta.

Teknisen toimialan kustannuksista karkeasti kolmannes muodostuu henkilöstökustannuksista, kolmannes palveluostoista ja loppu kolmannes tarvikkeista, avustuksista ja muista kustannuksista. Tarvike- ja palveluostojen reaali hinnat ovat vielä 2024 nousseet ja ne on arvioitu talousarvioon toteumaennusteen sekä arvioidun inflaation mukaisina. Sähkökustannuksissa on siirrytty tasaisempaan hintavaihteluun ja kustannusten arviointi vuodelle 2025 on helpompaa myöskin tehtyjen yhteishankintojen sähköenergian hintakiinnitysten vuoksi. Lämmitysenergian 14 %:n hinnannousu aiheuttaa kiinteistöjen lämmityskustannusten osalta säästöpainetta. Kiinteistöpalvelut pyrkii taittamaan lämmityskulujen nousua optimoimalla kiinteistöjen lämmityksen ja ilmanvaihdon tilojen käyttöasteen mukaan. Energiansäästötavoitteisiin pääsemiseksi tarvitaan myös tiivistä yhteistyötä käyttäjien kanssa.

Toimialan henkilöstökustannukset laskevat hivenen. Henkilöstön määrä pysyy pääosin ennallaan ja henkilöiden siirtyessä pois esim. eläkkeelle työtehtävien organisointi tarkastellaan uudestaan. Teknisen toimen henkilöstö on nyt mitoitettu ja kun kumppanuus ry:n palvelut eivät ole käytössä 2025 vuonna tulee heiltä jäävien tehtävien hoitaminen järjestää uudelleen

Siivous- ja ruokapalveluissa henkilöstökulut on arvioitu realistisesti toteumaennusteen pohjalta ja tarkoitus on rekrytoida poistuvan henkilöstön tilalle uusia yksiköiden toimintakyvyn turvaamiseksi, ruoka- ja siivouspalveluiden sijaismäärärahat ovat ylittyneet useana vuonna.

Huomionarvoista on, että henkilöstökuluissa ei ole huomioitu mahdollisia TE-uudistuksen mukanaan tuomia muutoksia alueiden ylläpitoon. Viitaseudun kumppanuuden kautta on ostettu karkeasti

arvioiden vuosittain noin 7-9htv:n verran kausityöpanosta alueiden, pihojen ja liikuntapaikkojen hoitoon. Mikäli tämä teknisen toimialan talousarvioon sisällyttämättömän resurssi poistuu, tulee toimintaa sopeuttaa tai varata lisämäärärahaa kausityöhön.

Toimintayksikkö 2400	TP2023	B2024	TA2025	muutos %
Toimintatuotot	5.172.072	5.622.156	5.795.638	3,1
Toimintakulut	-4.664.272	-5.314.142	-5.525.345	4,0
Toimintakate	508.801	308.014	270.293	-12,2
Poistot	-1.601.065	-1.695.010	-1.686.266	-0,5
Tilikauden yli-/alijäämä	-1.033.757	-1.386.996	-1.415.973	2,1

Toiminnan riskit

Yleisesti toimialan ja toimintayksiköiden yhteisenä tunnistettuna ja merkittävänä riskinä on edelleen henkilöstön työnkuvien / työtehtävien laajuus / monialaisuus. Tämä on näkynyt ja näkyy edelleen henkilöstön jaksamisessa sekä toimintayksiköiden toiminnan häiriöherkkyyden kasvamisena, mutta voi vaikeuttaa pahimmillaan myös uuden henkilöstön rekrytoimista. Sijaisjärjestelyt ovat entistä haastavampia ja toimialalla työskenteleviltä tarvitaan entistä enemmän moniosaamista. Henkilöorganisaation pienentyessä myös tehtävänkuvia tulee tarkastella jatkossa tarkoin ja toimintaa pitää pystyä sopeuttamaan tarvittaessa nopeastikin. Digitalisaatiossa mukana pysyminen on haaste ja vaatii investointeja sekä kouluttautumista, mutta se on myös keino, joka voi näyttäytyä vetovoimatekijänä mm. rekrytoinneissa. Toimialan yksiköissä on ollut vaikeuksia rekrytoida ammattitaitoista alan koulutuksen saanutta henkilökuntaa. Myös määräaikaisten, osaavien sijaisten saaminen on ollut haasteellista. Talousarviossa on varattu määrärahaa vakituisiin sijaisiin sekä lisäresursointiin/eläköitymisten huomioimiseen siivouksen, ruokapalvelun ja maankäytön tiimeihin.

Tavoitteet, tunnusluvut/painopistealueet ja mittarit

Teknisen toimialan tavoitteet toiminnan kehittämisessä leikkaavat läpi toimintayksiköiden. Yhtenä tärkeimpänä tavoitteena vuodelle 2025 on organisaation muutosten jalkauttaminen käytäntöön. Laajasti koko toimialaa koskevia muutoksia ovat maankäyttö- ja rakennuslain uudistus sekä kansalliseen teknisen toimialan digitalisaatioon vastaaminen. Pihtiputaan kunnan tekninen toimi on ollut vahvasti mukana esimerkiksi kaavoituksen ja paikkatiedon hallinnan sekä henkilöstön osaamisen kehittämisessä mm. erilaisten hankkeiden kautta. Hankkeissa ollaan tarpeen mukaan mukana myös jatkossa.

Hyvinvointialueille vuokrattujen sekä muiden ulospäin vuokrattujen kiinteistöjen yhtiöittämisselvitys valmistuu 2024 vuoden loppuun mennessä. Yhtiöittäminen tuo mukanaan kunnan teknisen toimentalouteen muutoksia vähentyvinä vuokratuottoina. Toisaalta taas kiinteistöjen ylläpitoon ja korjauksiin liittyvät kustannukset myös siirtyvät perustettavalle yhtiölle.

Taloudellinen painelaskelma yhtiöittämisestä vaikutuksista niin kunnalle kuin perustettavalle yhtiöllekin tulevana vuosina valmistuu 2024 vuoden loppuun mennessä.

Lisäksi TE uudistuksen mukanaan tuomat muutokset ja niiden mahdolliset vaikutukset toimialalle ovat vielä arvoitus. Mikäli resurssit pienenevät alueiden, pihojen ja liikuntapaikkojen ylläpidossa, tulee myös palvelutasoa tarkastella kriittisesti. Liikunta- ja ulkoilualueille tehtävä palvelutasomäärittely on tärkeä toteuttaa.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma on kuntastrategian ohella oleellinen osa talousarvion laadintaa. Osaava henkilöstö muodostaa merkittävän osan toimialan kustannuksista ja on tärkeä resurssi ja voimavara toiminnan järjestämisessä ja tavoitteiden saavuttamisessa. Tästä syystä henkilöstö ja koulutussuunnitelma on teknisen toimialan osalta liitetty osaksi talousarviokirjaa.

Ohessa on esitetty talousarvioon sisältyvä resurssi toimintayksiköittäin. Huomionarvoista on, että osassa yksiköissä on ollut myös ns. talousarvioon sisällymättömiä resursseja, joka on myös esitetty taulukossa. TE uudistuksen mukanaan tuomat muutokset ja niiden mahdolliset vaikutukset toimialalle on pyritty ottamaan huomioon talousarviossa. Mikäli resurssit pienenevät alueiden, pihojen ja liikuntapaikkojen ylläpidossa, tulee myös palvelutasoa tarkastella kriittisesti. Sanallisesti henkilöstömuutokset on avattu kunkin toimintayksikön / tiimin teksteissä.

Henkilöstösuunnitelma (htv eli henkilötyövuotta) tekninen toimiala:

Teknisen hallinto (2405) htv	B24	TA25	TS26	TS27
Talousarvioon sisältyvät	1,7	1,3	1,3	1,3
Toimistosihiteeri PDAS *30% hallinto, 15% kiinteistöt ja yhdyskuntatekniikka, 40% arkistosihiteeri	0,7	0,3	0,3	0,3
Tekninen johtaja *palkkajako 100% hallinto, työpanosta kohdentuu yksiköihin	1,0	1,0	1,0	1,0

Yhdyskuntatekniset palvelut (2410) htv	B24	TA25	TS26	TS27
Talousarvioon sisältyvät	8,85	8,55	8,55	8,55
Toimistosihiteeri	0,15	0,15	0,15	0,15
Yhdyskuntatekniikan päällikkö	1	1	1	1
Liikuntapaikkamestari	1	0	0	0
Liikuntapaikkojen hoitaja	3,5	3	3	3
Yhdyskuntatekniikan työntekijät	2	2	2	2
Kartoittaja	0,4	0,4	0,4	0,4
Kausityöntekijät	0,8	2	2	2
Talousarvioon sisällymättömät	3,5	0	0	0
Kausityöntekijät (työllistämistoiminta)	3,5	0	0	0

Kiinteistöpalvelut (2460) htv	B24	TA25	TS26	TS27
Talousarvioon sisältyvät	10,65	10,65	10,65	10,65
Toimistosihtööri	0,15	0,15	0,15	0,15
Kiinteistörakennusmestari	1	1	1	1
Kiinteistöhoitajat	5	5	5	5
Rakennustyöntekijät	3	3	3	3
Kiinteistöapulainen (avotyö)	1	1	1	1
Kartoittaja	0,3	0,3	0,3	0,3
Talousarvioon sisältymättömät	3,5	0	0	0
Kausityöntekijät (työllistämistoiminta)	3,5	0	0	0

Siivouspalvelut 2480 htv	B24	TA25	TS26	TS27
Talousarvioon sisältyvät	10,92	10,25	10,25	10,25
Siivoustyönohjaaja	0,32			
Siivoustyönohjaaja (valmistuu 2024)	0,5	0,6	0,6	0,6
Laitoshuoltajat	8	8,5	8,5	8,5
Yhdistelmätyöntekijä/vaksi	1	0,4	0,4	0,4
Muut sijaiset	1	0,75	0,75	0,75

Ruokapalvelut (2481) htv	B24	TA25	TS26	TS27
Talousarvioon sisältyvät	6,85	6,85	6,85	6,85
Ravitsemistyönjohtaja	1	1	1	1
Ravitsemistyöntekijä	5,5	5,5	5,5	5,5
Sijaiset (määräaikainen)	0,35	0,35	0,35	0,35

Maankäyttö (2485) htv	B24	TA25	TS26	TS27
Talousarvioon sisältyvät	3,3	2,88	2,3	2,3
Aluearkkitehti (7 kk)	1	0,58		
Kartoittaja	1,3	1,3	1,3	1,3
Kaavoitusarkkitehti - aluearkkitehdin seuraaja	1	1	1	1

Ohessa on esitetty henkilöstön koulutussuunnitelma tiimeittäin. Toimialalla on kannustava ilmapiiri myös omaehtoiseen kouluttautumiseen ja koulutustarpeet ja -toiveet huomioidaan mahdollisuuksien mukaan koulutusmahdollisuuksien avautuessa. Toimialalla on merkittävä määrä ns. korttikoulutuksia joiden osalta pätevyyksien voimassa pitäminen on tärkeää. Lisäksi osallistutaan ja hankitaan koulutusta mm. järjestelmiin, ohjelmistoihin, lainsäädäntöön yms. osaamistarpeiden ja toimintaympäristön muutosten tarpeista. Kouluttautuminen tukee parhaimmillaan myös työssä jaksamista. Osaava henkilöstö on toimialalla tärkeä voimavara.

Henkilöstön koulutussuunnitelma – tekninen toimiala		
Toimintayksikkö	Keskeinen osaamistarve	Kuinka järjestetään
Teknisen hallinto	Ammattitaidon ylläpito ja kehittäminen sekä lautakunnan koulutukset. Muuttuva lainsäädäntö ja asiahallintaohjelman käyttö.	Ostetaan tarjolla olevia koulutuksia tarpeen mukaan ja osallistutaan seminaareihin ja webinaareihin. Lautakunnalle suunnatut koulutukset ostetaan valtuustokausittain osana luottamushenkilökoulutuksia ja perehdytystä.
Yhdyskuntatekniset palvelut	Pidetään voimassa korttikoulutukset tarpeen mukaan (3-5v välein) ja pidetään yllä ammattitaitoa (tieturva, tulityö, työturva, EA, leikkivälineiden turvatarkastus, kasvinsuojelututkinto, jne.). Käyttökoulutukset ohjelmistoihin tarpeen mukaan (Qgis, spotilla, Esri Online, jne.). Lainsäädäntökoulutukset ja rakentamisen sekä rakennuttamisen koulutukset	Ostetaan tarjolla olevia koulutuksia tarpeen mukaan ja osallistutaan messuille, seminaareihin ja webinaareihin. Hyödynnetään oman henkilöstön osaamista ja pidetään tarvittaessa sisäisiä koulutuksia ja opastuksia järjestelmiin ja ohjelmiin.
Kiinteistöt / rakennukset	Pidetään voimassa korttikoulutukset tarpeen mukaan (3-5v välein) ja pidetään yllä ammattitaitoa (tieturva, tulityö, työturva, EA, leikkivälineiden turvatarkastus, kasvinsuojelututkinto, jne.). Käyttökoulutukset ohjelmistoihin tarpeen mukaan (spotilla, enerkey, automaatiojärjestelmät jne.). Lainsäädäntökoulutukset ja rakentamisen sekä rakennuttamisen koulutukset	Ostetaan tarjolla olevia koulutuksia tarpeen mukaan ja osallistutaan messuille, seminaareihin ja webinaareihin. Hyödynnetään oman henkilöstön osaamista ja pidetään tarvittaessa sisäisiä koulutuksia ja opastuksia järjestelmiin ja ohjelmiin.
Siivouspalvelut	Hygieniäkoulutus, Ea1, siivouskone, -tarvike ja -ainekoulutukset. Ammattitaidon ylläpito ja tarvittavat ohjelmistokoulutukset. Siivoustyönohjaajan koulutukset tarvittaviin ohjelmiin ja mm.hankintoihin.	ostetaan tarjolla olevia koulutuksia tarpeen mukaan

Ruokapalvelut	Hygienia ja Poweresta koulutus uusille työntekijöille. EA1. Ammattitaidon ylläpito ja tarvittavat ohjelmistokoulutukset. Ravitsemistyönjohtajan koulutukset tarvittaviin ohjelmiin ja mm.hankintoihin.	ostetaan tarjolla olevia koulutuksia tarpeen mukaan
Maankäyttö	Ammattitaidon ylläpito ja kehittäminen; ohjelmistokoulutus, laitekoulutus, lainsäädäntö-, kaavoitus-ym. koulutukset tarpeen ja tarjonnan mukaan.	ostetaan tarjolla olevia koulutuksia sekä omiin tarpeisiin räätälöityä koulutusta, osallistutaan seminaareihin ja webinaareihin. Lisäksi osallistutaan ELY-keskuksen, maakuntaliiton, Syke:n ja YM:n sekä K-S kaavoittajien koulutuksiin.

9.2.Teknisen hallinto (2405)

Toiminnan kuvaus

Teknisen toimen hallinnon toimintayksikkö kattaa lautakunnan kustannusten lisäksi toimistotarvikkeita, yksiköiden esihenkilöiden koulutuksia, toimialan pieniä yhteisiä varauksia kehittämiseen ja esim. ohjelmistoihin ja konsulttipalkkioihin sekä toimialajohtajan kuluja ja toimistosihteerin kuluja.

Teknisen toimen hallinnon henkilöstö on mukana myös tarvittavin osin toimintayksikkökohtaisissa investoinneissa ja hankkeissa. Hallinnon tehtävä on vastata toimialan toimintayksiköiden johtamisesta ja kehittämisestä. Tekninen johtaja toimii esittelijänä lautakunnassa ja on jäsen kunnan johtoryhmässä. Pihtiputaan teknisessä lautakunnassa on puheenjohtajan lisäksi 6 varsinaista jäsentä sekä läsnäolo ja puheoikeuden omaavia henkilöitä.

Teknisen toimen toiminta jatkuu hallinnon henkilöstön osalta samalla resurssilla eikä isoja muutoksia toimintaan ole suunnitteilla.

Toimialajohtaja toimii hallinnon, toimialan vastuuviranhaltijan ja esittelijän roolin ohella myös lähiesihenkilönä yhdyskuntapäällikölle, talonrakennusmestarille, siivous- ja ruokapalvelujen esihenkilöille toimistosihteeereille ja maankäyttöyksikön työntekijöille.

Toimistosihteeri on toiminut vuodesta 2024 alkaen myös lautakunnan sihteerinä. Hänen palkastaan kohdistuu 30% hallintoon, 15% kiinteistöille ja yhdyskuntatekniikkaan sekä 40% koko kunnan arkistosihteerin tehtäviin.

Teknisen hallinto 2405	TP2023	B2024	TA2025	muutos %
Toimintatuotot	323	0	-40	100
Toimintakulut	-157.102	-160.831	-214.472	33,4
Toimintakate	-156.780	-160.831	-214.512	33,4
Poistot	-2	-1	-1	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-156.781	-160.832	-214.513	33,4

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toteutuminen ja poikkeamat

Toimistosihteeri jää eläkkeelle 31.01.2025. Hänen tilalleen on palkattu toimistosihteeri 2024 ja hän jatkaa eläköityvän toimistosihteerin työtä.

Koulutukseen panostetaan 2025 aikaisempaa enemmän. Henkilöstön ammattitaidon ylläpito on tärkeää kun vaaditaan yhä enemmän yhteistyötä eri organisaatioiden kanssa ja tämä yhteydenpito tapahtuu pääsääntöisesti sähköisesti. Hallinnon henkilöstön toiminta ja koulutussuunnitelma on esitetty edellä koko teknisen toimialan henkilöstön koulutussuunnitelmassa.

9.3.Teknisen hallinto – talousarvio 2025

2405 TEKNISEN HALLINTO	Tilinp. 2023	Ed.budj 2024	Budj. 2025	Muutos %	TS2 2026	TS3 2027
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Liiketoiminnan myyntituotot	143		-40	100	0	0
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	62					
Muut suoritteiden myyntituotot	117					
Myyntituotot	323		-40	100	0	0
TOIMINTATUOTOT	323		-40	100	0	0
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-28 198	-69 197	-92 500	33,7	-93	-93
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-2 093					
Palkat ja palkkiot	-30 291	-69 197	-92 500	33,7	-93	-93
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-4 618	-11 853	-15 503	30,8	-16	-16
Muut henkilösivukulut	-1 141	-2 739	-2 184	-20,3	-2	-2
Henkilösivukulut	-5 759	-14 592	-17 687	21,2	-18	-18
Henkilöstökulut	-36 050	-83 789	-110 187	31,5	-110	-110
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-78 234	-27 613	-42 552	54,1	-43	-43
Palvelujen ostot	-78 234	-27 613	-42 552	54,1	-43	-43
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-2 595		-2 200	100	-2	-2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 595		-2 200	100	-2	-2
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-38 953	-48 759	-55 933	14,7	-56	-56
Muut toimintakulut	-1 270	-670	-3 600	437,3	-4	-4
Muut toimintakulut	-40 223	-49 429	-59 533	20,4	-60	-60
TOIMINTAKULUT	-157 102	-160 831	-214 472	33,4	-214	-214
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-156 780	-160 831	-214 512	33,4	-215	-215
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-2	-1	-1		0	0
Poistot ja arvonalentumiset	-2	-1	-1		0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-156 781	-160 832	-214 513	33,4	-215	-215

9.4. Yhdyskuntatekniset palvelut (2410)

Toiminnan kuvaus

Vastuualueena toimintayksiköllä kunnan rakennettu ympäristö pois lukien kiinteistömässä, jota huoltaa tilapalvelun kiinteistöpalveluyksikkö. Infraomaisuus on yksi kunnan merkittävimmistä omaisuuslajeista ja (asuin)ympäristö palvelurakenteineen ja ulkoilmeineen vaikuttaa merkittävästi kuntalaisten hyvinvointiin ja mm asumisviihtyvyyteen.

Yksikölle kuuluu vastuualueensa kehittäminen, huolto ja kunnossapito sekä käyttäjä / asiakaspalvelu. Varsinaisina työkohteina kunnossapidossa ovat pääosin asemakaava-alueella sijaitsevat kadut, puistot, yleiset alueet, satamat / venepaikat, puutarhapalstat, matonpesupaikka, liikuntapaikat, ulkoilureitit, jne. yleisesti rakennettu ympäristö palvelurakenteineen ja rakennuksineen. Ylläpidettäviä ja käyttäjäturvallisuudesta huolehdittavia kohteita on myös haja-alueella etenkin liikuntapaikkojen ja virkistysalueiden muodossa. Yksikön ylläpitämät kohteet ovat osa kunnan tarjoamaa palveluverkkoa, joka osaltaan tuottaa kasvun edellytyksiä ja vetovoimaa paikkakunnalle.

Toimintayksikkö vastaa osaltaan myös kaavan täytäntöönpanosta (uudisrakentaminen / -rakennuttaminen, katuverkko, yleiset alueet). Yksikkö tekee vahvaa yhteistyötä maankäytön yksikön ja tarvittaessa myös kiinteistöpalveluiden kanssa. Yksikössä on kunnossapidon luonteen, osaamisvaateiden ja työtehtävien vastuuttamisen vuoksi jaettu työtehtäviä kahden tiimin kesken (liikuntapaikkojen hoito, muu infran hoito), mutta ryhmien välinen yhteistyö on vahvaa ja sitä kehitetään edelleen.

Toimintayksikön perustoiminta pysyy samankaltaisena edellisvuoteen nähden. Käyttötaloudesta tehtävän ylläpidon ohella yksikön vastuulla on vuosittain sekä kunnossapito, että uudisrakennusinvestointeja. Kunnossapitotaso pyritään pitämään nykyisellä tasolla ja kunnossapitovelan kertymistä pyritään yleisesti välttämään. Tasokorotuksia palvelutasoon ei ole suunniteltu, mutta ei myöskään heikennyksiä.

Harjuntakasen luontoreitin ja Suurijärven kohteen kustannusarviota on vuodelle 2025 täsmennetty vuoden 2024 toteumaan perustuen.

Tarvikekustannuksissa sähkökustannuksia on laskettu edelliseen arvioon verrattuna, koska vuosina 2023 ja 2024 tehdyt toimenpiteet ovat vähentäneet yksikön sähkönkulutusta. Rakennustarvikkeiden ja ostopalveluiden osalta talousarvio on laadittu hyödyntäen vuoden 2023 tilinpäätöksen ja vuoden 2024 toteuman tietoja.

Yksikön tilikauden toimintakate on hieman parempi verrattuna edelliseen talousarvioon.

Yhdyskuntatekniset palvelut 2410	TP2023	B2024	TA2025	muutos %
Toimintatuotot	165.817	156.017	221.412	41,9
Toimintakulut	-915.563	-1.127.398	-1.189.723	5,5
Toimintakate	-749.746	-971.381	-968.311	-0,3
Poistot	-334.948	-325.190	-338.375	4,1
Tilikauden yli-/alijäämä	-1.084.694	-1.296.571	-1.306.686	0,8

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toteutuminen ja poikkeamat

Kumppanuus ry:ltä saadun talousarvioon sisällyttämättömän työpanoksen poistuminen aiheuttaa painetta kunnossapitoresurssien riittävyteen ja käytettävissä oleva henkilöresurssi onkin vuonna 2025 kokonaisuutena pienempi kuin aiemmin. Kumppanuus ry:n resurssin poistumista ei ole huomioitu talousarviossa erillisinä lisäpalkkavarauksina. Myös liikuntapaikkamestarin eläköityminen ja uuden henkilön rekrytoinnin epäonnistuminen vuonna 2024 on lisännyt yksikössä epävarmuutta ja työtehtävien kasautumista. Toistaiseksi liikuntapaikkamestarin toimea ei kuitenkaan avata uudelleen hakuun, vaan työtehtävät ja vastuujaot pyritään hoitamaan muutoin. Tavoitteena vuodelle 2025 on, että vakituinen ja työssä oleva kunnossapitotyötä tekevä resurssi on 5htv + kausityö 2htv. Lisäksi yksikön henkilöstökuluissa on huomioitu yksikön päällikkö 1htv ja osin toimistosihteerin ja kartoittajan työpanosta, yhteensä 0,55htv. Palkkakustannukset talousarvioon on yksikössä huomioitu siten, että henkilöstöä olisi v. 2025 yhteensä noin 8,55 htv, kun huomioidaan myös tiimien ja yksiköiden välillä työpanostaan jakavat työntekijät.

Kun resurssit pienenevät alueiden, pihojen ja liikuntapaikkojen ylläpidossa sekä hallinnoinnissa ja työnjohdossa, tulee myös palvelutasoa tarkastella jatkossa kriittisesti. Liikunta- ja ulkoilualueille tehtävä palvelutasomäärittely on tärkeää toteuttaa.

Koulutuksiin pyritään panostamaan ja yksikössä on kannustava ilmapiiri myös omaehtoiseen kouluttautumiseen ja koulutustarpeet ja toiveet huomioidaan mahdollisuuksien mukaan koulutusmahdollisuuksien avautuessa. Toimialalla on merkittävä määrä ns. korttikoulutuksia joiden osalta pätevyysien voimassa pitäminen on tärkeää. Lisäksi osallistutaan ja hankitaan koulutusta mm. järjestelmiin, lainsäädäntöön yms. osaamistarpeiden ja toimintaympäristön muutosten tarpeista.

9.5.Yhdyskuntatekniset palvelut – talousarvio 2025

2410 YHDYSKUNTATEKNISET

PALVELUT	Tilinp. 2023	Ed.budj 2024	Budj. 2025	Muutos %	TS2 2026	TS3 2027
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	109 632	107 217	172 612	61	173	173
Muut suoritteiden myyntituotot	3 968	2 000		-100		
Myyntituotot	113 600	109 217	172 612	58	173	173
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	50 360	46 800	48 800	4,3	49	49
Muut toimintatuotot	1 858					
Muut toimintatuotot	52 217	46 800	48 800	4,3	49	49
TOIMINTATUOTOT	165 817	156 017	221 412	41,9	221	221
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-235 979	-325 914	-345 441	6	-345	-345
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-9 961					
Palkat ja palkkiot	-245 941	-325 914	-345 441	6	-345	-345
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-41 574	-55 830	-57 896	3,7	-58	-58
Muut henkilösivukulut	-8 608	-12 904	-8 151	-36,8	-8	-8
Henkilösivukulut	-50 182	-68 734	-66 047	-3,9	-66	-66
Henkilöstökulut	-296 123	-394 648	-411 488	4,3	-411	-411
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-369 663	-430 741	-501 092	16,3	-501	-501
Palvelujen ostot	-369 663	-430 741	-501 092	16,3	-501	-501
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-112 860	-173 600	-161 300	-7,1	-161	-161
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-112 860	-173 600	-161 300	-7,1	-161	-161
Avustukset						
Avustukset yhteisöille	-99 877	-97 000	-85 000	-12,4	-85	-85
Avustukset	-99 877	-97 000	-85 000	-12,4	-85	-85
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-31 277	-24 629	-24 843	0,9	-25	-25
Muut toimintakulut	-5 763	-6 780	-6 000	-11,5	-6	-6
Muut toimintakulut	-37 040	-31 409	-30 843	-1,8	-31	-31
TOIMINTAKULUT	-915 563	-1 127 398	-1 189 723	5,5	-1 190	-1 190
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-749 746	-971 381	-968 311	-0,3	-968	-968
Poistot ja arvonalentumiset	-334 948	-325 190	-338 375	4,1	-338	-338
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 084 694	-1 296 571	-1 306 686	0,8	-1 307	-1 307

9.6. Tilapalvelu

Kiinteistö ja rakennukset (2460)

Toiminnan kuvaus

Kunnan taloushallinnon osastokartassa tilapalvelun toimintayksikkö (2420) pitää sisällään mm. kiinteistöpalvelut (2460), siivouspalvelut (2480), ruokapalvelut (2482) ja maankäytön (2485). Ao yksiköt kuitenkin käytännössä toimivat erillisinä, yhteistyötä tekevinä toimintayksiköinä toimialan sisällä.

Vastuualueena kiinteistöpalveluilla on kunnan kiinteistömässasta huolehtiminen. Kiinteistöomaisuus on yksi kunnan merkittävimmistä omaisuuslajeista. Yksikölle kuuluu vastuualueensa kehittäminen, kohteiden huolto ja kunnossapito sekä käyttäjä / asiakaspalvelu. Kiinteistöomaisuuteen kuuluu hallintokuntien käytössä olevien rakennusten ohella myös asuinkiinteistöjä sekä teollisuustiloja. Myös ns. sotekiinteistöt hoidetaan kunnan kiinteistöpalvelujen toimesta. Yksikkö tuottaa tukipalvelua muille hallintokunnille kiinteistöjä ylläpitämällä sekä käyttäjäpalveluja tarjoamalla. Ylläpidettävät kohteet (kahta kohdetta lukuun ottamatta) ovat asemakaava alueella.

Kaikilla kiinteistöillä on käytöstä riippuen, oma, nimetty käyttövastaava ja vastuutaho hallinnoinnin osalta. Käytännössä tilan käyttäjä / vuokralainen hallinnoi käytössään olevia tiloja kiinteistöpalvelujen huolehtiessa kiinteistön kunnossapidosta omistamiensa kiinteistöjen osalta.

Yleishallinto hallinnoi lähes kaikkia kunnan suoraan omistamia asuntoja ja osakkeita. Opiskelija-asuntojen hallinnoinnin hoitaa Lukion henkilökunta ja tarvittaessa opiskelija-asuntoja on vuokrattu myös Pihtiputaan Vuokra-asunnot Oy:ltä. Sosiaalitoimi / hyvinvointialue hallinnoi ns. perusturvan erityisryhmien asuntoja ja perusturvalla on myös joitain vuokratiloja toimintansa järjestämistä varten, joiden hallinnointi on ao. hallintokunnalla itsellään. Myös esim. varhaiskasvatuksen toiminnoilla on käytössään vuokratiloja, joita he hallinnoivat suoraan itse. Elinkeinoelämän tukipalveluita sekä kunnan omistamia yritys-, liike- ja teollisuustiloja hallinnoi yleishallinto

Mikäli uusia tilahankkeita esitetään, käynnistetään ne aina tarveselvityksellä ja jos hanke todetaan tarpeelliseksi, jatketaan hankkeen valmistelua lineaarisesti edeten rakennushankkeiden eri vaiheiden (hankesuunnittelupäätös, hankesuunnittelu, investointipäätös, luonnossuunnittelu, rakentamispäätös, toteutussuunnittelu) kautta lopulta rakentamiseen ja valmiin tilan käyttöönottoon.

Olennaiset muutokset toiminnassa ja talouden yhteenveto

Tulos on ylijäämäinen tilapalvelun osalta. Hyvinvointialueen vuokrasopimukset muuttavat merkittävästi tilapalvelun taloutta. Hyvinvointialueelle vuokratuissa kiinteistöissä vuokratuotot pysyvät ennallaan vuonna 2025. Vuokratuotot ulospäin vuokratuissa kohteissa on arvioitu talousarvioon voimassa olevien vuokrasopimusten pohjalta. Ulospäin vuokratuissa kohteissa vuokratuotot nousivat 0,2 %.

Sisäisten vuokrakohteiden osalta talousarvio on laadittu ns. noloperaiaatteella. Tämä tarkoittaa sitä, että talousarvioon arvioidut kulut laskutetaan sisäisenä tulona käyttäjätoimialoilta, jolloin ao. kiinteistön tilikauden tulos on lähtökohtaisesti +/- 0 €. Myös yksikön yleisten ja yhteisten kustannusten kustannuspaikan, jakamattomat kustannukset, tulisi olla lähtökohtaisesti +/- 0€. Vuoden 2025

talousarviossa näin ei ole, sillä yksikön omassa käytössä olevien tilojen osalta sisäiset vuokrat lisättiin yksikön jakamattomien kustannusten kustannuspaikalle vasta ao kustannuspaikan tasauksen / jaon jälkeen. Tätä epäsuhtaa ei lähdetty enää teknisesti korjaamaan, sillä se olisi vaatinut muutoksia myös sisäisen vuokran kohteisiin ja huomattavan lisätyön kirjanpidossa.

Tulokseltaan tappiollisia kustannuspaikkoja ovat pääsääntöisesti kohteet joissa tulot ovat ulkoista tuloa eli osa asunnoista, tyhjät kiinteistöt sekä osa teollisuustiloista. Suurimpia tappioita kirjataan tilapalvelulle teollisuuskiinteistöjen kustannuspaikoilta, 47001 Mettälä 1 + varastorakennus, 47002 Mettälä 2, 47007 Kumpula, 047012 Mainlahdentien halli, ns. timber componentin kokonaisuus – kolme kustannuspaikkaa, sekä 47215 Ukonniemen kalasatama, joissa vuokratuotot eivät siis kata syntyviä kustannuksia. Opiskelija-asunnot Koulutiellä ovat olleet tyhjillään jo muutaman vuoden ja odottavat purkamista.

Tällä hetkellä kunnalla ei ole vuokrattavia teollisuus-/ tuotantotiloja tyhjillään. Terveystalolla on yksi tyhjä asunto.

Mäkrinteen paritalon vuokrasopimus purkautuu, kun hyvinvointialue keskittää toimintonsa Sopukan ja Terveyskeskuksen tiloihin. Mäkrinteen paritalo muutetaan asuinkäyttöön.

Tavoitteena on pyrkiä taittamaan edellä mainittujen kohteiden alijäämää jatkossa.

Kiinteistöpalveluilla ei ole keinoja alijäämän kattamiseen, säästöjä ei voida enää tehdä ilman että kiinteistöjen kunnossapitoa laiminlyödään. Tuottamattomien kiinteistöjen kokonaisarviointi ja tarvittavien toimenpiteiden, kuten vuokrien korotus sekä kiinteistöjen myynti tai alasajo, pyritään toteuttamaan yhteistyössä tiloja hallinnoivan hallintokunnan kanssa (yleishallinto) ja noudattamaan kiinteistöpidon suunnitelmaa. Kiinteistöpalvelujen yksi tärkeimmistä tehtävistä lähivuosina on kiinteistöstrategian ja yhtiöittämisselvityksen tekeminen. Yhtiöittämisselvitystyö on aloitettu syksyllä 2024.

Kustannuspaineita on tulevalle vuodelle. Ostopalvelujen hinnat ovat nousseet sekä lämmön ja veden hinnoissa on korotuksia tai korotuspaineita. Yleisenä hinnankorotuksena talousarvioraamissa oli arvioitu 2 % korotus. Lämmityskustannukset nousivat vuonna 2024 keskustassa 14 % ja Muurasjärvellä kaukolämmön hinta nousi 21 % jo vuoden 2024 alussa. Vuoden 2025 sähkön hintaa ei osaa arvioida mutta tiedossa ei ilmeisesti ole merkittävää muutosta.

Kiinteistöpalvelut hakevat talousarvioraamin mukaisia säästöjä lämmityksestä ja sähköstä. Sähkön osalta talousarvioon on varattu määrärahaa vuoden 2024 käytön mukaisesti. Lämmityksen osalta tiedetään, että kustannukset nousevat, joten tavoite, etteivät lämmityskulut kokonaisuutena nouse, on haastava ja vaikuttaa myös käyttäjiin ja heidän kulutustottumuksiinsa. Hallien ja toimistojen valaisimet tullaan vaihtamaan led-valaisimiksi, näin tullaan saamaan säästöjä tilojen valaistuksen osalta. Toimistojen sisälämpötilat pyritään pitämään alle + 21 asteessa. Teollisuustiloissa noin + 15-+17 astetta.

Ostopalveluna suoritettava alueiden ja rakennusten kunnossapidon kustannuksissa on varauduttu kumppanuuden työpanoksen loppumiseen lokakuussa 2024. Jonkin verran kunnossapitotöitä joudutaan hankkimaan ostopalveluina enemmän. Asiantuntijapalkkioita leikattiin vuoden 2024 talousarviossa ja niitä on jouduttu korjaamaan vuoden 2025 talousarviossa. Laitteiden ja järjestelmien tarkastukset ja huollot on tehtävä säännöllisesti 1-2 vuoden välein.

Ylläpitokustannuksista arjessa säästämisen seurauksena voi olla korjausvelan ja mahdollisesti myös toimintakulujen hallitsematon kasvaminen etenkin, jos olemassa olevan infran ja kiinteistöjen korjaus-

ja kehitysinvestoinneista karsitaan myös samanaikaisesti. Korjausinvestointien laiminlyönti nostaa huolto ja kunnossapitokuluja käyttötaloudessa. Korjausinvestoinnit olisi tärkeä toteuttaa oikea-aikaisesti.

Toteutetut säästöt talousarviovaiheessa nostavat myös talousarvioriskiä. Toiminnassa merkittävänä riskinä ovat yllättävät ja ennalta odottamattomat remontit ja vikaantumiset. Tällaiset tapahtumat kuormittavat pahimmassa tapauksessa koko kiinteistöpalveluiden käyttötaloutta sekä organisaatiota. Pidemmän aikavälin riskinä on myös talouden tiukentaminen ja hintojen nousu. Taloudelliset riskit liittyvät myös vuokraustoiminnan muutoksiin. Jatkossa joudutaan varautumaan vanhojen paloilmoinnain laitteistojen uusimiseen. Myös kiinteistöjen vanha automaatiojärjestelmä on tiensä päässä ja tulisi uusia ja yhtenäistää kaikkien kiinteistöjen osalta samaan järjestelmään. Automaatiojärjestelmän uusimisen suunnittelu aloitetaan 2024.

Kiinteistöpalvelut 2460	TP2023	B2024	TA2025	muutos %
Toimintatuotot	4.071.962	4.097.049	4.235.898	3,4
Toimintakulut	-2.427.474	-2.396.200	-2.601.034	8,5
Toimintakate	1.644.488	1.700.849	1.634.864	-3,9
Poistot	-1.233.815	-1.331.770	-1.322.694	-0,7
Tilikauden yli-/alijäämä	469.180	369.079	312.170	-15,4

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toteutuminen ja poikkeamat

Kiinteistönhoidossa työskentelee 5 kiinteistönhoitajaa ja 1 kiinteistöapulainen (avotyö) sekä 3 kirvesmiestä. Vuonna 2025 on tavoitteena palkata rakennustyöntekijä eläköityvän tilalle. Rakennustyöntekijäresurssi on vakiintunut 3 henkilöön, minkä lisäksi tarvittaessa investointikohteille rekrytoidaan lisäresurssia, mikäli ao investointi toteutetaan ns. omana työnä.

Resurssi pysyy vakiintuneella tasolla, ollen yhteensä 10,65htv, minkä lisäksi on huomioitava talousarvioon sisältymättömässä resurssissa esitetty Viitaseudun kumppanuus ry:n kautta saatu kausityöpanos, joka koko vuoden osalta on arviolta 3,5-4,0htv. Kumppanuuden resurssia ei ole käytettävissä alueiden kunnossapitoon vuonna 2025. Osa kumppanuuden suorittamista töistä joudutaan teettämään ostopalveluina ja osa töistä siirtyvät kiinteistönhoitajien tehtäviksi.

Kiinteistörakennusmestari toimii kiinteistönhoitajien ja kirvesmiesten esimiehenä. Osa kiinteistöpäällikön tehtävistä on siirtynyt kiinteistörakennusmestarin hoidettaviksi.

9.1.Kiinteistöiimi – talousarvio 2025

2460 KIINTEISTÖTIIMI	Tilinp. 2023	Ed.budj 2024	Budj. 2025	Muutos %	TS2 2026	TS3 2027
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Liiketoiminnan myyntituotot	2 668					
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	322 512	348 856	352 130	0,9	352	352
Muut suoritteiden myyntituotot	25 440					
Myyntituotot	350 620	348 856	352 130	0,9	352	352
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	3 719 068	3 748 193	3 883 768	3,6	3 884	3 884
Muut toimintatuotot	2 275					
Muut toimintatuotot	3 721 342	3 748 193	3 883 768	3,6	3 884	3 884
TOIMINTATUOTOT	4 071 962	4 097 049	4 235 898	3,4	4 236	4 236
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-338 097	-444 373	-459 478	3,4	-459	-459
Jaksotetut palkat ja palkkiot	9 824					
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	6 082					
Palkat ja palkkiot	-322 191	-444 373	-459 478	3,4	-459	-459
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-54 874	-76 115	-77 015	1,2	-77	-77
Muut henkilösivukulut	-11 979	-17 585	-10 845	-38,3	-11	-11
Henkilösivukulut	-66 853	-93 700	-87 860	-6,2	-88	-88
Henkilöstökulut	-389 044	-538 073	-547 338	1,7	-547	-547
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-827 933	-844 550	-929 601	10,1	-930	-930
Palvelujen ostot	-827 933	-844 550	-929 601	10,1	-930	-930
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-1 161 786	-995 094	-1 086 220	9,2	-1 086	-1 086
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 161 786	-995 094	-1 086 220	9,2	-1 086	-1 086
Avustukset						
Avustukset yhteisöille	-12 700					
Avustukset	-12 700					
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-32 654	-17 433	-36 825	111,2	-37	-37
Muut toimintakulut	-3 357	-1 050	-1 050		-1	-1
Muut toimintakulut	-36 011	-18 483	-37 875	104,9	-38	-38
TOIMINTAKULUT	-2 427 474	-2 396 200	-2 601 034	8,5	-2 601	-2 601
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	1 644 488	1 700 849	1 634 864	-3,9	1 635	1 635
Poistot ja arvonalentumiset	-1 233 815	-1 331 770	-1 322 694	-0,7	-1 323	-1 323
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	410 673	369 079	312 170	-15,4	312	312

9.2.Siivouspalvelut (2480)

Toiminnan kuvaus

Kunnan taloushallinnon osastokartassa tilapalvelun toimintayksikkö (2420) pitää sisällään mm. kiinteistöpalvelut (2460), siivouspalvelut (2480), ruokapalvelut (2482) ja maankäytön (2485). Ao yksiköt kuitenkin käytännössä toimivat erillisinä, yhteistyötä tekevinä toimintayksiköinä toimialan sisällä. Siivouspalvelut -tiimi tuottaa siivouspalvelun kunnan kohteisiin, sekä osaan hyvinvointialueelle vuokrattuihin kohteisiin. Siivouksen palvelutaso on määritetty kohteittain palvelusopimuksin. Toiminnan laadunvalvonta tehdään INSTA800 –standardin mukaan.

Olennaiset muutokset toiminnassa ja talouden yhteenveto

Siivouspalveluiden talousarvio on laadittu ns. nollaperiaatteella. Tämä tarkoittaa sitä, että talousarvioon arvioidut kulut laskutetaan sisäisenä tulona palvelua käyttäviltä toimialoilta, jolloin siivouspalveluiden tulos on lähtökohtaisesti +/- 0 €. Koska kiinteistöpalveluille tuloutetaan kaikki hyvinvointialueen vuokratuotot, maksaa kiinteistöpalvelut näiden hyvinvointialueelle tehtävien siivousten kustannukset sisäisinä erinä siivouspalveluille.

Yksikkö toimii hyvin itsenäisesti ja lähiesihenkilönä yksikössä on siivoustyönohjaaja, jonka esihenkilönä toimii tekninen johtaja. Vuoden 2025 talousarvio on laadittu realistisesti noudattaen toteumaennustukseen pohjautuvaa arviota.

Keskusvarastotoiminta on käynnistynyt ja lähes kaikki palvelu ja tarvikeostot on varattu kohdekohtaisen varauksen sijasta siivouksen jakamattomiin kuluihin varatulle kustannuspaikalle, kuten vuonna 2024. Jakamattomien kustannuspaikka on ennen sisäisen laskutuksen määrittämistä jaettu ensin siivouspalvelujen sisällä kohteille sisäisinä erinä. Tämä ns. jakamattomien jako näkyy siivouspalveluiden talousarviossa tuottoina tilillä 3115 ja menoina tilillä 4460.

Siivouspalvelut 2480	TP2023	B2024	TA2025	muutos %
Toimintatuotot	427.375	707.646	638.385	-9,8
Toimintakulut	-446.378	-696.691	-629.589	-9,6
Toimintakate	-18.002	10.955	8.796	-19,7
Poistot	-7.352	-10.955	-8.796	-19,7
Tilikauden yli-/alijäämä	-25.354	0	0	0

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toteutuminen ja poikkeamat

Talousarviossa on huomioitu noin 10,25 htv:n henkilöresurssi, josta oletuksena 0,75 htv on varattu sijaiskuluihin. Vakiintunut henkilöresurssi on 9,5 htv ja tarkoitus on vuoden 2025 aikana vakinaistaa määräaikaisina toimineet työntekijät 1,5 htv.

Talousarviota vuodelle 2025 on huomioitu siivoustyönohjaajan siirtyminen Viitasaarelle ja hänen tilalleen on koulutettu uusi henkilö, jonka työpanoksesta n. 60 % kohdistuu siivoustyönohjaajan työhön ja loput kohdesiivouksiin/ sijaistuksiin. Kuntien välistä ostopalvelua ei ole huomioitu talousarvioon lainkaan. Edelleen tullaan tekemään yhteistyötä ruokapalvelun kanssa ja tavoitteena on, että henkilöstöä voidaan tarvittaessa siirtää yksiköiden välillä sijaistamistapauksissa.

Huomioitavaa on, että tosiasiallisiin resursseihin tulee huomioida myös toimialajohtajan / teknisen johtajan työpanosta. Tekninen johtaja toimii asioiden esittelijänä lautakunnassa ja lisäksi tekninen johtaja toimii kiinteistöpäällikkönä sekä myös ruoka- ja puhtauspalvelujen päällikkönä. Kyseinen resurssi on palkkakuluina jaettu hallinnon toimintayksikölle (100 %).

9.3.Siivouspalvelut – talousarvio 2025

2480 SIVOUSPALVELUT	Tilinp. 2023	Ed.budj 2024	Budj. 2025	Muutos %	TS2 2026	TS3 2027
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	423 978	690 220	624 369	-9,5	624	624
Muut suoritteiden myyntituotot		17 426	14 016	-19,6	14	14
Myyntituotot	423 978	707 646	638 385	-9,8	638	638
Tuet ja avustukset	3 398					
TOIMINTATUOTOT	427 375	707 646	638 385	-9,8	638	638
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-280 879	-332 445	-323 500	-2,7	-324	-324
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-6 476					
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	1 404					
Palkat ja palkkiot	-285 951	-332 445	-323 500	-2,7	-324	-324
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-51 842	-56 947	-54 218	-4,8	-54	-54
Muut henkilösivukulut	-11 885	-13 166	-7 635	-42	-8	-8
Henkilösivukulut	-63 727	-70 113	-61 853	-11,8	-62	-62
Henkilöstökulut	-349 678	-402 558	-385 353	-4,3	-385	-385
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-73 980	-268 694	-216 286	-19,5	-216	-216
Palvelujen ostot	-73 980	-268 694	-216 286	-19,5	-216	-216
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-21 496	-24 539	-27 050	10,2	-27	-27
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 496	-24 539	-27 050	10,2	-27	-27
Muut toimintakulut						
Muut toimintakulut	-224	-900	-900		-1	-1
Muut toimintakulut	-224	-900	-900		-1	-1
TOIMINTAKULUT	-445 378	-696 691	-629 589	-9,6	-630	-630
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-18 002	10 955	8 796	-19,7	9	9
Poistot ja arvonalentumiset	-7 352	-10 955	-8 796	-19,7	-9	-9
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-25 354	0	0		0	0

9.4. Ruokapalvelut (2482)

Toiminnan kuvaus

Kunnan taloushallinnon osastokartassa tilapalvelun toimintayksikkö (2420) pitää sisällään mm. kiinteistöpalvelut (2460), siivouspalvelut (2480), ruokapalvelut (2482) ja maankäytön (2485). Ao yksiköt kuitenkin käytännössä toimivat erillisinä, yhteistyötä tekevinä toimintayksiköinä toimialan sisällä.

Ruokapalvelut vastaavat päiväkotien ja koulujen ruokien tuottamisesta sekä kouluruokailujen järjestämisestä ravitsemussuositusten mukaisesti. Putaanvirran koulun keittiö toimii keskuskeittiönä, josta ruoka toimitetaan jakeluna päiväkodeille sekä Muurasjärven koululle.

Kuljetuspalvelu on ulkoistettu.

Olellaiset muutokset toiminnassa ja talouden yhteenveto

Ruokapalveluiden talousarvio on laadittu ns. nollaperiaatteella. Tämä tarkoittaa sitä, että talousarvioon arvioidut kulut laskutetaan sisäisenä tulona palvelua käyttäviltä toimialoilta ja tiimeiltä, jolloin ruokapalveluiden tulos on lähtökohtaisesti +/- 0 €.

Ruokapalvelut toimivat ravitsemussuosituksia noudattaen, sekä ajatellen ympäristönäkökulmaa. Lähiruoka on ruokapalvelua ohjaava termi, joka ohjaa käyttämään paikallisia tuotteita ja kehittämään niiden saatavuutta. Ruokapalveluiden tulee jatkossa kehittää toimintaansa tehokkaaksi ja ergonomianäkökulmat huomioiden. Vakiintuneena toimintona on varhaiskasvatuksen aterioiden valmistus ja jakelu.

Vuoden 2025 talousarvio on laadittu realistisesti noudattaen toteumaennusteeseen pohjautuvaa arviota. Yksikön elintarvikekustannusten arvioidaan nousevan vuodelle 2025 keskimäärin yhteensä noin 12% verrattuna v 2023 toteumaan. Merkittävimmät korotukset ovat tapahtuneet kuljetuspalveluissa ja elintarvikkeissa.

Ruokapalvelut (2482) htv	TP2023	B2024	TA2025	muutos %
Toimintatuotot	500.768	533.635	586.683	9,9
Toimintakulut	-482.387	-517.341	-575.495	11,2
Toimintakate	18.381	16.294	11.188	-31,3
Poistot	-13.555	-16.294	-11.188	-31,3
Tilikauden yli-/alijäämä	4.826	0	0	0

Henkilöstö- ja koulutus suunnitelman toteutuminen ja poikkeamat

Ruokapalveluiden henkilöresurssi on ollut yhteensä 6,5htv, sisältäen ravitsemistyönjohtajan sekä Muurasjärven yhdistelmätyöntekijän osuuden. Lisäksi on varauduttu noin 0,35htv:n verran sijaisiin. Resurssi on varattu talousarvioon nykyisen henkilöstömäärän mukaisena, joka on todettu riittäväksi. Sijaismäärärahat on varattu tiukkoina, ja ne ylittyvät mikäli poissaoloja tulee paljon. Sijaisten palkkauksessa tullaan tekemään yhteistyötä siivouspalveluiden kanssa ja tavoitteena on että työntekijöitä voidaan tarvittaessa siirtää yksiköiden välillä. Määräaikaisten sijaisten saamisessa on ilmennyt haasteita.

Huomioitavaa on että tosiasiallisiin resursseihin tulee huomioida myös toimialajohtajan / teknisen johtajan työpanosta. Tekninen johtaja toimii asioiden esittelijänä lautakunnassa ja lisäksi tekninen johtaja hoitaa myös kiinteistöpäällikön sekä entisen ruoka- ja puhtauspalvelupäällikön tehtävät.

9.5.Ruokapalvelut – talousarvio 2025

	Tilinp. 2023	Ed.budj 2024	Budj. 2025	Muutos %	TS2 2026	TS3 2027
2482 RUOKAPALVELUT						
KÄYTTÖTALOUS						
TALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	483 893	523 935	576 832	10,1	577	577
Muut suoritteiden myyntituotot	16 798	9 700	9 851	1,6	10	10
Myyntituotot	500 690	533 635	586 683	9,9	587	587
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	47					
Muut toimintatuotot	30					
Muut toimintatuotot	77					
TOIMINTATUOTOT	500 768	533 635	586 683	9,9	587	587
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-188 457	-211 669	-231 200	9,2	-231	-231
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-3 766					
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	715					
Palkat ja palkkiot	-191 507	-211 669	-231 200	9,2	-231	-231
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-32 741	-36 260	-38 750	6,9	-39	-39
Muut henkilösivukulut	-7 311	-8 382	-5 456	-34,9	-5	-5
Henkilösivukulut	-40 052	-44 642	-44 206	-1	-44	-44
Henkilöstökulut	-231 560	-256 311	-275 406	7,4	-275	-275
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-74 183	-81 939	-95 789	16,9	-96	-96
Palvelujen ostot	-74 183	-81 939	-95 789	16,9	-96	-96
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-176 599	-178 691	-203 900	14,1	-204	-204
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-176 599	-178 691	-203 900	14,1	-204	-204
Muut toimintakulut						
Muut toimintakulut	-45	-400	-400		0	0
Muut toimintakulut	-45	-400	-400		0	0
TOIMINTAKULUT	-482 387	-517 341	-575 495	11,2	-575	-575
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	18 381	16 294	11 188	-31,3	11	11
Poistot ja arvonalentumiset	-13 555	-16 294	-11 188	-31,3	-11	-11
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	4 826	0	0		0	0

9.6. Maankäyttö (2485)

Kunnan taloushallinnon osastokartassa tilapalvelun toimintayksikkö (2420) pitää sisällään mm. kiinteistöpalvelut (2460), siivouspalvelut (2480), ruokapalvelut (2482) ja maankäytön (2485).

Maankäyttö on kuitenkin käytännössä täysin oma toimintayksikkönsä, jossa työtehtävät tehdään osana teknistä toimialaa toimialajohtajan alaisuudessa. Kaavoituksen ohjaus on kuitenkin teknisen lautakunnan sijaan kunnanhallituksella siksi, että kaavoitus liittyy kiinteästi kuntastrategian toteuttamiseen ja kunnan elinvoiman edistämiseen.

Maankäytön yksikössä on tällä hetkellä (2024) kaksi vakituista kustannuspaikkaa – kaavoitus ja aluearkkitehtitoiminta sekä lisäksi vuosittain vaihtuvia kustannuspaikkoja maankäytön kehittämishankkeiden hankeseurantaa varten. Aluearkkitehtitoiminta omana kustannuspaikkana on jääne ympäristöministeriön rahoittamasta aluearkkitehtitoiminnasta, johon saatu valtionapu edellytti erillistä kustannuspaikkaa. Aluearkkitehtitoiminnan erillinen kustannuspaikka helpotti myös v. 2023 asti aluearkkitehdin Viitasaaren työpanoksen laskuttamista, mutta vuodesta 2025 alkaen se poistetaan tarpeettomana.

Maankäytön toimintayksikkö tuottaa kaavoituksen ja mittauksen palveluja Pihtiputaan kunnalle. Toimintayksikössä laaditaan itse asema- ja yleiskaavoja, muuta maankäytön suunnittelua ja ohjataan konsulttisuunnittelua. Lisäksi laaditaan ja ohjataan maankäyttöön liittyviä selvityksiä ja vaikutusarviointeja sekä vastataan kulttuuriympäristön hoidon ohjauksesta. Toimintayksikkö vastaa myös maankäyttöön liittyvien kehittämishankkeiden hallinnoimisesta ja maankäyttöön liittyvästä viranomaisyhteistyöstä sekä lausuntovalmistelusta.

Maankäytössä (kaavoitus ja mittaus) tuotetaan paikkatietoaineistoja kunnan paikkatietopalvelimelle ja IT-yksikön kanssa yhteistyössä huolehditaan rajapintapalveluiden toteuttamisesta liittyen paikkatiedon siirtoon sekä kuntaan päin että kunnasta ulos. Maankäytössä huolehditaan tulevaisuudessa myös tietomallimuotoiseen kaavaan siirtymisestä ja yhteensopivan koneluettavan kaavatiedon siirtämisestä valtion RYHTI-järjestelmään. Näihin liittyvät kehittämishankkeet on kuvattu kohdassa Toiminnan kuvaus – Mittaus.

Maankäyttöyksikön toiminnan tavoitteena on luoda pohja hyvälle ja toimivalle elinympäristölle ja edistää kunnan sekä laajemman alueen elinvoimaisuutta. Tavoitteena on lisäksi vahvistaa kunnan digitaalisia kyvykkyyksiä. Tehtäviin sisältyy tarvittaessa myös arkkitehtisuunnittelua sekä hankkeiden suunnittelua ja rahoituksen hakua.

Maankäytön yksikön toimintaa voidaan parhaiten kuvata kahden toimintakokonaisuuden kautta, jotka ovat kaavoitus ja mittaus.

Toiminnan kuvaus – Kaavoitus

Tehtävät 2025 / 0,58 aluearkkitehti / 1,0 kaavoitusarkkitehti

Kaavoituksen painopiste on edelleen tuulivoimakaavoituksessa sekä rantayleiskaavoituksessa kunnan pohjois- ja itäosissa. Sen rinnalla kunnan elinvoimaisuutta edistetään vv. 2024-25 käynnistyvällä

taajamayleiskaavalla, jossa huomioidaan vt 4:n aluevaraussuunnitelma, teollisuusalueiden kehittäminen ja laajentaminen 3K vihreän siirtymän esiselvityshankkeen tulosten pohjalta sekä rantarakentamiseen uudet alueet radan länsipuolella ja Saporoniemessä / Niemenharjussa.

Yleiskaavat:

- **Saani- ja Elämäjärven rantaosayleiskaava 2024–2026.** Kilpailutus 2024, tavoitteet ja mitoitus 2025 alku, täydennysselvitykset kesä 2025. Hyväksymiskäsittelyyn kevät 2026. Konsulttityönä. (30 000 €)
- **Pihtiputaan taajaman osayleiskaava** kevät 2025-2026 konsulttityönä. (29 000 €).
- **Pihtiputaan Kettukangas-Hanhikankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava 2021-2024 (Afray konsulttina, OX2 tuulivoimayhtiönä).** Hanke on Pihtiputaan ja Kinnulan kuntien yhteinen ja sen YVA-menettely on yhteinen, mutta kunnat laativat omat erilliset tuulivoimakaavansa. Kettukangasta ei ole osoitettu tuulivoimatuotantoon soveltuvana alueena (tv) maakuntakaavassa 2040. Kaava ei ole edennyt aloitusvaiheesta (OAS on ollut nähtävillä). Hankkeen YVA-selostus on ollut nähtävillä. ELY-keskuksen perusteltua päätelmää siitä odotetaan syys-lokakuun vaihteessa 2024, jonka jälkeen kunta arvioi kaavaprosessin jatkon edellytykset. Konsulttityönä tuulivoimatoimijan kustannuksella.
- **Leppäkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava 2022-26** (Sitowise konsulttina, Tuulikolmio tuulivoimayhtiönä). Leppäkangas on maakuntakaavassa 2040 osoitettu tv-alueena. Luonnosvaiheessa ja YVA-selostusvaiheessa 2024 lopulla. Konsulttityönä tuulivoimatoimijan kustannuksella.
- **Uusimon tuulivoimapuiston osayleiskaava 2021-26** (FCG Oy konsulttina, Myrsky Energia Oy tuulivoimayhtiönä). Uusimo on maakuntakaavassa 2040 osoitettu tv-alueena. Luonnosvaiheessa ja YVA-selostusvaiheessa 2024 lopulla. Konsulttityönä tuulivoimatoimijan kustannuksella.
- **Varisvuoren tuulivoimapuiston osayleiskaava 2022-26** (Envineer Oy konsulttina, tuulivoimayhtiö EuroWind Energy). Luonnosvaiheeseen ja YVA-selostusvaiheeseen 2025 aikana. Hanke on kooltaan alle seututason, enintään 7 voimalaa, eikä sisälly tv-alueena maakuntakaavaan 2040. Se rajautuu kuitenkin välittömästi Kangasjärven hankkeeseen. Konsulttityönä tuulivoimatoimijan kustannuksella.
- **Pihtiputaan Kangasjärven tuulivoimapuiston 2022-27** (konsulttina FCG Oy, tuulivoimayhtiönä Neoen. Hanke on maakuntarajat ylittävä, Keiteleen ja Pihtiputaan kuntien yhteinen hanke, jolla on yhteinen YVA-menettely ja erilliset kuntakohtaiset tuulivoimakaavat. Pihtiputaan Kangasjärveä ei ole maakuntakaavassa 2040 osoitettu tv-alueena, sen sijaan Keiteleen Kangasjärven alue on Pohjois-Savon maakuntakaavassa 2040 tv-alueena. Merkittävänä maakuntarajat ylittävänä kokonaisuutena sitä halutaan kuitenkin viedä eteenpäin. Prosessin aikana selviää kaavan toteutusedellytykset ja maakuntakaavan päivitystarve ja -mahdollisuudet. Konsulttityönä tuulivoimatoimijan kustannuksella.

Konsultti laatii tuulivoimakaavat ja YVA-menettelyt, jotka molemmat tuulivoimayhtiö kustantaa. Kunta ohjaa ja hallinnoi aina tuulivoimakaavoja, mikä vaatii resursseja. Uusimpien tuulivoimahankkeiden osalta kunnan hallinnointityöpanoksesta saadaan myyntituottoa (4000 €).

Asemakaavat:

- **Niemenharjun alueen asemakaavan muutos 2020–25** oma- tai konsulttityö. (10 000 €).
- **Raviradan ympäristön asemakaavan muutos** osittain omana työnä 2019–2025.
- **Asematien ja sen ympäristön asemakaavan muutos** omana työnä 2019-2025.
- **Arvolan teollisuusalueen asemakaava** (tietomallipohjaisen asemakaavan kehittämien pilottikohde) omana työnä 2022-2025.
- Ajantasakaavan ja tonttirekisterin ylläpito paikkatietopalvelimella, uuden aineiston tuottaminen. (1 000 €)
- Yht.br. = 70 000 € (aiemmin 75 000 €)

Vähäiset henkilöstöresurssit ja suuri määrä samanaikaisia projekteja (erityisesti omat ja naapurikuntien sekä maakuntien tuulivoimakaavat ja YVA-menettelyt työllistävät) ja akuutit tehtävät venyttävät yksittäisten kaavahankkeiden aikataulua. Kaavoitusarkkitehdin ja aluearkkitehdin samanaikainen työssäolo sekä kartoittajan merkittävä panos kaavoitukseen auttaa tilanteessa.

Toiminnan kuvaus - Mittaus

Tehtävät 2025 / 1,3 kartoittajaa

Kartoittajien tehtävät muodostuvat edellä mainittujen asemakaavojen sekä muiden maakäyttöön-, yhdyskuntatekniikkaan- ja talonrakennukseen liittyvien suunnitelmien lähtöaineistojen tuottamisesta, ajantasaistamisesta sekä suunnitelmien maastoon merkitsemisestä. Tehtäviin kuuluu mm. pohja-, osoite- ja johtokarttojen sekä kiinteistörekisterin ylläpito ja päivittäminen. Kiinteistörekisteriä ylläpidetään omaa käyttöä varten ja sitä hyödynnetään erilaisten aineistojen taustalla. Maankäyttö / mittaus toimittaa erilaisia lähtöaineistoja eri viranomaisten käyttöä varten ja toimii yhteistyössä maanmittauslaitoksen kanssa. Toisen kartoittajan työpanos jakaantuu maankäytön, yhdyskuntatekniikan ja kiinteistöjen kesken. Katusuunnitelmia laaditaan omana työnä ja toinen kartoittaja osallistuu myös maanrakennustöihin yhdyskuntatekniikan sekä kiinteistöpuolen investointikohteissa, tästä syystä myös toisen kartoittajan palkkakuluja on jyvitetty kiinteistöille ja yhdyskuntatekniikalle.

Tehtäviin kuuluu myös omana työnä laadittavien asemakaavojen piirtäminen ja osittainen suunnittelu sekä talousarvio- ja tilinpäätösvalmistelu yhdessä aluearkkitehdin kanssa.

Pihtiputaan kunta oli mukana Pienten kuntien paikkatietohankkeessa, jossa kuntaan kehitettiin mm. karttapalvelua ja paikkatietopalvelinta sekä yleisesti kunnan paikkatietoaineistoja. Ns. Pikupate – hanke päättyi keväällä 2024.

PIHKA-hanke (RYHTI-kumppanitestaushanke) käynnistyi keväällä 2024. Hankkeen aikana pilotoidaan kansallisen tietomallin mukaisen asema- ja yleiskaavan tuottamista hankekuntien todellisella kaava-aineistolla (Pihtiputaan pilotti on Arvolan asemakaava) sekä julkaistaan kaavoitusprosessissa syntyviä tietoja ja päätöksiä RYHTI-järjestelmään rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä säädetyn lain 5 §:ssä määritellyin vaiheistuksin ja tietosisällöin. Hankkeessa kehitetään tarvittavat kyvykkyydet YTCAD kaavantuotanto- ja julkaisujärjestelmään. Hankkeen päähakijana on Pihtiputaan kunta, kumppanina hankkeessa toimii Ylivieskan kaupunki.

Hankkeessa testataan Swecon kaavasunnitteluohjelmiston toimivuutta Ryhti-järjestelmässä. Erityisasiantuntijana hankkeessa toimii Spatimeo.

Myyntituotot muilta muodostuu Pihtiputaan Lämpö- ja Vesi Oy:lle sekä yksityisille myytävistä mittaus- ja karttapalveluista (3 000 €).

Olellaiset muutokset toiminnassa ja talouden yhteenveto

Koko yksikön osalta alijäämä pienenee vuoden 2024 talousarvioon nähden. Syynä tähän on se, että koko vuodeksi 2024 varauduttiin talousarviossa aluearkkitehdin ja kaavoitusarkkitehdin palkkakuluihin. Tämä ei kuitenkaan toteutunut, kun syksyn 2023 rekrytointi ei tuottanut tulosta. Toiminta pysyy sisällöllisesti samankaltaisena, kuin edellisinä vuosina.

Henkilöstökulut on arvioitu likimain nykyisen tason mukaisena huomioiden aluearkkitehdin eläköityminen (1.8.2025) ja uuden kaavoitusarkkitehdin palkkaaminen seuraajaksi 1.9.2024 alkaen, mikä auttaa perehtymään tehtävään ja toisaalta myös purkamaan ruuhkautunutta kaavoitusta.

Talousarviossa on huomioitu uutena kustannuspaikkana ns. PIHKA – kumppanitestaushanke, johon Pihlputaan kunta on saanut ympäristöministeriön avustuksen. Hankkeen välimaksatus haetaan 1.10.2023-30.9.2024 jaksolta, loppumaksatus hankkeen päättyessä 30.4.2025.

Maankäyttö (2485)	TP2023	B2024	TA2025	muutos %
Toimintatuotot	6.828	127.809	113.300	-11,4
Toimintakulut	-226.018	-415.681	-315.032	-29,9
Toimintakate	-219.190	-287.872	-201.732	-29,9
Poistot	-10.637	-10.800	-5.212	-51,7
Tilikauden yli-/alijäämä	-229.827	-298.672	-206.944	-30,7

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toteutuminen ja poikkeamat

Maankäytön yksikössä toimii aluearkkitehti (0,58 htv, eläköityminen 1.8.2025) ja kaavoitusarkkitehti (1,0 htv). Tavoitteena samanaikaisella työskentelyllä on riittävä perehdyttäminen ja se, että kaavoitusarkkitehdista saadaan apua kaavoituksen suuren työmäärän / keskeneräisten kaavahankkeiden jatkamiseen.

Maankäytön yksikössä toimii myös 2 kartoittajaa, joista toisen työpanos kohdistuu merkittäville osin myös kiinteistöpalveluiden ja yhdyskuntatekniikan toimintayksiköihin. Maankäytön laskennallinen kartoittajaresurssi on näin ollen 1,3 htv jonka mukaisesti myös palkkakustannukset on jaettu yksiköiden kesken.

Yksikön resursseihin tulee huomioida myös toimialajohtajan / teknisen johtajan työpanosta (0,1 htv), kuten aikaisemminkin. Tekninen johtaja toimii yksikön vastuuviranhaltijana ja koko maankäyttöyksikön lähiesihenkilönä. Aluearkkitehti hoitaa kuitenkin kunnanhallitukseen vietävien kaava-asioiden valmistelun ja käytännössä suurimmaksi osaksi myös esittelyn osalta (kunnanjohtaja on kunnanhallituksen virallinen esittelijä).

9.7.Maankäyttö – talousarvio 2025

	Tilinp. 2023	Ed.budj 2024	Budj. 2025	Muutos %	TS2 2026	TS3 2027
2485 MAANKÄYTTÖ						
KÄYTTÖTALOUS						
TALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Liiketoiminnan myyntituotot	8					
Muut suoritteiden myyntituotot	6 820	3 000	7 000	133,3	7	7
Myyntituotot	6 828	3 000	7 000	133,3	7	7
Tuet ja avustukset		124 809	106 300	-14,8	106	106
TOIMINTATUOTOT	6 828	127 809	113 300	-11,4	113	113
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-150 573	-160 800	-146 720	-8,8	-147	-147
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-3 551					
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	78					
Palkat ja palkkiot	-154 046	-160 800	-146 720	-8,8	-147	-147
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-26 783	-27 546	-23 451	-14,9	-23	-23
Muut henkilösivukulut	-4 950	-6 367	-3 302	-48,1	-3	-3
Henkilösivukulut	-31 733	-33 913	-26 753	-21,1	-27	-27
Henkilöstökulut	-185 779	-194 713	-173 473	-10,9	-173	-173
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot		-38 500	-5 200	-86,5	-5	-5
Muiden palvelujen ostot	-35 643	-173 968	-129 109	-25,8	-129	-129
Palvelujen ostot	-35 643	-212 468	-134 309	-36,8	-134	-134
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-3 414	-5 000	-4 600	-8	-5	-5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 414	-5 000	-4 600	-8	-5	-5
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-1 159	-1 500	-350	-76,7	0	0
Muut toimintakulut	-23	-2 000	-2 300	15	-2	-2
Muut toimintakulut	-1 182	-3 500	-2 650	-24,3	-3	-3
TOIMINTAKULUT	-226 018	-415 681	-315 032	-24,2	-315	-315
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-219 190	-287 872	-201 732	-29,9	-202	-202
Poistot ja arvonalentumiset	-10 637	-10 800	-5 212	-51,7	-5	-5
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-229 827	-298 672	-206 944	-30,7	-207	-207

9.8. Tilapalvelu – talousarvio 2025

2420 TILAPALVELU	Tilinp. 2023	Ed.budj 2024	Budj. 2025	Muutos %	TS2 2026	TS3 2027
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Liiketoiminnan myyntituotot	2 676					
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	1 230 382	1 563 011	1 553 331	-0,6	1 553	1 553
Muut suoritteiden myyntituotot	49 057	30 126	30 867	2,5	31	31
Myyntituotot	1 282 116	1 593 137	1 584 198	-0,6	1 584	1 584
Tuet ja avustukset	3 398	124 809	106 300	-14,8	106	106
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	3 719 115	3 748 193	3 883 768	3,6	3 884	3 884
Muut toimintatuotot	2 305					
Muut toimintatuotot	3 721 420	3 748 193	3 883 768	3,6	3 884	3 884
TOIMINTATUOTOT	5 006 933	5 466 139	5 574 266	2	5 574	5 574
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-963 830	-1 149 287	-1 160 898	1	-1 161	-1 161
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-2 969					
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	8 279					
Palkat ja palkkiot	-958 520	-1 149 287	-1 160 898	1	-1 161	-1 161
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-167 053	-196 868	-193 434	-1,7	-193	-193
Muut henkilösivukulut	-36 303	-45 500	-27 238	-40,1	-27	-27
Henkilösivukulut	-203 356	-242 368	-220 672	-9	-221	-221
Henkilöstökulut	-1 161 876	-1 391 655	-1 381 570	-0,7	-1 382	-1 382
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot		-38 500	-5 200	-86,5	-5	-5
Muiden palvelujen ostot	-1 015 623	-1 369 151	-1 370 785	0,1	-1 371	-1 371
Palvelujen ostot	-1 015 623	-1 407 651	-1 375 985	-2,2	-1 376	-1 376
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-1 363 946	-1 203 324	-1 321 770	9,8	-1 322	-1 322
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 363 946	-1 203 324	-1 321 770	9,8	-1 322	-1 322
Avustukset						
Avustukset yhteisöille	-12 700					
Avustukset	-12 700					
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-33 813	-18 933	-37 175	96,4	-37	-37
Muut toimintakulut	-3 649	-4 350	-4 650	6,9	-5	-5
Muut toimintakulut	-37 462	-23 283	-41 825	79,6	-42	-42
TOIMINTAKULUT	-3 591 606	-4 025 913	-4 121 150	2,4	-4 121	-4 121
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	1 415 327	1 440 226	1 453 116	0,9	1 453	1 453
Poistot ja arvonalentumiset	-1 266 115	-1 369 819	-1 347 890	-1,6	-1 348	-1 348
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	149 211	70 407	105 226	49,5	105	105

9.9. Tekninen toimiala – talousarvio 2025

2040 TEKNINEN LAUTAKUNTA	Tilinp. 2023	Ed.budj 2024	Budj. 2025	Muutos %	TS2 2026	TS3 2027
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Liiketoiminnan myyntituotot	2 819		-40	100	0	0
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	1 340 077	1 670 228	1 725 943	3,3	1 726	1 726
Muut suoritteiden myyntituotot	53 142	32 126	30 867	-3,9	31	31
Myyntituotot	1 396 038	1 702 354	1 756 770	3,2	1 757	1 757
Tuet ja avustukset	3 398	124 809	106 300	-14,8	106	106
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	3 769 474	3 794 993	3 932 568	3,6	3 933	3 933
Muut toimintatuotot	4 162					
Muut toimintatuotot	3 773 637	3 794 993	3 932 568	3,6	3 933	3 933
TOIMINTATUOTOT	5 173 073	5 622 156	5 795 638	3,1	5 796	5 796
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-1 228 007	-1 544 398	-1 598 839	3,5	-1 599	-1 599
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-15 023					
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	8 279					
Palkat ja palkkiot	-1 234 752	-1 544 398	-1 598 839	3,5	-1 599	-1 599
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-213 245	-264 551	-266 833	0,9	-267	-267
Muut henkilösivukulut	-46 052	-61 143	-37 573	-38,5	-38	-38
Henkilösivukulut	-259 297	-325 694	-304 406	-6,5	-304	-304
Henkilöstökulut	-1 494 049	-1 870 092	-1 903 245	1,8	-1 903	-1 903
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot		-38 500	-5 200	-86,5	-5	-5
Muiden palvelujen ostot	-1 463 520	-1 827 505	-1 914 429	4,8	-1 914	-1 914
Palvelujen ostot	-1 463 520	-1 866 005	-1 919 629	2,9	-1 920	-1 920
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-1 479 401	-1 376 924	-1 485 270	7,9	-1 485	-1 485
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 479 401	-1 376 924	-1 485 270	7,9	-1 485	-1 485
Avustukset						
Avustukset yhteisöille	-112 577	-97 000	-85 000	-12,4	-85	-85
Avustukset	-112 577	-97 000	-85 000	-12,4	-85	-85
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-104 043	-92 321	-117 951	27,8	-118	-118
Muut toimintakulut	-10 682	-11 800	-14 250	20,8	-14	-14
Muut toimintakulut	-114 725	-104 121	-132 201	27	-132	-132
TOIMINTAKULUT	-4 664 272	-5 314 142	-5 525 345	4	-5 525	-5 525
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	508 801	308 014	270 293	-12,2	270	270
Poistot ja arvonalentumiset	-1 601 065	-1 695 010	-1 686 266	-0,5	-1 686	-1 686
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 092 264	-1 386 996	-1 415 973	2,1	-1 416	-1 416

10. Ympäristölautakunta

10.1. Hallintopalvelut

Ympäristöpalvelujen hallinto kattaa palveluyksiköiden tarvitsemat tukipalvelut, kuten laskutuksen, lautakunnan toiminnan, saapuvien asiakirjojen kirjaamisen ja arkistoinnin sekä koko toimialan johdon ja kehittämistehtävät sekä talouden suunnittelun ja seurannan. Myös koko ympäristöpalvelujen henkilöstön työhyvinvointia edistävään toimintaan ja koko toimialan yhteiseen varautumiseen liittyvät kulut kuuluvat hallinnon alle.

Toiminnan painopistealueet

Ympäristöpalveluiden toimintaa toteutetaan ja kehitetään kustannustehokkaasti, muuttuvia lainsäädännön vaatimuksia vastaavasti, osaavaan ja hyvinvoivaan henkilöstöön panostaen ja toimintaympäristön erityispiirteet huomioiden.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edellisvuoteen verrattuna

Viitasaaren kaupungin kirjanpito-, IT- ja palkanlaskentapalveluiden ulkoistaminen 1.1.2024 alkaen vaatii hallinnossa edelleen uuden oppimista ja omien prosessien selkeyttämistä ja vahvistamista. Ympäristöpalvelujen käytössä olevien tietojärjestelmien käytön kehittämiseen ja tehostamiseen sekä tulevaisuuden tarpeiden ennakkointiin tulee kiinnittää erityistä huomiota.

10.2. Rakennusvalvonta

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelut vastaa seitsemän kunnan (Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula, Kannonkoski, Kivijärvi, Kyyjärvi ja Karstula) rakennusvalvontaviranomaiselle määrätyistä tehtävistä.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa kaavojen ja rakentamisen säädösten noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä niihin ja niiden mukaiseen rakentamiseen liittyvästä ennakko-ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta.

Toiminnan painopistealueet

Rakennus- ja toimenpidelupien sekä ilmoitusten sujuva ja nopea käsitteleminen.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edellisvuoteen verrattuna

Uuden rakentamislain tullessa voimaan vuoden 2025 alusta alkaen, rakentamisen luvanvaraisuuden raja nousee. Tämä tarkoittaa, että aiempaa useammat rakentamistoimet voi suorittaa ilman rakennusvalvonnan lupakäsittelyä. Lupamäärien laskiessa arvioidaan myös tulojen laskevan noin 25% vuoden 2024 tasosta. Muutoksia voimaan tulevaan lakiin on tehty vielä vuoden 2024 aikana, joten varautuminen kaikkiin muutoksiin ei ole ollut mahdollista. Talousarvion valmisteluvaiheessa ei vielä ole käytettävissä tarkkaa tietoa rakennusvalvonnalle osoitettavista tehtävistä, joista kuntien on päätettävä omissa hallintosäännöissään. Näin ollen rakennusvalvonnan taksan päivittämisellä ei välittömästi voida korvata lupamäärien laskusta aiheutuvia tulojen menetyksiä.

10.3. Ympäristönsuojelu

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelut vastaa kuuden kunnan (Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula, Kannonkoski, Kivijärvi ja Kyyjärvi) ympäristönsuojeluviranomaiselle säädetyistä lakisääteisistä tehtävistä. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on kuntien ympäristönsuojelun hallintolain mukaan:

- 1) huolehtia sen hoidettaviksi laissa tai sen nojalla säädetyistä tai määrätyistä tehtävistä;
- 2) huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelun suunnittelusta ja kehittämisestä;
- 3) huolehtia ympäristön tilan seurannasta sekä siihen liittyvistä selvityksistä ja tutkimuksista;
- 4) osallistua kunnassa tarvittavan ympäristönsuojelua koskevan ohjauksen ja neuvonnan järjestämiseen;
- 5) antaa lausuntoja sekä tehdä esityksiä ja aloitteita ympäristönsuojeluun liittyvistä asioista muille viranomaisille;
- 6) huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, valistuksesta ja koulutuksesta kunnassa;
- 7) edistää kunnan yhteistyötä muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa ympäristönsuojeluasiassa sekä
- 8) suorittaa muut sille johtosäännöllä määrätyt tehtävät.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä on lisäksi säädetty ympäristönsuojelulaissa, maa-aineslaissa, jätelaissa, vesihuoltolaissa, vesilaissa, merenkulun ympäristönsuojelulaissa, maastoliikennelaissa ja vesiliikennelaissa. Nämä tehtävät ovat pääsääntöisesti lupa- ja valvontaviran- omaistehtäviä.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on lupa- ja valvontaviranomaistehtävänsä lisäksi toimia paikallistason yleisen ympäristönsuojelun edun valvojana. Tässä tehtävässään se toimii erityislainsäädännön perusteella itsenäisessä ja riippumattomassa asemassa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen voidaan siten katsoa myös pitkällä tähtäimellä ajavan kestävän kehityksen ja samalla kunnan yleistä etua, vaikka yksittäistapauksissa tämä voi olla ristiriidassa esimerkiksi kunnan elinkeinopoliittisen edun kanssa.

Toiminnan painopistealueet

Toiminnassa on aiemmin priorisoitu lupa-asioiden käsittely ja akuutteja toimenpiteitä vaativat tehtävät (mm. ilmoitusten käsittely, pakolliset viranomaislausunnot, öljy- ja kemikaalivahinkojen jälki- hoito). Suunnitelmallisen valvonnan painoarvoa tullaan lisäämään merkittävästi. Suunnitelmallisen valvonnan lisääminen kasvattaa ympäristönsuojelun vaikuttavuutta, edistää toiminnanharjoittajien tasapuolista

kohtelua sekä mahdollisesti ennaltaehkäisee ympäristöriskollisuutta ja vähentää haitallisia ympäristövaikutuksia.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edellisvuoteen verrattuna

Toiminta-alue laajenee, kun Saarijärven kaupungin ympäristönsuojelu siirtyy Pohjoisen Keski-Suon ympäristöpalveluille vuoden 2025 alusta alkaen. Samalla Saarijärven ympäristösihteeri siirtyy Viitasaaren kaupungin palvelukseen.

10.4. Ympäristöterveysvalvonta

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelut vastaa kahdeksan kunnan (Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula, Saarijärvi, Karstula, Kannonkoski, Kivijärvi ja Kyyjärvi) ympäristöterveysvalvonnan tehtävien tuottamisesta. Ympäristöterveysvalvonnan tehtäviin kuuluvat elintarvike-, terveydensuojelu-, tupakka-, lääke- ja eläinsuojelulain mukaiset viranomaistehtävät.

Toiminnan painopistealueet

Tehtävänä on ennaltaehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia ympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edellisvuoteen verrattuna

Toimintaympäristön merkittävin muutos liittyy isäntäkunnan tuottamien palvelujen muutoksiin (ICT, hallinto, kirjanpito, palkanlaskenta ym) Suunnitelman ulkopuoliset tapahtumat ja suoritteet, esim. lausunnot, ohjaus ja neuvonta

10.5. Eläinlääkintä

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelut vastaa kahdeksan kunnan (Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula, Saarijärvi, Karstula, Kannonkoski, Kivijärvi ja Kyyjärvi) peruseläinlääkäripalveluista ja kiireellisen eläinlääkäriavun sekä elintarvikkeiden turvallisuuden valvonnan ja muiden kunnaneläinlääkärille eläinlääkintähuoltolaissa säädettyjen tehtävien hoidosta. Eläinlääkärien vastaanotot sijaitsevat Pihtiputaalla, Saarijärvellä ja Karstulassa. Tuotantoeläinpäivystys on jaettu kahteen alueeseen, eteläiseen (Saarijärvi, Karstula, Kannonkoski, Kivijärvi ja Kyyjärvi) sekä pohjoiseen (Viitasaari, Pihtipudas ja Kinnula) alueeseen. Pieneläinpäivystyksestä on tehty maakunnallinen sopimus, jonka kautta pien- eläinpäivystys ostetaan Jyväskylän eläinsairaaltalta.

Toiminnan painopistealueet

Kunnan järjestämistä kuuluville eläinlääkäripalveluiden kustannustehokas ja laadukas toteuttaminen. Toimintaa leimaa alueen tuotantoeläinvaltaisuus, mutta pieneläinten määrä on ollut kasvussa.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edellisvuoteen verrattuna

Tuotantoeläintilojen määrä laskee, mutta toisaalta yksikkökoot kasvavat. Yksi tuotantoeläinikänti vie eläinlääkäriltä yhä enemmän työaikaa.

10.6. Eläinsuojelu

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalvelut vastaa kahdeksan kunnan (Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula, Saarijärvi, Karstula, Kannonkoski, Kivijärvi ja Kyyjärvi) valvontaeläinlääkärille määrättyjen tehtävien tuottamisesta. Valvontaeläinlääkärin tehtävänkuvaan kuuluvat eläinsuojelu- ja eläintautilain mukaiset valvontatehtävät, sivutuotevalvonta sekä elintarvikevalvonnan laitos- ja alkutuotannon valvontatehtävät. Valtio korvaa eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan sekä eläinsuojelua ja eläintautien vastustamista koskevan valvonnan kustannukset.

Muiden Keski-Suomen ympäristöterveydenhuollon yksiköiden kanssa on tehty yhteistyösopimus eläinsuojelulain ja eläintautilain mukaisten valvontatehtävien hoitamisesta. Yhteistyösopimuksella valvontaeläinlääkärit saavat laajempaa kollegiaalista tukea sekä tarvittaessa konkreettista tarkastusapua.

Toiminnan painopistealueet

Akuuttien eläinsuojelutapausten viivytyksetön käsittely ja muiden valvonnan tehtävien hoitaminen resurssit huomioiden ja tarvittaessa priorisoiden.

Toiminnan ja toimintaympäristön muutos edellisvuoteen verrattuna

Lintuinfluenssaa on tavattu turkiseläintiloilla Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnissa. Toistaiseksi asia ei ole aiheuttanut toimenpiteitä Pohjoisen Keski-Suomen ympäristöpalveluiden alueella, mutta siihen on hyvä varautua.

10.7. Ympäristölautakunta – talousarvio 2025

	Tilinp. 2023	Ed.budj 2024	Budj. 2025	Muutos %	TS2 2026	TS3 2027
2050 YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA						
KÄYTTÖTALOUS						
TALOUS						
TOIMINTAKULUT						
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-412 854	-466 698		-100		
Muiden palvelujen ostot			-475 922	100	-476	-476
Palvelujen ostot	-412 854	-466 698	-475 922	2	-476	-476
TOIMINTAKULUT	-412 854	-466 698	-475 922	2	-476	-476
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-412 854	-466 698	-475 922	2	-476	-476
Poistot ja arvonalentumiset	-25	-20	-16	-20	0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-412 879	-466 718	-475 938	2	-476	-476

11. Investoinnit 2025

INVESTOINNIT PIHTIPUDAS 2025 (-2028) / 1000€

TOIMIALA JA INVESTOINTIKOHDE	TA 2025		TS 2026		TS 2027		TS 2028		yht 2025 - 2028	
	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot	Menot	Tulot
KUNNANHALLITUS	1307	845	70	0	50	0	50	0	1477	845
Kiinteä omaisuus	1237	845	70	0	50	0	50	0	1407	845
Kiinteistöjen osto ja myynti	50		50		50		50		200	0
VT4-matkailuympäristön kehittäminen	936	645							936	645
Ukonniemen kalasataman kehittämishanke	251	200	20	0	0	0	0	0	271	200
									0	0
Irtain omaisuus	70	0	0	0	0	0	0	0	70	0
Ohjelmisto- ja	70		0		0		0		70	0

Putaanvirran koulun keittiön korjaus	20		750		150		0		920	0
									0	0
Irtaimisto ja Muut	105	0	105	0	105	0	105	0	420	0
Putaanvirran koulun irtaimisto	0		0		0		0		0	0
Perusopetuksen IT laitteet	60		60		60		60		240	0
Lukion IT laitteet	15		15		15		15		60	0
Varhaiskasvatuksen irtaimisto ja IT-laitteet	30		30		30		30		120	0
									0	0
TEKNINEN LAUTAKUNTA	1155	0	665	0	2505	0	385	0	4710	0
Talonrakennus	150	0	40	0	965	0	10	0	1165	0
Kunnanvirastotalojen peruskorjaukset	70		0		925				995	0

Kumpulan rakennukset	30		30		30				90	0
Peltoniemen vuosikorjaukset	10		0		0		0		10	0
Riihitien rivitalojen vuosikorjaukset	10		10		10		10		40	0
Climetic halli	20								20	0
Mainlahdentien halli	10								10	0
									0	0
Tiet ym.	710	0	290	0	1170	0	170	0	2340	0
Kaavateiden peruskorjaus ja hulevesien hallinta	140		200		150		150		640	0
Katuvalaistuksen uusiminen	20		20		20		20		80	0

Arvolan teollisuusalueen kadut	550		0		0		0		550	0
Niemenharjun kaava-alueen kadut (leirintäalue jne.)			20		0		0		20	0
Tarhantie - katu uimarannalle/raviradalle kaavarajalle			50		1000		0		1050	0
									0	0
Puistot, torit, liikuntapaikat ja muut yl.alueet	125	0	130	0	260	0	110	0	625	0
Satamat ja venepaikat	35		0		30		0		65	0
Puistot, torit, luontokohteet ja muut yleiset alueet	30		30		30		30		120	0
Liikunta-alueet ja uimarannat	60		100		200		80		440	0

									0	0
Irtaimisto ja Muut	170	0	205	0	110	0	95	0	580	0
Kiinteistöpalvelun kalusto	15		15		15		15		60	0
Kiinteistöautomaatiojärjestelmän uusiminen	100		100							
Puhtauspalvelun koneet ja laitteet	25		10		15		10		60	0
Ruokapalvelun hankinnat	10		10		10		10		40	0
Yhdyskuntatekniikan (liikuntapaikat ja puistot) kalusto	20		70		70		60		220	
									0	0
	TA 2025		TS 2026		TS 2027		TS 2028		yht 2025 - 2028	
KUNNANHALLITUS	1307	845	70	0	50	0	50	0	1477	845
HYVINVOINTIALUE	50	0	0	0	30	0	0	0	80	0
SIVISTYSLAUTAKUNTA	235	0	905	0	285	0	135	0	1560	0
TEKNINEN LAUTAKUNTA	1155	0	665	0	2505	0	385	0	4710	0
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	2747	845	1640	0	2870	0	570	0	7827	845
Netto	1 902		1 640		2 870		570		6 982	

12. Investointien seliteosa

INVESTOINTIKOHTTEEN SELITE, SISÄLTÖ (investointien tekstiosa)

Kiinteistöjen osto ja myynti:

Vuosittain varattava määräraha. Mm.

katualueiden lunastukset.

VT4 -matkailuympäristön kehittäminen:

Hankkeen kokonaiskustannusarvio 2023-25

-1.016.00, josta hankkeen kustannusarvio -

999.000€, rahoitus +699.000 € eli nettona -

300.000€. Huom! investoinnin

kokonaiskustannuksiin varattu hankkeen

omarahoitusosuuden lisäksi menona myös

projektipäällikön/hanketyöntekijän

palkkakustannukset (joihin ei haeta

maksatusta).

Ukonniemen kalasataman kehittämishanke:

2024-2025/ -251t€/ +200t€: Kalaleader

hanke, joka keskittyy satamarakennuksen

muutostöihin, joilla edistetään

kalastuselinkeinoa ja parannetaan

toimintaympäristöä vastaamaan nykyajan

vaatimuksiin. V. 2025 määrärahan tarve

tarkentuu kilpailutusten myötä (hankkeen

aikataulullinen toteutus)

Ohjelmisto ja laitteistopäivitykset:

Sopukkan korjaukset:

vuosikorjauksia

TK:n peruskorjaukset:

vuosikorjauksia

Muurasjärven koulu:

Talotekniikan korjauksia ja

lämmitysjärjestelmän optimointi, julkisivu- ja

vuosikorjauksia.

Putaanvirran koulu - korjaukset:

mm.remonttimaalauksia, luokkien mattojen uusiminen, portaikkojen korjaus, ilmoitustaulut, ikkunoiden kalvotus, kotitalousluokan keittiö, jne. vuosittaisia korjauksia. Sisältää nuorisotalon korjaukset

Pihtipudas-sali korjaukset:

lattian pinnoitteen uusiminen ja muut pienkorjaukset, kustannustaso tarkentuu suunnittelun ja kilpailutuksen myötä

Tahkonpolun koulun keittiö:

Keskuskeittiön peruskorjaus vastaamaan nykyisiä määräyksiä ja tarpeita. Laadittujen suunnitelmien ja kustannusarvion päivitys 2025 (edellinen 11/2023), saneeraus 2026 ja varavoiman toteutus kunnan keskuskeittiölle 2027. Investointivaraus tehty kustannustason 11/2023, alv 0% mukaisina, täsmennetään v 2025 uudelleen.

(kustannustaso 11/2023: 755 528,93 €.

Lisäksi hankevaraukset: Hintatason muutokset 3 % 22 665,87 €, Lisä- ja muutostyöt 10 % 75 552,89 €.

Kokonaiskustannusarvio 853 747, 69 €, joka sisältää varavoimakoneen kustannukset, arviolta noin 150 000,00 € (alv. 0%).

Putaanvirran koulun irtaimisto:

Yhteiskäyttötilojen viihtyisyyden ja käytettävyyden kehittäminen kalusteita uusimalla ja täydentämällä. Jaettuna useammalle vuodelle.

Perusopetuksen IT laitteet:

Laitehankinnat

Lukion IT laitteet:

Laitehankinnat

Varhaiskasvatuksen irtaimisto:

It-hankintasuunnitelman mukainen välineistö sekä pienvälineitä ja kalustoa.

Kunnanvirastotalojen peruskorjaukset:
Sisältää kirjastorakennuksen

2025 saneerauksia ja vuosikorjauksia,
mahdolliset muutostyöt
kirjastorakennuksessa

2026 Suunnitelmien ja kustannustason
(9/2023) päivittäminen

2027 Kirjaston ja sosiaalitoimiston vesikaton
ja ilmanvaihtokoneen uusiminen.

(Kustannustaso 9/2023/Brado Oy: 725

434,00 € alv. 0 %, joista rakennustekniset
työt 373 174,00 €, LVI-työt 164 160,00 €,
sähkötyöt 60 420,00 €, hankevaraukset 51
300,00 €, rakennuttajan kustannukset 57
000,00 €).

2027 Kiinteistöautomaation uusiminen.

Kumpulan rakennukset:

2025: Tallirakennuksen vesikaton ja
julkisivun maalaus

2026: Vuosikorjauksia, pidetään miljö ja
rakennukset kunnossa ja edistetään
tapahtumaympäristönä palvelemista
Peltoniemen vuosikorjaukset:

Vuotuinen varaus asuntokorjauksiin,
käytetään tarvittaessa

Riihitien rivitalojen vuosikorjaukset:

Vuotuinen varaus asuntokorjauksiin,
käytetään tarvittaessa

Climetic:

Vuokralaisten kanssa yhteistyössä -
valaistuksen uudistaminen led-tekniikalle

Mainlahdentien halli:

pihan pinnat, pienet muutos ja korjaustyöt
yhteistyössä vuokralaisen kanssa

Kaavateiden peruskorjaus ja hulevesien hallinta: Tässä kustannuspaikassa ei mukana uusi, rakennettava katuverkko vaan olemassaolevan saneeraus. Vuosittain: Suunnitelmat, Liikennemerkkit, Liikenneturvallisuuden parantamisen pienet toimenpiteet, Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman pienet toimenpiteet, hulevesien hallinta jne.. Lista on jatkuvasti/ vuosittain tarpeen mukaan päivittyvä. 2025: Rupontien alkupään saneeraus liittyminen noin 450m sekä alueen hulevesien hallintaa (arvio n. 100t€), pienempiä yksittäisiä korjauksia ja pinnoitteen uusintaa määrärahojen puitteissa (yht. varaus n. 40t€)mm. Ohtolantien osa, Ruukintien alku, Asematien alku, saneeraussuunnitelmien laadittaminen eri kohteisiin 2026 -> Tarpeita mm. Rajatie välillä takapellontie-puistotie, Putaanportintien saneeraus, Liitontien saneeraus, Kolimantien parantaminen (kustannukset tarkentuvat aina suunnittelun myötä)

Katuvalaistuksen uusiminen: Vuosittain etenevä projekti. Tarkempi kohdesuunnittelu vahvistaa suunnitelmavuosien kustannustason

Arvolan kadut: Kaavoituksen jälkeen suunnittelu sekä kaava-alueen infran rakentaminen valmiiksi. Vaihe 1 2024-2025: Arvolantie, kokonaiskustannusarvio 850t€.

Vaihe 2 aikataulutetaan tonttimenekin ja tarpeen mukaan: Hulevesiverkosto, Laurilantie, Ollilankuja, Sikaviidantie, kustannustaso (2024) arviolta noin 900t€, joka tarkennetaan ennen rakentamista.

Niemenharjun kaava-alueen kadut: Suunnittelumäärärahavaraus vuodelle 2026. Suunnittelua voidaan toteuttaa kaavan luonnosvaiheen jälkeen. Toteutuksen kustannustaso vahvistuu kaavan ja katusuunnittelun myötä.

Tarhantie / raviradan alueen kaavan infra: Kaavoituksen jälkeen suunnittelu sekä rakentaminen. Kustannukset tarkentuu suunnittelun edetessä. Uusi ajotie arviolta 1200m sekä jk-pp väylää 900-1200m. Rakentamisen kokonaiskustannusarviona investointiohjelmassa ennen suunnittelun tarkennuksia käytetään 1M€.

Venesatamat ja rantautumispaikat: Isojen veneiden laiturit uusitaan 2025. Laiturikansien, poijujen ja puomien korjausta ja uusintaa joka toinen vuosi.

Isommat investoinnit, kuten esim uusi ponttonilaituri ukonniemen venesatamaan varataan erillishankkeena (kustannustaso 11/2023 n. 140.000 €)

Puistot, leikkipuistot, torit, luontokohteet ja muut yleiset alueet:

Vuosittain olemassaolevien puisto ja virkistysalueiden sekä leikkipuistojen varusteet, istutukset, varusteet, opasteet, kunnossapito ja kehittäminen, polkujen ja ympäristöjen korjauksia, istutusalueiden uusimista yms.

Liikunta-alueiden parannukset: vuosittaisia korjauksia ja investointeja sekä varustehankintaa tarpeen mukaan; kalustoa, kameravalvontaa, olemassaolevien verkostojen ja välineiden huoltoa, korjausta ja lisäystä sekä kaikkien liikunta-alueiden kehittämistä

2025: Hiekkapallokentän kivituhkapinnan lisääminen (40t€) sekä vuodelta 2024 siirtyneet toimenpiteet esim. urheilukentän huoltorakennuksen ja piha-alueen suunnittelu

2026: Nurmikentän uusiminen kastelujärjestelmineen (80t€)

2027: Ratapinnoitteiden uusiminen (40t€), Huolto- ja pukuhuone rakennuksen peruskorjaus tai uudisrakentaminen (kustannustaso selviää suunnittelun myötä)

Kiinteistöpalvelun kalusto:

Vuosittaisia kalustotarpeita, työvälineitä, ym.

Kiinteistöautomaatiojärjestelmän uusiminen:

2024 teetetyin suunnitelman mukaan

Puhtauspalvelun koneet ja laitteet:

Pesukoneiden ja kuivausrumpujen vaihto

5kpl. Kevyt yhdistelmäkone 1kpl. Sekä

tarvittaessa muita hankintoja määrärahan

puutteissa. Konekanta on keskimäärin 2000

luvun alkupuolelta.

Ruokapalvelun hankinnat:

Varaudutaan vuosittain pienempiin laite ja

tarvike/väline ja astiahankintoihin. V 2026

keittiöremontin yhteydessä laitekantaa

uusiutuu osana ao. investointia.

Yhdyskuntatekniikan (liikuntapaikat ja puistot

jne.) kalusto:

Uusitaan kalustoa, koneita ja työkoneita

sekä välineitä tarpeen mukaan. Mm.

liikuntapaikoille patjakasat arvio uusintatarve

viimeistään 2026 ja kustannus vähintään

50t€

13. Rahoituslaskelma 2025

Pihtiputaan kunta

Rahoituslaskelma vuodelle 2025

RAHOITUSLASKELMA

Kassavirta / vars.tnta ja Investoinnit

Tulorahoitus	
Vuosikate	1 341 182
TULORAAHOITUS	1 341 182

Investoinnit	
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 747 000
Rahoitusomaisuuden investoinnit	845 000
sijoitusten kotiutus	0
INVESTOINNIT	-1 902 000

KASSAVIRTA/VARS.TNTA JA INVESTOINNIT	-560 818
---	-----------------

Rahoitustoiminnan kassavirta

Lainakannan muutokset	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 400 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 960 818
LAINAKANNAN MUUTOKSET	560 818

RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA	560 818
-------------------------------------	----------------

KASSAVAROJEN MUUTOS	0
----------------------------	----------

Investointikohteet rahoitetaan kunnanvaltuuston investointikohteittain tekemien päätösten mukaisesti.

14. Allekirjoitukset

Tuomo Jääskeläinen
Kunnanhallituksen puheenjohtaja

Ari Saastamoinen
Kunnanvaltuuston
puheenjohtaja

Hannu Aho
Sivistyslautakunta

Tuomo Soisalo
Tekninen lautakunta

Jutta Hartojoki
Sivistys- ja hyvinvointijohtaja

Taito Takkinen
Tekninen johtaja

Ari Kinnunen
Kunnanjohtaja

Ari-Jukka Käsmä
Talousjohtaja